Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 107 (1607) ♦ Четвер, 19 червня 1997 року ♦ Ціна договірна

Вимоги шахтарів: держзамовлення, зарплата, пенсія

Близько 1000 шахтарів, які прибули з різних регіонів України, продовжують пікетування будинку адміністрації Президента України.

Шість представників пікетників, в тому числі керівники ЦК профспілки працівників вугільної промисловості направились на зустріч з Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком.

Як повідомив шахтарям голова ЦК ППВП України Віктор Держак, вони мають намір ознайомитись з документом, підготовленим урядом, в зв'язку з вимогами гірників.

(Закінчення на 2-й стор.).

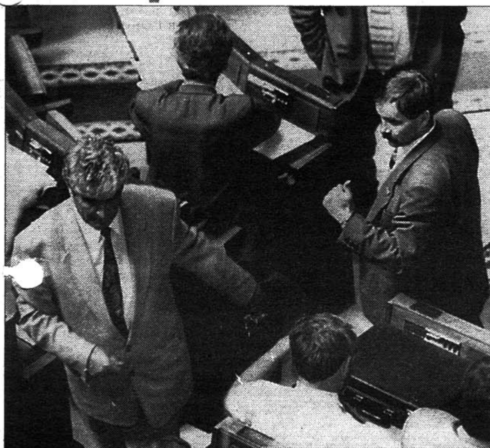
Об'єднаймо зусилля з Об'єднаними Націями

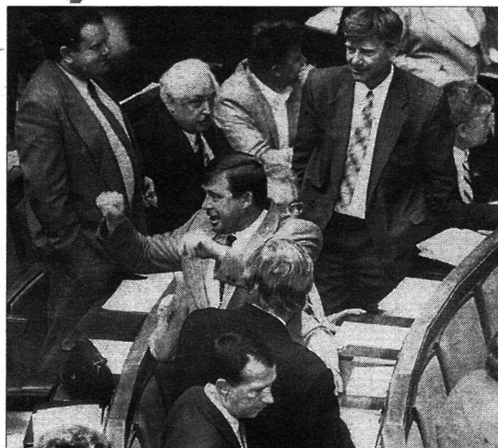
Голова Верховної Ради України Олександр Мороз провів зустріч із Координатором системи ООН, представником Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні Педро Пабло Вільянуевою. Обговорювалися шляхи співробітництва нашої країни з міжнародною організацією.

Зокрема, Олександр Мороз назвав кілька наших проектів, що потребують допомоги ООН. Це насамперед ті, які стосуються охорони здоров'я: створення в Україні лікувальних центрів для дітей, що постраждали від Чорнобильської катастрофи; налагодження виробництва нових ліків, зменшення залежності України від імпорту медикаментів. Крім того, зазначив глава парламенту, наша держава хотіла б відчути підтримку ООН у розв'язанні проблеми повернення депортованих народів.

У відповідь Педро Пабло Вільянуева сказав, що Організація Об'єднаних Націй уважно розгляне ці питання і, по можливості, надасть допомогу. Під час бесіди глава парламенту і представник ООН також обговорили питання захисту прав людини в Україні.

Розслабтеся... Сценарій майбутніх виборів тільки пишуть

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 18 червня

Після півгодинної розминки з'ясувалося, що до порядку денного внесено знову «знайоме» питання —закон «Про місцеві державні адміністрації». Голова Верховної Ради зачитав лист Президента, в якому глава держави повідомив, що повертає в парламент без розгляду Закон України «Про місцеві державні адміністрації» для повторного обговорення. Бо вето на закон депутати долали з порушенням чинного законодавства.

(Закінчення на 2-й стор.).

Лист на першу сторінку

Народ бідує. А вони — як вареники в маслі

Чи мають право у такий складний час керманичі трудових колективів почуватися, даруйте на слові, як вареники в маслі. Дивно виходить: народ бідує без копійки в кишені, а тим часом керівники справно з місяця в місяць отримують платню, та ще й немалу. А переступіть поріг кабінету будь-кого з них. Очі розбігаються. Євроремонт, вишукані офісні меблі, аудіо- та відеоапаратура. Навіть у провінційній Вінниці більшість з керівників промислових підприємств користується службовими іномарками.

За які кошти все це придбано, годі й казати. Тому, переконаний, було б справедливо, щоб ті, хто обіймає керівні посади, зарплату отримував тільки після того, як її буде виплачено, скажімо, 80 % підлеглих. А за кошти, отримані від реалізації дорогих іномарок, можна ще й видати працівникам матеріальну допомогу або допомогу на оздоровлення в літній час.

Іван ПАНАЮК.

Вінниця.

Запропоновано боротися

У листі Президента України Леоніда Кучми до голови Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, голів обласних, Київської та Севастопольської міської державних адміністрацій пропонується до 10 липня провести засідання координаційних комітетів з боротьби із організованою злочинністю і дати персональні оцінки посадовим особам, на яких покладена відповідальність за цю роботу.

Наголошується, зокрема, на зволіканні з реалізацією доручення глави держави «Про незадовільний стан виконання заходів щодо боротьби із злочинністю», а також рішень Координаційного комітету при Президентові України.

Вечеря при свічках: романтика мимоволі

В Україні від електромережі від'єднано 15 тисяч споживачів, котрі не сплачували за використання електроенергії.

Крім того, від'єднано від мережі близько 9 тис. підприємств, причому 3 тис. — за період з 1 по 12 червня.

Як повідомив на брифінгу в Міненерго заступник міністра енергетики України Юрій Улитич, нині, здебільшого, припинено енергопостачання невеликим підприємствам-боржникам.

За його словами, протягом двох місяців планують завершити роботу з переукладення договорів між енергомісткими підприємствами України та енергопостачальними компаніями, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Перлина біля моря — без моря

Власне, Чорне море нікуди не поділося, воно й зараз омиває береги Одеси, та купатися в ньому, незважаючи на початок пляжного сезону, нині, як і в останні роки, — зась. Бо санітарно-мікробіологічні показники морської води на всіх пляжах міста не відповідають допустимим нормам і правилам. А простіше — кишать різними бактеріями, в тому числі хвороботворними. У південній частині воду забруднює станція біологічного очищення каналізаційних стоків, яка, по суті, нічого не обеззаражує, у північній — канал «лиман-море», до якого скидають бруд усі, кому не лінь. Коли буде наведено порядок — ніхто не може сказати.

У номер

Німецьких інвестицій стало менше

Президент України Леонід Кучма на зустрічі в Києві з групою німецьких консультантів, що працюють в Україні, висловив стурбованість повільними темпами реалізації українсько-німецьких домовленостей, досягнутих під час переговорів Леоніда Кучми з Федеральним канцлером Німеччини Гельмутом Колем. Зокрема, йшлося про незадовільну реалізацію німецької кредитної лінії для середнього бізнесу, умови страхування кредитів з боку Німеччини. Підкреслювалося також, що з початку року скорочено обсяги німецьких інвестицій в Україну.

Одна нога — в НАТО, друга — в нас

Учора до Києва з дводенним офіційним візитом прибула делегація Міністерства оборони Польщі на чолі з міністром національної оборони Станіславом Добжанскі. В ході преговорів з главою оборонного відомства України Олександром Кузьмуком буде обговорено питання військового і військово-технічного співробітництва, аспекти проведення у вересні 1997 року спільних українсько-британо-польських навчань на полігоні Одеського військового округу «Широкий Лан» (Миколаївська область). Планується також зустріч з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом, Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком.

«Капітани» бізнесу направляють корабель у Київ

Завершилося перебування в Токіо делегації українських ділових кіл на чолі з президентом Української спілки підприємців і промисловців, головою Комісії з питань економічного співробітництва з Японією Анатолієм Кінахом. Під час переговорів, проведених із керівниками найбільших японських корпорацій «Ніссьо Іваї», «Міцуї», «Марубені», «Міцубісі», «Сумітомо» та «Іточу», «капітани» японського бізнесу заявили про свої наміри інвестувати значні капітали у спільні проекти в металургійній, хімічній, аерокосмічній та агропромисловій галузях економіки України.

Відбулася зустріч із керівництвом науково-дослідного інституту «Номура», який вивчає сучасні тенденції світової економіки, нові торгові та фінансові ринки. Питання українсько-японської співпраці в інвестиційній та фінансовій сферах стали предметом зустрічі голови НБУ Віктора Ющенка з віце-президентом японського банку довгострокового кредитування паном Кабаяші.

Намалюємо кордони — і житимемо

Українська сторона сподівається на те, що текст договору між Україною та Молдовою про державний кордон остаточно буде узгоджено 19—20 червня в Києві в ході п'ятого засідання спільної українсько-молдовської комісії з делімітації держкордону, заявив представник Державного комітету з охорони державного кордону Леонід Осаволюк, виступаючи на брифінгу в МЗС України. Він також зазначив, що 8 липня в Москві відбудуться переговори з питань делімітації українсько-російського кордону, а також з питань поділу Азовського моря та Керченської протоки.

У російської нафти буде конкурент

Державний міністр з питань промисловості та паливно-енергетичного комплексу України Анатолій Мінченко підпише під час візиту до Туреччини, який почався вчора, міжурядову угоду про участь України в будівництві нафтотранспортної системи Джейхан-Самсун, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Нафтопровід Джейхан—Самсун найкоротшим шляхом з'єднає середземноморське та чорноморське узбережжя Туреччини і прискорить надходження до Європи щороку 70 млн. тонн нафти. Таким чином Україна матиме ще один альтернативний канал паливних ресурсів.

Парламентська хроніка

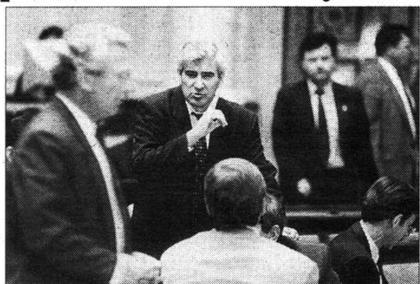
Світ великий. Та чи справді чоботи тиснуть?..

Вечірнє засідання 17 червня

Від розгляду проекту постанови Верховної Ради про заснування Національної парламентської групи України з метою вступу до Міжпарламентського союзу та подальшої участі в його роботі великою мірою залежало, чи стане наша держава членом ще однієї міжнародної організації. Як зазначалося, питання про приєднання до МПС розглядається в Україні ще з жовтня 1992 року. Комітети Верховної Ради одностайно висловилися за вступ до цієї міжнародної організації. Та, кажуть, що з того, що світ великий, коли чоботи тиснуть? З'ясовується, найголовнішою перепоною досі була наша матеріальна скрута. Адже треба було сплатити більш як 100 тисяч швейцарських франків вступного внеску. Нині Україна дочекалася часу, коли можна платити половину річного внеску. Як зазначив доповідач із цього питання Валентин Ландик, коли немає таких грошей у бюджеті, то він готовий відшукати їх на підприємстві, яке очолює. Щоправда, представник соціалістів Анатолій Моцпан не забарився розкритикувати Валентина Ландика за таку заяву і зазначив, що його виборці такої суми для сплати внеску не мають.

Що втрачає Україна від зволікань зі вступом до цього союзу — зрозуміло. Про це говорили самі народні депутати, котрі зазначали: членами МПС є практично всі країни колишнього СРСР; крім того, ми втрачаємо на досвіді парламентської демократії, досвіді в галузі законодавчої політики, у дипломатичних зв'язках через парламентські канали тощо.

Представники лівих сил не обминули нагоди порушити і «непрохідне» раніше питання про вступ України в Міжпарламентську асамблею СНД. А депутат Володимир Моісеєнко закликав, як він сказав, «усіх наших товаришів» не підтримувати вступу до МПС, доки в пакеті не буде розглянуто питання про вступ до МПА і про приєднання до союзу Білорусі з Росією. На це миттю зреагував народний депутат Петро Осадчук: мовляв, він з повагою ставиться до чужих переконань, але — «не можу терпіти, коли виступають не як переконані, а як найняті».

Голова Верховної Ради Олександр Мороз зауважив, що у пакеті ці питання не можна розглядати, а ось одне за одним можна і, оскільки питання про МПА призначене до розгляду при наявності часу, то запропонував рейтингове голосування з обох. Однак позитивного результату досягти не вдалось.

Цього ж дня парламент розглянув законопроект про внесення змін і доповнень до Митного кодексу. Однак, за словами голови профільного комітету Віктора Суслова, проект не було узгоджено з Державною митною службою, не враховано і висновки експертизи, а тому, мовляв, держава може зазнати великих матеріальних збитків. Виходячи з цього, Віктор Суслов закликав скасувати попереднє рішення парламенту про прийняття цього законопроекту в першому читанні і вилучити статтю прс скасування пільг митникам на безплатний проїзд, а також звернутися до Прем'єр-міністра з проханням провести службове розслідування в цій справі. На цьому народні депутати шляхом голосування і зійшлися.

Того ж дня парламент повернув на повторне перше читання законопроект про видобування і переробку уранових руд та прийняв у другому читанні закон про благодійництво і благодійну діяльність.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія **КОВАЛЬЧУКА**

Розслабтеся... Сценарій майбутніх виборів тільки пишуть

(Початок на 1-й стор.).

У делікатній ситуації, що склалася довкола цього питання, більшість парламентаріїв вбачали один вихід — проголосувати конституційною більшістю за набуття цим законом чинності, не вдаючись до повторного обговорення. Це і було зроблено. Закон ще раз підтримали 302 голосами.

Проект закону України про вибори народних депутатів (повторне друге читання) чекав не такий оптимістичний фінал. На ранковому засіданні на обговорюваному протягом багатьох місяців документові довелося комусь із радістю, комусь з сумом поставити хрест. Голова тимчасової спеціальної комісії Валерій Мішура підкреслив, що це восьма спроба прийняти в другому читанні законопроект про вибори. Дискусія з конкретних правових моментів давно вже перейшла в політичну площину. Що краще для грошовитих і не дуже, партійних і незаангажованих в партіях кандидатів у майбутні депутати: мажоритарна, пропорційна чи змішана система виборів. Цілком очевидно, що нинішні депутати приміряли на себе майбутню виборчу систему. І, відчуваючи незручність цього «мундира», сперечались, заперечували, блокували. Олександр Стешенко оприлюднив підписану 129 депутатами альтернативну пропозицію зняти цей законопроект з обговорення як неперспективний. З чим рішуче не погодився Олександр Лавринович. Були й інші пропозиції: розпустити тимчасову спеціальну комісію як таку, що вичерпала свої «творчі» можливості. Для роботи над новим варіантом законопроекту слід використовувати принципово нові концептуальні пропозиції; комісію залишити, але визначити для неї «коридор», яким вона має пройти, працюючи над його вдосконаленням. У результаті тривалої дискусії, що відбулася в інтер'єрі цілком очевидної блокади поданого законопроекту, депутати зняли проект закону про вибори, доопрацюванням якого займалася комісія Валерія Мішури, з розгляду. Доручили ж цій комісії підготовку іншої редакції закону. А поки комісія працюватиме, всім потенційним кандидатам можна розслабитися.

Наприкінці ранкового засідання депутати розглянули проект закону України про фонди для здійснення заходів з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення.

***

Голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов, який виступив з доповіддю, запропонував таку схему відрахувань до Чорнобильського фонду: замість 12 відсотків, як це робиться нині, залишити платежі в розмірі 5 відсотків, але в цьому разі до фонду відраховуватимуть гроші всі суб'єкти підприємницької діяльності без винятку.

Свої аргументи Віктор Суслов підкріпив розрахунками, які стверджують, що завдяки такій системі фонд може одержати 2 млрд. 443 млн. гривень, тоді як за старою системою мав 1 млрд. 794 млн. гривень.

Отже, тепер, коли платитимуть усі, податковий прес на виробників істотно зменшиться.

Володимир Яценко, голова Комітету з питань Чорнобильської катастрофи, один із співавторів альтернативного проекту, заперечує таку новацію, бо, за його словами, у такий спосіб руйнується система соціального захисту постраждалих від аварії на ЧАЕС. Адже відрахування в цьому разі робитимуть і підприємства, які мають чорнобильські пільги.

Прозвучали й інші часом поляр думки. Та більшість погоджувалася з тим, що треба зменшити податковий прес на підприємства. Але тоді слід мати чіткий механізм «збирання» коштів для Чорнобильського фонду, який поки що не вироблено.

Голосування не надало переваги жодному із запропонованих проектів (варіант Кабінету міністрів зняли з обговорення попереднім голосуванням). Було дано доручення обом комітетам доопрацювати законопроекти і внести спільні документи на нове обговорення.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Вимоги шахтарів:
держзамовлення, зарплата, пенсія

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомив в інтерв'ю кореспондентові «Інтерфакс-Україна» перший заступник глави адміністрації Президента України Володимир Яцуба, Кабінет міністрів підготував проект документа, що ґрунтується на трьох основних вимогах шахтарів — пропозиції механізму вирішення проблеми заборгованості по заробітній платі, введення держзамовлення на видобуток вугілля і підвищення шахтарям пенсій.

Президент України Леонід Кучма у вівторок увечері доручив Кабінету міністрів у четвер на своєму засіданні розробити механізм розв'язання проблем вугільної галузі, повідомив агентству «Інтерфакс-Україна» прес-секретар Президента Дмитро Марков.

***

Перший віце-прем'єр України Василь Дурдинець вважає за необхідне для розв'язання проблем вугільної галузі, насамперед, «відпрацювати механізм оплати за видобуте шахтами вугілля».

В інтерв'ю журналістам у вівторок ввечері В. Дурдинець наголосив, що «однією державною підтримкою усі проблеми вугільної галузі не вирішити».

За його словами, зрив оплати за поставлене вугілля, особливо енергетичне, значно погіршив фінансове становище навіть рентабельних шахт.

На думку В. Дурдинця, необхідно розпочати роботу щодо реалізації державної програми закриття нерентабельних шахт, яких, за його словами, в Україні 88 (з 227-ми — ІФ-У).

Розв'язанню проблем вугільної галузі, на думку першого віце-прем'єра, сприяло б також переведення об'єктів соціальної сфери з балансу шахт на баланси місцевих органів влади.

Серед кроків, які посилили проблеми вугільної галузі, В. Дурдинець назвав також «неправильний підхід до формування фонду споживання». За його словами, серед загальної заборгованості по народному господарству 4,5 млрд. гривень заборгованість з заробітної плати становить 1,7 млрд. грн.

У депутатських фракціях і групах

Потрібні не кредити, а інвестиції

Депутатська група «Незалежні» вважає, що проект державного бюджету на цей рік можна приймати у другому читанні, бо перше відбулося ще в листопаді минулого року. На цьому наголосив координатор групи Вадим Гетьман на прес-конференції 17 червня.

Водночас народний депутат переконаний, що проект бюджету — нереальний, але оскільки він перетворився на об'єкт політичних спекуляцій, його необхідно негайно прийняти. Проте, стверджує Вадим Гетьман, буде бюджет затверджено чи ні, заборгованість у зарплаті і пенсіях погасити не вдасться.

З другого боку, координатор «Незалежних» вважає, що держава повинна розвантажити місцеві бюджети і перекласти на державну казну фінансування народної освіти. На думку Валентина Ландика, уряд лише декларує захист вітчизняного товаровиробника, а насправді майже всі його рішення ведуть до підвищення собівартості вітчизняної продукції і втрати нею конкурентоспроможності.

Члени депутатської групи «Незалежні» звернули увагу на доповідь Рахункової палати за підсумками роботи фінансових відомств у першому кварталі. Вони вважають, що відсутність закону про бюджет спричиняє різноманітні порушення фінансової дисципліни. Власне, з цієї точки зору «незалежні» і прагнутимуть підтримати проект державного кошторису. Чимало нарікань викликало у депутатів і скасування пільг для іноземних інвесторів.

— Україні потрібні не кредити, а інвестиції, — наголосив Вадим Гетьман. Він вважає, що після цього урядовцям доведеться чимало «попотіти» на конференції «Інвестиційне вікно в Україну», яка невдовзі має відбутися в німецькому місті Франкфурт-на-Майні.

У прес-конференції також взяли участь народні депутати Валерій Сергієнко, Галина Радченко та Анатолій Юхимчук.

Володимир КОРОЛЮК.

«Таємні» статті через «Реформи» не пройдуть

Депутатська група «Реформи» негативно оцінює проект бюджету на 1997 рік. За словами Сергія Терьохіна, це вже третій проект, до якого знову закладено хибні макроекономічні показники. Міністерство фінансів так і не спромоглося надати парламентаріям докладних розрахунків з бюджетних доходів і витрат: тридцять сторінок тексту, образно названих урядом «Проектом закону про державний бюджет на 1997 рік», скоріше нагадують декларацію про наміри, ніж фінансовий документ. З нього важко зробити висновки про правомірність витрачання коштів за статтями видатків. Проект суперечить чотирьом статтям Конституції України, зокрема положенню, де йдеться про перерозподіл доходів центрального бюджету та бюджетів територіальних громад. Основний Закон також не передбачає наявність «таємних статей», а в проекті закладено «засекречені» витрати на розвідку та СБУ.

На думку Сергія Терьохіна, прихований дефіцит бюджету в 16,5 мільярда гривень і «таємні» витрати (27 мільярдів гривень) призведуть до того, що решту необхідних витрат не буде профінансовано і на дві третини. Лідери «Реформ» вважають, що «ручне управління» видатками бюджету вигідне тільки тим, хто визначатиме пріоритети фінансування. Зумисне автори проекту не узгодили документ і з Національним банком: уряд, на думку депутатів, планує використати важелі тиску на Нацбанк для одержання прямого кредитування. За такий проект бюджету «Реформи» не голосуватимуть, хоча припускають, що з його прийняттям особливих проблем не буде: це сьогодні вигідно і Президентові, і Прем'єр-міністру, і Голові Верховної Ради.

Ольга КОЗЛОВА.

У комітетах Верховної Ради

Бюджет не їжак, але поки що в тумані

Чи буде його незабаром прийнято, якщо, на думку, наприклад, Валерія Черепа, котрий очолює Комітет з питань базових галузей і соціально-економічного розвитку регіонів, до запропонованого для обговорення законопроекту треба внести не менш як 40—50 поправок?

Серед принципово важливих у комітеті вважають зміну розмірів капітальних вкладень в оновлення технологій та основних фондів у промисловості. У світовій практиці середній показник — 6—7% від валового внутрішнього продукту. А у нас закладають надзвичайно малу цифру — 0,28%, тобто практично програмується руйнування. Перспектива розвитку провідних галузей нечітка, точніше, бюджет «не працює» на перспективу. Такі поняття, як житлова політика, соціальний захист трудящих взагалі відсутні. Але якщо цей досить важливий для суспільства документ не орієнтований на людей — членів цього суспільства, для кого тоді він написаний? У законопроекті передбачено дотувати 22 області, тобто на випадок крайньої потреби протримати їх «на штучному диханні». Питається, чи не розумніше просто не заважати «дихати» промисловості цих регіонів, не заганяти виробництво в безвихідь? Розмови про скорочення витратної частини бюджету можуть бути нескінченними, але потрібні серйозні структурні зміни в галузях промисловості, чітко окреслені бюджетним рядком. Необхідні також реальні, підкріплені фінансами механізми зростання продуктивності підприємств, визнаних пріоритетними. Тоді тільки через відповідні податкові надходження піде наповнення бюджету. Іншого шляху немає. Все інше — блукання навпомацки, малоприємне і небезпечне.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

У номер

Дзвінке ювілейне кружальце

Ювілейну монету до 100-річчя від дня народження видатного українського вченого в галузі космонавтики та вітроенергетики Юрія Васильовича Кондратюка (Олександра Гнатовича Шаргея) випустив у обіг Національний банк України.

Монета «Юрій Кондратюк» номіналом 2 гривні виготовлена з мідно-нікелевого сплаву тиражем 20 тис. штук, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Чи визволить ООН плавбазу з полону?

На прохання родичів 320 членів екіпажу рибопереробної бази «Восток», три з лишком місяці тому заарештованої марокканськими військовиками у нейтральних водах, правоохоронні органи Одещини звернулися з офіційними листами у штаб-квартиру ООН до Верховного комісара ООН з прав людини та в деякі міжнародні неурядові організації. Вказуючи на незаконність вжитих щодо українського судна дій, правозахисники вимагають звільнення його з полону, а також закликають надати морякам і робітникам плавбази гуманітарну допомогу медикаментами, продуктами харчування та юридичний захист.

Як нас порятують від СНІДу та наркотиків

Аналіз наркоситуації стане головною темою запланованої на 20—21 червня у Києві Всеукраїнської наради з питань боротьби з незаконним обігом наркотиків, профілактики наркоманії та СНІДу.

У рамках наради буде обговорено концепцію Національної програми профілактики наркоманії та СНІДу на 1998—2000 роки та питання первинної профілактики вживання наркотиків, реабілітації і ресоціалізації хворих на наркоманію, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Врожай - 97

Хліб обіцяє бути нелегким

Порівняно з минулим роком, на Херсонщині площі зернових культур збільшено на 300 тисяч гектарів. Навантаження на один комбайн велике — майже 260 гектарів. Жнива розпочнуться ось-ось.

Готовність до косовиці розглядали на обласній нараді-семінарі. Видно з усього — легкого хліба не буде. Впорати 817 тисяч гектарів — це не жарт. Перш за все доведеться вдумливо розпорядитися наявною технікою. На кінець першої декади червня з 3066 комбайнів, як виявилося, відремонтовано лише половину. Механізаторам ряду господарств, де навантаження на одну машину сягає 500—600 гектарів, буде непереливки. Якщо, звичайно, не прискорять ремонт комбайнів. З цим не все гаразд у Голопристанському, Генічеському, Чаплинському районах.

Звісно, можна розраховувати на підтримку агротехнічної корпорації «Херсон». Однак в умовах, коли треба рахувати кожну гривню, все-таки краще покладатися на власні сили. Втім, за прогнозами, роботи вистачить і своїм, і «чужим» машинам.

Важко буде виборювати хліб і через навалу шкідників: обліпив поля клоп-черепашка, допікають зграї сарани. Останньої найбільше в господарствах Бориславського, Білозерського, Великолопатинського, Новотроїцького, Скадовського районів.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 17 Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Доповнити пункт 4 статті 17 Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 27, ст.385; 1993 р., № 49, ст.457) новою частиною другою такого змісту:

«Відстрочка від призову для продовження навчання надається також призовникам, які навчаються в аспірантурі з відривом або без відриву від виробництва на весь період навчання».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою та четвертою.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л.КУЧМА.

м. Київ, 4 червня 1997 року.
№ 309/97-ВР

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ: «Я до кінця боротимусь за торжество демократії»

Голова Київради Леонід Косаківський на зустрічі з журналістами повідомив, що в Києві грубо порушують Закон про місцеве самоврядування. Одразу після його прийняття, сказав Л. Косаківський, міський голова, чітко виходячи з повноважень, визначених законом, видав кілька розпоряджень, які стосувалися кадрових питань, скликання чергової сесії та приведення встановлених міськдержадміністрацією орендних ставок у відповідність до чинного законодавства. Однак після цього почали відбуватись дивні речі.

Наступного дня, прийшовши на роботу, народні депутати, працівники секретаріату Київради побачили в будинку Київради наряди міліції. Без згоди і попередження був уведений особливий режим допуску в приміщення.

«Простіше кажучи, — зауважив Леонід Косаківський, —мене не пускали на роботу. Багато працівників у цей день так і не змогли зайняти своє робоче місце, тобто було здійснено спробу зірвати підготовку до майбутньої сесії».

Але на цьому міськдержадміністрація не зупинилася, продовжував голова Київради. Дійшло до того що почали знімати номери із службових машин, не пускали керівників ради до гаража.

Ситуація із самоврядуванням у Києві викликає серйозну стурбованість у Раді Європи, що прозвучало нещодавно на засіданні Конгресу місцевих і регіональних влад Європи в Страсбурзі. Там було прийнято навіть спеціальне рішення про підтвердження повноважень київського мера як члена делегації від України, бо деякі представники адміністрації Президента України намагалися виключити із складу конгресу голову Київради.

— Що б там не робили, який би шалений тиск не здійснювали, я буду послідовно боротися за реалізацію місцевого самоврядування в Києві, виконання конституційних принципів, за демократію так, як це робиться в Європі і цивілізованих країнах усього світу, — сказав на закінчення Леонід Косаківський.

Костянтин АНДРІЄНКО.

НАМ ТУТ У ВСЬОМУ ВІДМОВЛЯЮТЬ

Лист з Росії

Ми, українці міст Сургута і Нижньовартовська Ханти-Мансійського автономного округу Тюменської області, як і решта українців Російської Федерації, — найчисленніша національна меншина Росії. Українцям, які постійно проживають в Росії, залишається тільки мріяти про ті умови, що створює Українська держава росіянам для національно-культурного розвитку.

Ми неодноразово зверталися до місцевих та федеральних органів влади Російської Федерації, Президента Бориса Єльцина з проханням допомогти нам у розв'язанні проблеми трансляції теле- і радіопередач з України, відкриття українських шкіл (класів, недільних шкіл), передплати і розповсюдження українських періодичних та інших друкованих видань без обмежень, надання приміщень українським культурно-просвітницьким товариствам в місцях компактного проживання українців, матеріальної і фінансової допомоги з боку держави для їхньої діяльності.

Однак нам або не відповідають зовсім, або відмовляють.

Ми просимо, щоб російська сторона взяла на себе зобов'язання створити такі умови національно-культурного розвитку українців у своїй країні, які створено для росіян в Україні.

З повагою і щирими побажаннями успіхів у праці

Й. ПРОКОПИШИН,
голова культурно-просвітницького товариства «Українське земляцтво»
Нижнєвартовська,

Г. ЛИТВИН,
голова культурно-просвітницького товариства «Українська родина» Сургута.

У номер

● *Київ*

Що ви знаєте про словацьку культуру?

В Україні тривають Дні словацької культури. Проведення цього заходу ще одне підтвердження високого рівня двосторонніх відносин між Україною та Словаччиною і того факту, що контакти і співробітництво двох країн не обмежуються лише політичною та економічною сферами, заявила на прес-конференції Тимчасовий Повірений у справах Словаччини в Україні Ольга Мігалкова. Урочисте відкриття днів відбулося вчора в Національній опері України. А в приміщенні Національного музею українського образотворчого мистецтва відкрилася виставка «Словацька графіка 90-х років», у якій беруть участь 60 словацьких художників. Учора в приміщенні київського Будинку кіно почався фестиваль словацького кіно. Заплановано й інші заходи, які пройдуть, крім Києва, в Каневі.

● *Амстердам*

В ЄС житимуть по-новому

Глави держав і урядів 15 країн Європейського Союзу в результаті дводенних гострих дискусій узгодили новий договір з ЄС. Таким чином завершено дворічну працю з перегляду Маастрихтського договору 1991 року. У новому 150-сторінковому документі довелось обійти чи відкласти на майбутнє розв'язання найбільш спірних проблем. Разом з тим, не дивлячись на їх нерозв'язаність шлях до розширення союзу на Схід відкрито, і переговори з країнами-кандидатами, як і було обіцяно, почнуться за півроку. Амстердамський договір після технічної доробки буде підписано тут-таки в жовтні.

● *Тель-Авів*

А міністр фінансів проти

Міністр фінансів Ізраїлю Дан Мерідор подав у відставку на знак незгоди з планом лібералізації банківської діяльності, схваленим кабінетом прем'єр-міністра Біньяміна Нетаньяху — свого давнього політичного суперника в правлячому блоці «Лікуд». Планом фінансової лібералізації передбачається зняття обмежень на купівлю і продаж іноземної валюти, відміна заборони на відкриття ізраїльтянами рахунків у закордонних банках та вкладання коштів в іноземні компанії.

● *Анкара*

Влада зміниться

Очікують, що прем'єр-міністр Туреччини Наджметтін Ербакан вручить президентові країни Сулейману Демірелю прохання про відставку. Передбачається, що очолить уряд нинішній віце-прем'єр Тансу Чіллер. За допомогою зміни прем'єра правляча коаліція розраховує врегулювати кризу у відносинах з військовими, які відіграють важливу роль у громадсько-політичному житті Туреччини.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Давні партнери — нові можливості

ТРАВНЕВІ та червневі дні — найбільш урожайні на виставки іноземних партнерів, зацікавлених у співробітництві з Україною. Деякі з них уже немов візитна картка країни, як, наприклад, «Італ-бізнес», бо стали традицією. Цього року новинка сезону — перша національна угорська виставка за участю 50 підприємств та великих фірм наших сусідів. Напередодні відкриття в Бюро торговельного радника при Посольстві Угорської Республіки в Україні відбулася прес-конференція, після якої на запитання кореспондента «ГУ» відповів перший торговий секретар посольства пан Берталан СЕНПЕТЕРІ.

— Що стало поштовхом для проведення такої масштабної виставки в столиці України?

— Справа в тому, що до 1995 року спостерігалося певне зростання товарообороту між Україною та Угорщиною, але останнім часом через ряд суб'єктивних та об'єктивних причин він помітно знизився. У зв'язку з цим ми відчули необхідність здійснити певні кроки щодо поліпшення співробітництва. Останнім часом обстановка в Україні помітно стабілізувалася, і в наших відносинах спостерігається певний підйом. До того ж стали зникати певні негативні моменти, які гальмували розвиток співробітництва.

— А які саме негативні моменти?

— Хоча ми і сусіди, але дуже мало знаємо одне одного. Більше знаємо про те, що було 10—15 років тому. А сучасна інформація в дефіциті і не без «допомоги» масс-медіа часто має негативний характер: спад в економіці, корумпованість суспільства, мафіозний контроль над підприємствами. Це відбувається в усіх постсоціалістичних країнах, де набридло себе хвалити, і від однієї країнності перейшли до іншої. Погодьтеся, не все так уже й погано, а негативний стереотип про країну зруйнувати важче, ніж нав'язати. А підприємець — людина обережна і йде лише на перевірений ризик. Моя думка: всі ці труднощі і штучні бар'єри можна здолати лише через особисті контакти, можливість для яких з'явиться при проведенні виставок.

З іншого боку, зрозуміле прагнення України захистити вітчизняного виробника. Ми чудово бачимо і знаємо потенційні можливості вашої країни в сільському господарстві та харчовій промисловості. Але тарифні бар'єри та обмеження, спрямовані на захист того, що виробити можна, але поки не виробляють, нам, звичайно, невигідні. Тим паче, що угорський експорт більш як наполовину становлять продукти харчування.

— Але навіщо ввозити до нас те, що в нас є?

— Особисто я вбачаю перспективу співробітництва у спільній діяльності, використовуючи ресурси України та технології, направовані в Угорщині. А пряма купівля-продаж — це явище тимчасове, але у цей час неминуче. Адже спочатку треба відслідкувати життєвий шлях продукції. І якщо попит є, то ні до чого завозити, а можна і треба виробляти тут спільними зусиллями. Та головне, поряд — величезний ринок збуту — Росія, куди зручно і вигідно реалізувати якісну продукцію.

— І є вже приклади такого співробітництва?

— Так. Агропромислова фірма «Баболна» найбільш відома своєю птахопродукцією. Її лінії вже працюють в Україні. Крім того, деякі насінневі господарства також заклали основи спільної діяльності тут. Торговельний дім токайських вин уже не перший рік співробітничає з берегівським винзаводом у Закарпатті.

— А щодо старих партнерів, таких як «Ікарус», чи буде представлено їх експонати на виставці?

— На виставку прийдуть представники кількох фірм, які пропонують автозапчастини, зокрема і до «Ікарусів». В Угорщині знають, що наші-ваші автобуси стоять без запчастин. Проблема в тому, що немає ремонтної бази. І фірма «Ікарус» шукає нові шляхи створення ремонтних майстерень з консигнаційними складами, де могли б бути необхідні запчастини. Та дарма... Проблема стара, як світ, — гроші... В українських транспортників немає грошей на закупівлю запчастин. Однак і «Ікарус», і постачальники основних вузлів, наприклад фірма «Раба», готові піти на компроміс. А обговорити свої проблеми зацікавлені сторони можуть не лише на виставці, а й на бізнес-зустрічі, яка проходитиме паралельно. Щодо старих партнерів, то можу сказати одне: більш як 60 відсотків тих, хто братиме участь у виставках, приїздять в Україну не вперше і вже мають напрацьовані зв'язки.

Отож, 24—28 червня в Пушкінському парку, у виставочному залі «АККО Інтернешнл» відбудеться зустріч старих і нових друзів.

Інтерв'ю взяла Яна СТАДІЛЬНА.

Армен ХАНБАБЯН, «Голос України» (з Єревана)

Ати-бати, йшли дебати

Відносини між парламентом і урядом Вірменії, які завжди вважалися мало не ідилічними, раптом доволі різко загострилися. Приводом до того стало обговорення двох альтернативних законопроектів про військовий обов'язок.

Перший було підготовлено урядом, а другий — особисто головою Національних Зборів Бабкеном Аракцяном. Суть розбіжностей — у так званій «студентській» відстрочці. Уряд вважає, що її слід відмінити, і всіх громадян, які досягли 18 років, треба негайно призвати на службу в армію. Голова ж парламенту виступив за збереження цієї пільги. Він вважає, що студентів не можна на 2 роки відривати від навчання: це вкрай негативно позначиться на долі вірменської науки та інтелектуальному потенціалі нації.

Бурхливе дводенне обговорення в парламенті підсумував президент Левон Тер-Петросян. Він, по суті, підтримав урядовий варіант з тим лише застереженням, що новий закон має набрати чинності за рік. За словами президента, Вірменії необхідно підтримувати воєнно-стратегічний паритет з Азербайджаном, і саме цим викликана необхідність відміни студентських пільг. Після цього парламент більшістю голосів прийняв урядовий законопроект за основу. Пан Аракцян, виступивши далі, заявив, що це стало результатом надто грубого тиску, якому було піддано депутатів. «Або я невірно уявляю собі перспективи розвитку нашої країни. У будь-якому випадку, не можу далі керувати парламентом і складаю з себе повноваження голови Національних Зборів», — заявив Аракцян.

Ошелешені таким розвитком подій депутати, зрештою, правда, відставку Аракцяна не прийняли. Однак він залишив будинок парламенту і 3 дні не з'являвся у своєму кабінеті. Місцеві спостерігачі зійшлися на думці, що вихід голови парламенту пов'язаний не так з підсумками голосування, як з побоюваннями, що Національні Збори, мабуть, однак буде розпущено, як того все більш наполегливо вимагає опозиція. Проте, за іншою версією, Аракцян вирішив піти красиво, начебто для того, щоб не брати участі в процесах, пов'язаних з врегулюванням карабаської проблеми: вважається, що посередники Росії, США та Франції прагнуть нав'язати вірменам невигідне рішення, і тоді, в разі його прийняття офіційним Єреваном, країну можуть очікувати бурхливі потрясіння.

Здається, всі ці припущення не справдилися. Після консультацій між президентом, главою парламенту та прем'єр-міністром було оголошено, що пан Аракцян повернувся до виконання своїх обов'язків. Роботу над спірним законопроектом депутати розпочнуть знову лише восени. А президентська поправка, яка відсуває на рік застосування закону, вважають, дасть змогу знайти компроміс. Отже в політичному плані літо не обіцяє бути надто жарким.

Тамаз ЛАМСАДЗЕ, «Голос України» (із Тбілісі)

Із чиїх рук випурхне голуб миру?

РАДА ФЕДЕРАЦІЇ РФ, яка затвердила нещодавно рішення Президента країни Бориса Єльцина про перебування російських миротворців у Грузії до 31 липня, висловила стурбованість можливим припиненням миротворчої місії РФ в Абхазії.

І водночас Москву відвідав лідер абхазьких сепаратистів Ардзінба, який ознайомлювався там із планом, розробленим Москвою та Тбілісі, щодо врегулювання конфлікту в Абхазії. Сам же лідер запропонував укласти мирний договір між Абхазією та Грузією за принципом Чечні та РФ. Його підтримав і російський міністр зі співробітництва із державами—учасницями СНД Аман Тулєєв.

У Тбілісі це сприйняли болісно. Голова парламентського комітету оборони та безпеки Грузії Реваз Адамій заявив, що «чеченський варіант» узгодження можливий лише тоді, коли в Абхазії відбудуться демократичні вибори, з обов'язковою участю також і біженців-грузинів.

У Тбілісі вважають, що останні дії російських політиків щодо Грузії ще раз засвідчили: мета Кремля — усіма способами втримати Тбілісі у сфері свого впливу. Проте грузинська влада переконана, що зможе не допустити поновлення воєнних дій в Абхазії після виведення російських миротворців з її території. Але на остаточну конфронтацію зі своїм стратегічним партнером (Росією) Грузія не піде. У Тбілісі кипить праця над скликанням мирної конференції щодо врегулювання конфлікту в Абхазії, у якій візьмуть участь усі зацікавлені сторони. Ймовірно, що ця конференція відбудеться під егідою ООН, і Москва може стати одним з її організаторів.

Разом зі спробами максимально задіяти Росію, Тбілісі намагається залучити до переговорів і сусідні республіки, вважаючи, що вони мали б мати вплив на розв'язання конфліктів на всій території Закавказзя, а не лише в Абхазії. Грузія виступає ініціатором створення Міжпарламентської асамблеї Кавказу.

Мир регіонові необхідний ще й тому, що нині остаточно вирішується доля транспортування каспійської нафти до Європи. До того ж, президенти Азербайджану та Казахстану підписали документ щодо прокладання нафтопроводу із Казахстану дном Каспію до Азербайджану й далі — на Чорноморське узбережжя Грузії. Крім того, Алма-Ата висловила намір приєднатися до євразійського транспортного коридору. Все активнішими стають контакти Грузії та України. Все це ясно вказує, що Закавказзя в недалекому майбутньому перетвориться на один із найважливіших транзитних центрів.

І питання полягає в тому, як далеко зайде Росія, щоб утримати Закавказзя під своїм контролем. Поки немає надії, що Москва зуміє врегулювати конфлікт в Абхазії. Та відступати Росія не звикла...

На знімку: офіційні особи у Тбілісі, насамперед Президент Грузії Едуард Шеварднадзе, переконані, що далі «абхазьку проблему» затягувати не можна.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №4, ст.28, №38, ст.286; 1996 р., №25, ст.101, №41, ст.192, №52, ст.302), виклавши його у такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оподаткування прибутку підприємств

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1.1. Матеріальний актив — основні фонди та оборотні активи у будь-якому виді, що відрізняється від коштів, цінних паперів, деривативів та нематеріальних активів.

1.2. Нематеріальний актив — об`єкти інтелектуальної, в тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані у порядку, встановленому відповідним законодавством, об`єктом права власності платника податку.

1.3. Кошти — гривня або іноземна валюта.

1.4. Цінний папір — документ, що засвідчує право володіння або віносини позики та відповідає вимогам, установленим законодавством про цінні папери.

1.5. Дериватив — стандартний документ, що засвідчує право та/або зобов`язання придбати або продати цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах у майбутньому. Стандартна (типова) форма деривативів та порядок їх випуску та обігу встановлюються законодавством.

До деривативів належать:

1.5.1. Форвардний контракт — стандартний документ, який засвідчує зобов`язання особи придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін такого продажу під час укладення такого форвардного контракту.

При цьому будь-яка сторона форвардного контракту має право відмовитися від його виконання виключно за наявності згоди іншої сторони контракту або у випадках, визначених цивільним законодавством.

Претензії щодо невиконання або неналежного виконання форвардного контракту можуть пред`являтися виключно емітенту такого форвардного контракту.

Продавець форвардного контракту не може передати (продати) зобов`язання за цим контрактом іншим особам без згоди покупця форвардного контракту.

Покупець форвардного контракту має право без погодження з іншою стороною контракту в будь-який момент до закінчення строку дії (ліквідації) форвардного контракту продати такий контракт будь-якій іншій особі, включаючи продавця такого форвардного контракту.

1.5.2. Ф`ючерсний контракт — стандартний документ, який засвідчує зобов`язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін на момент виконання зобов`язань сторонами контракту.

При цьому будь-яка сторона ф`ючерсного контракту має право відмовитися від його виконання виключно за наявності згоди іншої сторони контракту або у випадках, визначених цивільним законодавством.

Покупець ф`ючерсного контракту має право продати такий контракт протягом строку його дії іншим особам без погодження умов такого продажу з продавцем контракту.

1.5.3. Опціон — стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери (товари, кошти) на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією ціни на час укладення такого опціону або на час такого придбання за рішенням сторін контракту.

Перший продавець опціону (емітент) несе безумовне та безвідкличне зобов`язання щодо продажу цінних паперів (товарів, коштів) на умовах укладеного опціонного контракту.

Будь-який покупець опціону має право відмовитися у будь-який момент від придбання таких цінних паперів (товарів, коштів).

Претензії стосовно неналежного виконання або невиконання зобов`язань опціонного контракту можуть пред`являтися виключно емітенту опціону.

Опціон може бути проданий без обмежень іншим особам протягом строку його дії.

1.5.4. Відповідно до виду цінностей деривативи розподіляються на:

а) фондовий дериватив — стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити цінний папір на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу фондових деривативів встановлюються державним органом, на який покладаються функції регулювання ринку цінних паперів;

б) валютний дериватив — стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити валютну цінність на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу валютних деривативів установлюються Національним банком України;

в) товарний дериватив — стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити біржовий товар (крім цінних паперів) на обумовлених стандартних умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу товарних деривативів установлюються органом, на який покладаються функції регулювання товарного біржового ринку.

1.6. Товари — матеріальні та нематеріальні активи, а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.

1.7. Гудвіл — нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між балансовою вартістю активів підприємства та його звичайною вартістю, як цілісного майнового комплексу, що виникає внаслідок використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів (робіт, послуг), нових технологій тощо.

Вартість гудвілу не підлягає амортизації і не враховується у визначенні валових витрат платника податку.

1.8. Корпоративні права — право власності на частку (пай) у статутному фонді (капіталі) юридичної особи, включаючи права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, а також частки активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства.

1.9. Дивіденди — платіж, який провадиться юридичною особою на користь власників (довірених осіб власника) корпоративних прав, емітованих такою юридичною особою, у зв`язку з розподілом частини її прибутку.

До дивідендів не включаються виплати юридичної особи, пов`язані зі зворотним викупом акцій, часток (паїв), раніше емітованих такою юридичною особою.

1.10. Проценти — платіж, який здійснюється позичальником на користь кредитора у вигляді плати за використання залучених на визначений строк коштів або майна. До процентів включаються:

платіж за використання коштів або товарів (робіт, послуг), отриманих у кредит;

платіж за використання коштів, залучених у депозит;

платіж за придбання товарів у розстрочку;

платіж за використання майна, отриманого в користування (орендні, у тому числі лізингові та рентні операції).

Проценти нараховуються у вигляді відсотків на основну суму заборгованості або фіксованих сум. У разі коли залучення коштів здійснюється шляхом продажу облігацій, казначейських зобов`язань або ощадних (депозитних) сертифікатів, емітованих позичальником, сума процентів визначається шляхом нарахування відсотків на номінал такого цінного паперу, виплати фіксованої премії чи виграшу або шляхом визначення різниці між ціною розміщення та ціною погашення такого цінного паперу (сума дисконту).

Платежі за іншими цивільно-правовими договорами, незалежно від того, чи встановлені вони в абсолютних (фіксованих) цінах або у відсотках до суми договору або до іншої вартісної бази, не є процентами.

1.11. Кредит — кошти та матеріальні цінності, які надаються резидентами або нерезидентами у користування юридичним або фізичним особам на визначений строк та під процент. Кредит розподіляється на фінансовий кредит, товарний кредит та кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики:

1.11.1. Фінансовий кредит — кошти, які надаються банком-резидентом або нерезидентом, кваліфікованим як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають статус небанківських фінансових установ, згідно з відповідним законодавством у позику юридичній або фізичній особі на визначений строк, для цільового використання та під процент. Правила надання фінансових кредитів встановлюються Національним банком України (стосовно банківських кредитів), а також Кабінетом Міністрів України (стосовно небанківських фінансових організацій) відповідно до законодавства.

1.11.2. Товарний кредит — товари, які передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичним чи фізичним особам на умовах угоди, що передбачає відстрочення кінцевого розрахунку на визначений строк та під процент.

Товарний кредит передбачає передання права власності на товари (результати робіт, послуг) покупцю (замовнику) у момент підписання договору або в момент фізичного отримання товарів (робіт, послуг) таким покупцем (замовником), незалежно від часу погашення заборгованості.

1.11.3. Кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики:

кошти, які залучаються юридичною особою-боржником (дебітором) від інших юридичних або фізичних осіб як компенсація вартості випущених (емітованих) таким дебітором облігацій або депозитних сертифікатів. Правила емісії (випуску), продажу та погашення (викупу) зазначених цінних паперів, а також вимоги до їх емітентів встановлюються відповідним законодавством.

1.12. Торгівля у розстрочку — господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під процент.

Торгівля у розстрочку передбачає передачу товарів у розпорядження покупця в момент здійснення першого внеску (завдатку) з передачею права власності на такі товари після кінцевого розрахунку.

Правила торгівлі у розстрочку встановлюються Кабінетом Міністрів України.

1.13. Депозит (вклад) — кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк та під процент. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій встановлюються: для банківських депозитів — Національним банком України відповідно до законодавства; для депозитів (внесків до інших фінансових установ — Кабінетом Міністрів України.

До депозитів не належать суми завдатку, внесеного як забезпечення договірних зобов`язань однієї сторони договору перед іншою.

1.14. Ломбардна операція — операція фізичних чи юридичних осіб з отримання коштів від юридичної особи, кваліфікованої як фінансова установа згідно із законодавством України, під заставу товарів або валютних цінностей. Ломбардні операції є різновидом кредиту під заставу.

1.15. Резиденти — юридичні особи та суб`єкти підприємницької діяльності України, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням на її території.

Дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також філії і представництва підприємств та організацій України за кордоном, що не здійснюють підприємницької діяльності.

1.16. Нерезиденти — юридичні особи та суб`єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцезнаходженням за межами України, які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іншої держави.

Розташовані на території України дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва іноземних держав, міжнародні організації та їх представництва, що мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також представництва інших іноземних організацій і фірм, які не здійснюють підприємницької діяльності відповідно до законодавства України.

1.17. Постійні представництва нерезидентів в Україні —розташовані в Україні представництва іноземних компаній і фірм, міжнародних організацій та їх філій, що не мають дипломатичного імунітету та дипломатичних або прирівняних до них привілеїв, наданих міжнародним договором або законом, створені у будь-якій організаційній формі і не мають статусу юридичної особи, через які повністю або частково проводиться підприємницька діяльність нерезидента, а також фізичні особи, які представляють в Україні інтереси нерезидента та перебувають з ним у цивільно-правових відносинах, і українські юридичні особи, що представляють нерезидентів в Україні. Нерезиденти здійснюють підприємницьку діяльність на території України через постійні представництва. Реєстрація постійних представництв як платників податку здійснюється у порядку, встановленому центральним податковим органом.

1.18. Лізингова (орендна) операція — господарська операція фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних фондів або землі у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) під процент та на визначений строк. Операції з лізингу (оренди) цілісних майнових комплексів державних підприємств регулюються відповідним законодавством.

Лізингові (орендні) операції здійснюються у вигляді оперативного лізингу (оренди), фінансового лізингу (оренди), зворотного лізингу (оренди), оренди землі та оренди жилих приміщень.

1.18.1. Оперативний лізинг (оренда) — господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає передачу орендарю права користування основними фондами на строк, що не перевищує строку їх повної амортизації, з обов`язковим поверненням таких основних фондів їх власнику після закінчення строку дії лізингової (орендної) угоди.

Основні фонди, передані в оперативний лізинг, залишаються у складі основних фондів орендодавця.

1.18.2. Фінансовий лізинг (оренда) — господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає придбання орендодавцем за замовленням орендаря основних фондів з подальшим їх переданням у користування орендарю на строк, що не перевищує строку повної амортизації таких основних фондів з обов`язковою подальшою передачею права власності на такі основні фонди орендарю.

Фінансовий лізинг є різновидом фінансового кредиту. Витрати орендодавця на купівлю об`єктів фінансового лізингу не включаються до складу валових витрат або до складу основних фондів такого орендодавця.

Основні фонди, передані у фінансовий лізинг, включаються до складу основних фондів орендаря.

1.18.3. Зворотний лізинг (оренда) — господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає продаж основних фондів фінансовій організації з одночасним зворотним отриманням таких основних фондів такою фізичною чи юридичною особою в оперативний або фінансовий лізинг.

1.18.4. Оренда землі — господарська операція, яка предбачає надання орендодавцем землі у користування іншій юридичній або фізичній особі на визначений строк, за цільовим призначенням та за орендну плату. Порядок здійснення оренди землі встнювлюється відповідним законодавством.

1.18.5. Оренда жилих приміщень — господарська операція, яка передбачає надання жилого будинку або квартири її власником у користування іншій фізичній чи юридичній особі на визначений строк або безстроково, для цільового використання та за орендну плату.

Максимальний розмір орендної плати, що сплачується фізичними особами за оренду жилого приміщення для його використання як місця постійного проживання, підлягає регулюванню у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Величина орендної плати, що сплачується фізичними особами за оренду жилого приміщення для його використання в інших цілях, ніж місце постійного проживання, а також величина орендної пла-

(Продовження на 6—14-й стор.).

ти, яка сплачується юридичними особами, регулюванню не підлягають.

Порядок здійснення операцій з оренди жилих приміщень встановлюється Кабінетом Міністрів України відповідно до положень Житлового кодексу України.

Лізинг (оренда) інших споруд і будівель здійснюється на умовах, що визначені договорами лізингу (оренди).

1.19. Бартер (товарний обмін) — господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у будь-якій формі, іншій, ніж грошова, включаючи будь-які види заліку та погашення взаємної заборгованості, в результаті яких не передбачається зарахування коштів на рахунки продавця для компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг).

1.20. Звичайна ціна — ціна реалізації товарів (робіт, послуг) продавцем, включаючи суму нарахованих (сплачених) процентів, вартість іноземної валюти, яка може бути отримана у разі їх продажу особам, які не пов`язані з продавцем при звичайних умовах ведення господарської діяльності.

У разі, коли ціни внутрішньої реалізації підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, встановлена згідно з принципами такого регулювання.

У разі коли продаж (відчуження) товарів (валютних цінностей) здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, фактично отримана при такому продажу.

Звичайна процентна ставка за депозит — ставка, яка визначається за методикою, встановленою Національним банком України.

Якщо податкові органи за результатами документальних перевірок мають підстави для висновків щодо правомірності визначення рівня звичайних цін платником податку, ці органи мають право звернутися із запитом, а платник податку зобов`язаний за таким запитом надати обгрунтування рівня таких цін.

1.21. Доходи з джерелом їх походження з України — будь-які доходи, отримані резидентами або нерезидентами від будь-яких видів їх діяльності на території України, включаючи проценти, дивіденди, роялті та будь-які інші види пасивних доходів, сплачених резидентами України, доходи від надання резидентам або нерезидентам в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до портів, розташованих в Україні, доходи від продажу нерухомого майна, розташованого в Україні, доходи, отримані у вигляді внесків та премій на страхування і перестрахування ризиків на території України, а також доходи страховиків-резидентів від страхування ризиків страхувальників-резидентів за межами України, інші доходи від господарської діяльності на митній території України або на територіях, що перебувають під контролем митних служб України (у зонах митного контролю, на спеціалізованих ліцензійних митних складах тощо).

1.22. Безповоротна фінансова допомога — це:

сума коштів, передана платнику податку згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами, які не передбачають відповідної компенсації чи повернення таких коштів (за винятком бюджетних дотацій і субсидій) або без укладання таких угод;

сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитору позичальником після списання такої безнадійної заборгованості;

сума заборгованості платника податку перед іншою юридичною чи фізичною особою, що залишилася нестягнутою після закінчення строку позовної давності;

кредит або депозит, наданий платнику податку без встановлення строків повернення його основної суми, за винятком кредитів, наданих під безстрокові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах.

1.23. Безоплатно надані товари (роботи, послуги) — це:

товари, що надаються платником податку згідно з договорами дарування, іншими договорами, які не передбачають грошової або іншої компенсації вартості таких матеріальних цінностей і нематеріальних активів чи їх повернення, або без укладення таких угод;

роботи та послуги, які надаються платником податку без вимоги про компенсацію їх вартості;

товари, передані юридичній чи фізичній особі на відповідальне зберігання і використані нею в її виробничому або господарському обороті.

1.24. Відповідальне зберігання — господарська операція платника податку, що передбачає передання згідно з договорами схову матеріальних цінностей на зберігання іншій особі без права їх використання у господарському обороті такої фізичної чи юридичної особи, з подальшим поверненням цих матеріальних активів платнику податку без зміни їх якісних або кількісних характеристик.

1.25. Безнадійна заборгованість — заборгованість, яка відповідає будь-якій з наведених нижче ознак:

заборгованість по зобов'язаннях, за якою минув строк позовної давності;

заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна фізичної чи юридичної особи, оголошеної банкрутом у встановленому законодавством порядку, або юридичної особи, що ліквідується;

заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, одержаних від реалізації на відкритих аукціонах (публічних торгах) майна позичальника, переданого у заставу як забезпечення зазначеної заборгованості, за умови, що інші юридичні дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника не призвели до повного покриття заборгованості;

заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажору), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;

прострочена заборгованість померлих фізичних осіб, а також визнаних у судовому порядку безвісно відсутніми, померлими або недієздатними, а також прострочена заборгованість фізичних осіб, засуджених до позбавлення волі.

1.26. Пов'язана особа — особа, що відповідає будь-якій з наведених нижче ознак:

юридична особа, яка здійснює контроль над платником податку, або контролюється таким платником податку, або перебуває під спільним контролем з таким платником податку;

фізична особа або члени сім'ї фізичної особи, які здійснюють контроль над платником податку. Членами сім'ї фізичної особи вважаються її чоловік або дружина, прямі родичі (діти або батьки) як фізичної особи, так і її чоловіка або дружини, а також чоловік або дружина будь-якого прямого родича фізичної особи або її чоловіка (дружини);

посадова особа платника податку, уповноважена здійснювати від імені платника податку юридичні дії, спрямовані на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, а також члени її сім'ї.

Під здійсненням контролю слід розуміти володіння безпосередньо або через більшу кількість пов'язаних фізичних чи юридичних осіб найбільшою часткою (паєм, пакетом акцій) статутного фонду платника податку або управління найбільшою кількістю голосів у керівному органі такого платника податку або володіння часткою (паєм, пакетом акцій), не меншою 20 відсотків від статутного фонду платника податку.

Для фізичної особи загальна сума володіння часткою статутного фонду платника податку (голосів у керівному органі) визначається як загальна сума корпоративних прав, що належить такій фізичній особі, членам сім'ї такої фізичної особи та юридичним особам, які контролюються такою фізичною особою або членами її сім'ї.

1.27. Емісійний доход — сума перевищення доходів, отриманих підприємством від первинної емісії (випуску) власних акцій та інших корпоративних прав над номіналом таких акцій (інших корпоративних прав).

1.28. Інвестиція — господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на капітальні, фінансові та реінвестиції.

1.28.1. Під капітальною інвестицією слід розуміти господарську операцію, яка передбачає придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних фондів та нематеріальних активів, які підлягають амортизації згідно з цим Законом.

1.28.2. Під фінансовою інвестицією слід розуміти господарську операцію, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції поділяються на прямі та портфельні.

Пряма інвестиція — господарська операція, яка передбачає внесення коштів або майна до статутного фонду юридичної особи в обмін на корпоративні права, емітовані такою юридичною особою.

Портфельна інвестиція — господарська операція, яка передбачає придбання цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на біржовому ринку (за винятком операцій із скупівлі акцій як безпосередньо платником податку, так і пов'язаними з ним особами, в обсягах, що перевищують 50 відсотків загальної суми акцій, емітованих іншою юридичною особою, які належать до прямих інвестицій).

1.28.3. Під реінвестицією слід розуміти господарську операцію, яка передбачає здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок доходу (прибутку), отриманого від інвестиційних операцій.

1.29. Податок, оподаткування, платник податку — відповідно податок на прибуток підприємств, оподаткування прибутку підприємств, платник податку на прибуток підприємств.

1.30. Роялті — платежі будь-якого виду, одержані у вигляді винагород (компенсацій) за використання або надання дозволу на використання прав інтелектуальної, в тому числі промислової, власності, а також інших аналогічних майнових прав, що визнаються об'єктом права власності суб'єкта підприємницької діяльності, включаючи використання авторських прав на будь-які твори науки, літератури, мистецтва, записи на носіях інформації, права на копіювання і розповсюдження будь-якого патенту або ліцензії, знака на товари та послуги, права та винаходи, на промислові або наукові зразки, креслення моделі, або схеми програмних засобів обчислювальної техніки, автоматизованих систем або систем обробки інформації, секретної формули або процесу, права на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).

Стаття 2. Платники податку

2.1. Платниками податку є:

2.1.1. З числа резидентів — суб`єкти підприємницької діяльності, бюджетні, громадські та інші підприємства, установи та організації, які здійснюють діяльність, спрямовану на отримання прибутку як на території України, так і за її межами.

2.1.2. З числа нерезидентів — фізичні чи юридичні особи, створені у будь-якій організаційно-правовій формі, які отримують доходи з джерелом їх походження з України, за винятком установ та організацій, що мають дипломатичний статус або імунітет згідно з міжнародними договорами України або законом.

2.1.3. Філії, відділення та інші відокремлені підрозділи платників податку, зазначених у підпункті 2.1.1 2.1.2 цієї статті, що не мають статусу юридичної особи, розташовані на території іншої, ніж такий платник податку, територіальної громади. Вони зобов'язані вести окремий облік своєї діяльності та мати банківський рахунок.

2.1.4. Постійні представництва нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження з України або виконують агентські (представницькі) функції стосовно таких нерезидентів або їх засновників.

2.2. Платниками податку на прибуток, одержаний від основної діяльності залізничного транспорту, є управління залізниці. Перелік робіт та послуг, що належать до основної діяльності залізничного транспорту, затверджується Кабінетом Міністрів України.

2.2.1. Доходи залізниць, одержані від основної діяльності залізничного транспорту, визначаються у межах доходних надходжень, перерозподілених між залізницями у порядку, затверджуваному Кабінетом Міністрів України.

2.2.2. Платниками податку на прибуток, що одержаний не від основної діяльності залізничного транспорту, є підприємства залізничного транспорту та їх структурні підрозділи.

2.3. Національний банк України та його установи (крім госпрозрахункових, що оподатковуються у загальному порядку) сплачують до Державного бюджету України суму перевищення валових доходів консолідованого балансу над валовими витратами та частиною валових витрат років, що передують звітному (у разі коли вони не відшкодовані валовими доходами таких років) після закінчення фінансового року. У разі перевищення за підсумками року затверджених видатків Національного банку України над отриманими доходами дефіцит покривається за рахунок Державного бюджету України.

2.4. Установи пенітенціарної системи та їх підприємства, які використовують працю спецконтингенту, спрямовують доходи, отримані від діяльності, визначеної Міністерством внутрішніх справ України, на фінансування основної діяльності таких установ та підприємств, з включенням сум таких доходів до відповідних кошторисів їх фінансування, затверджених Міністерством внутрішніх справ України.

2.5. Платники податку, що мають філії, відділення та інші відокремлені підрозділи без статусу юридичної особи, можуть сплачувати консолідований податок з урахуванням сум податку, сплаченого відокремленими підрозділами у порядку, встановленому центральним податковим органом.

Заява про перехід до сплати консолідованого податку подається платником податку податковому органу до 1 липня року, що передує року, з початку якого платник податку переходить до сплати консолідованого податку.

2.6. Постійне представництво нерезидента протягом 30 календарних днів з моменту його державної реєстрації стає на облік в податковому органі за місцезнаходженням у порядку, встановленому центральним податковим органом. Постійне представництво, яке не стало на облік у зазначені строки, вважається таким, що ухиляється від оподаткування.

Стаття 3. Об'єкт оподаткування

3.1. Об'єктом оподаткування є прибуток, який визначається шляхом зменшення суми скоригованого валового доходу звітного періоду, визначеного згідно з пуктом 4.3 цього Закону на:

суму валових витрат платника податку, визначених статтею 5 цього Закону;

суму амортизаційних відрахувань, нарахованих згідно із статтями 8 і 9 цього Закону.

Стаття 4. Валовий доход

4.1. Валовий доход — загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континетальному шельфі, виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами.

Валовий доход включає:

4.1.1. Загальні доходи від реалізації товарів (робіт, послуг), у тому числі допоміжних та обслуговуючих виробництв, що не мають статусу юридичної особи, а також доходи від реалізації цінних паперів (крім операцій з їх первинного випуску (розміщення) та операцій з їх кінцевого погашення (ліквідації).

4.1.2. Доходи від здійснення банківських, страхових та інших операцій з надання фінансових послуг, торгівлі валютними цінностями, цінними паперами, борговими зобов'язаннями та вимогами.

4.1.3. Доходи від операцій, передбачених статтею 7 цього Закону.

4.1.4. Доходи від спільної діяльності та у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів, процентів, роялті, володіння борговими вимогами, а також доходів від здійснення операцій лізингу (оренди).

4.1.5. Доходи, не враховані в обчисленні валового доходу періодів, що передують звітному, та виявлені у звітному періоді.

4.1.6. Доходи з інших джерел та від позареалізаційних операцій, у тому числі у вигляді:

сум безповоротної фінансової допомоги, отриманої платником податку в звітному періоді, вартості товарів (робіт, послуг), безоплатно наданих платником податку в звітному періоді, за винятком випадків, коли така безповоротна фінансова допомога та безоплатні товари (роботи, послуги) отримуються неприбутковими організаціями у порядку, визначеному пунктом 7.11 цього Закону, або такі операції здійснюються між платником податку та його відокремленими підрозділами, що не мають статусу юридичної особи;

сум невикористаної частини коштів, що повертаються із страхових резервів у порядку, передбаченому пунктом 12.2 цього Закону;

сум заборгованості, що підлягає включенню до валових доходів згідно з пунктами 12.3 та 12.4 цього Закону;

сум коштів страхового резерву, використаних не за призначенням;

вартості матеріальних цінностей, переданих платнику податку згідно з договорами схову та використаних ним у власному виробничому чи господарському обороті;

сум штрафів та/або неустойки чи пені, одержаних за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних державних органів, суду, арбітражного чи третейського суду;

сум державного мита, попередньо сплаченого позивачем, що повертається на його користь за рішенням суду (арбітражного суду).

4.2. З валового доходу виключаються:

4.2.1. Суми акцизного збору, податку на додану вартість, отриманих (нарахованих) підприємством у складі ціни реалізації продукції (робіт, послуг), за винятком випадків, коли таке підприємство-отримувач не є платником податку на додану вартість, а також суми податків з доходів фізичних осіб, які відраховуються з виплат таких доходів та вносяться до бюджету в порядку, встановленому законом України про оподаткування доходів фізичних осіб.

4.2.2. Суми коштів або вартість майна, отримані платником податку як компенсація (відшкодування) за примусове відчуження державою іншого майна платника податку у випадках, передбачених законодавством.

4.2.3. Суми коштів або вартість майна, отримані платником податку за рішенням суду (арбітражного суду) як компенсація прямих витрат або збитків, понесених таким платником податку в результаті порушення його прав та інтересів, що охороняються законом, у разі, якщо вони не були віднесені таким платником податку до складу валових витрат, або відшкодовані за рахунок коштів страхових резервів.

4.2.4. Суми коштів у частині надмірно сплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), що повертаються або мають бути повернені платнику податку з бюджетів.

4.2.5. Суми коштів або вартість майна, що надходять платнику податку у вигляді прямих інвестицій або реінвестицій у корпоративні права, емітовані таким платни-

ком податку, в тому числі грошові або майнові внески, згідно з договорами про спільну діяльність на території України без створення юридичної особи.

4.2.6. Суми доходів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування від надання державних послуг (видачі дозволів (ліцензій), сертифікатів, посвідчень, реєстрації, інших послуг, обов'язковість придбання яких передбачена законодавством), у разі зарахування таких доходів до відповідних бюджетів.

4.2.7 Суми доходів, накопичуваних на пенсійних рахунках у межах механізму додаткового пенсійного забезпечення, створених згідно з нормами пункту 5.8 цього Закону, а також суми надходжень до інших неприбуткових установ і організацій, що відповідають вимогам пункту 7.11 цього Закону.

4.2.8. Кошти взаємного інвестування інвестиційних фондів і інвестиційних компаній, якщо жоден з їх засновників (учасників, акціонерів) та пов'язаних з ними осіб не володіє більше як 10 відсотками статутного фонду таких інвестиційних фондів або компаній та якщо такі інвестиційні фонди і компанії протягом 30 днів після закінчення податкового року розподіляють між акціонерами (засновниками) не менш як 90 відсотків суми річного доходу від інвестиційних операцій.

4.2.9. Суми одержаного платником податку емісійного доходу.

4.2.10. Номінальну вартість взятих на облік, але неоплачених (непогашених) цінних паперів, які засвідчують відносини позики, а також платіжних документів, емітованих (виданих) боржником на користь (на ім'я) платника податку як забезпечення або підтвердження заборгованості такого боржника перед таким платником податку (облігацій, ощадних сертифікатів, казначейських зобов'язань, векселів, боргових розписок, акредитивів, чеків, гарантій, банківських наказів та інших подібних платіжних документів).

4.2.11. Доходи від спільної діяльності на території України без створення юридичної особи, дивіденди, отримані платником податку від інших платників податку, що оподатковані у порядку, встановленому пунктами 7.7 та 7.8 цього Закону.

4.2.12. Кошти або майно, які повертаються власнику корпоративних прав, емітованих юридичною особою, після повної або кінцевої ліквідації такої юридичної особи-емітента, або після закінчення договору про спільну діяльність, але не вище номінальної вартості акцій (часток, паїв).

4.2.13. Кошти або майно, що надходять у вигляді міжнародної технічної допомоги, яка надається іншими державами відповідно до міжнародних угод, що набрали чинності у встановленому законодавством порядку.

4.2.14. Кошти, що надаються платнику податку з Державного інноваційного фонду на зворотній основі при здійсненні інноваційних проектів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4.2.15. Інші надходження, прямо визначені нормами цього Закону.

4.3. Скоригований валовий доход — валовий доход, визначений згідно з пунктом 4.1 цієї статті та зменшений у порядку, передбаченому пунктом 4.2 цієї статті.

Стаття 5. Валові витрати

5.1. Валові витрати виробництва та обігу (далі —валові витрати) — сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних як компенсація вартості товарів (робіт, послуг), які придбаваються (виготовляються) таким платником податку для їх подальшого використання у власній господарській діяльності.

5.2. До складу валових витрат включаються:

5.2.1. Суми будь-яких витрат, сплачених (нарахованих) протягом звітного періоду у зв'язку з підготовкою, організацією, веденням виробництва, реалізацією продукції (робіт, послуг) і охороною праці, з урахуванням обмежень, установлених пунктами 5.3—5.8 цієї статті.

5.2.2. Суми коштів або вартість майна, добровільно перерахованих (переданих) до Державного бюджету України або бюджетів територіальних громад, до неприбуткових організацій, у випадках, визначених у пункті 7.11 цього Закону, але не більше ніж чотири відсотки оподатковуваного прибутку звітного періоду, за винятком відрахувань, запроваджених пунктом 5.8 цієї статті.

5.2.3. Сума коштів, перерахованих підприємствами всеукраїнських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на яких працює за основним місцем роботи не менше 75 відсотків таких осіб, цим об'єднанням для проведення їх благодійної діяльності, але не більше 10 відсотків оподатковуваного прибутку.

5.2.4. Суми коштів, внесених до страхових резервів у порядку, передбаченому статтею 12 цього Закону.

5.2.5. Суми внесених (нарахованих) податків, зборів (обов'язкових платежів), установлених Законом України «Про систему оподаткування», за винятком податків, зборів (обов'язкових платежів), передбачених підпунктами 5.3.3, 5.3.4, та пені, штрафів, неустойок, передбачених підпунктом 5.3.5 цієї статті.

Для платників податку, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, до складу валових витрат включається плата за землю, що не використовується в сільськогосподарському виробничому обороті.

5.2.6. Суми витрат, не віднесених до складу валових витрат минулих звітних податкових періодів у зв'язку з втратою, знищенням або зіпсуттям документів, установлених правилами податкового обліку, та підтверджених такими документами у звітному податковому періоді.

5.2.7. Суми витрат, не врахованих у минулих податкових періодах у зв'язку з допущенням помилок та виявлених у звітному податковому періоді у розрахунку податкового зобов'язання.

5.2.8. Суми безнадійної заборгованості у разі, коли відповідні заходи щодо стягнення таких боргів не привели до позитивного наслідку, а також суми заборгованості, стосовно яких закінчився строк позовної давності. Для банків та інших небанківських фінансових установ норми цього пункту діють з урахуванням норм статті 12 цього Закону.

5.2.9. Суми витрат по операціях, передбачених пунктом 5.9 цієї статті та статтею 7 цього Закону.

5.2.10. Суми витрат, пов'язаних з поліпшенням основних фондів у межах, встановлених підпунктом 8.7.1 цього Закону, та суми перевищення балансової вартості основних фондів та нематеріальних активів над вартістю їх реалізації, визначені у порядку, встановленому статтею 8 цього Закону.

5.3. Не включаються до складу валових витрат витрати на:

5.3.1. Потреби, не пов'язані з веденням господарської діяльності, а саме:

організацію та проведення прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків (крім благодійних внесків та пожертвувань неприбутковим організаціям, визначеним пунктом 7.11 цього Закону, та витрат, пов'язаних з проведенням рекламної діяльності, які регулюються нормами підпункту 5.4.4 цієї статті). Обмеження частини другої цього підпункту не стосуються платників податку, основною діяльністю яких є організація прийомів, презентацій і свят за замовленням та за рахунок інших осіб;

придбання лотерей, участь в азартних іграх;

фінансування особистих потреб фізичних осіб за винятком виплат, передбачених пунктами 5.6 і 5.7 цієї статті, та в інших випадках, передбачених нормами цього Закону.

5.3.2. Придбання, будівництво, реконструкцію, модернізацію, ремонт та інші поліпшення основних фондів та витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин, згідно із статтями 8 і 9 та підпунктом 7.9.4 цього Закону.

5.3.3. Сплату податку на прибуток підприємств, податку на нерухомість, а також податків, установлених пунктами 7.8, 10.2 і статтею 13 цього Закону; сплату податку на додану вартість, включеного до ціни товарів (робіт, послуг), що придбаваються платником податку для виробничого або невиробничого використання, сплату податків на доходи фізичних осіб, які відраховуються за рахунок сум виплат таких доходів згідно із законом України про оподаткування доходів фізичних осіб.

Для платників податку на прибуток підприємств, які не зареєстровані як платники податку на додану вартість, до складу валових витрат виробництва (обігу) входять суми податків на додану вартість, сплачених у складі ціни придбання товарів (робіт, послуг), вартість яких належить до валових витрат такого платника податку.

5.3.4. Сплату вартості торгових патентів, яка враховується у зменшення податкових зобов'язань платника податку в порядку, передбаченому пунктом 16.3 цього Закону.

5.3.5. Сплату штрафів та/або неустойки чи пені за рішенням сторін договору, або за рішенням відповідних державних органів, суду, арбітражного або третейського суду.

5.3.6. Утримання органів управління об'єднань платників податку, включаючи утримання холдингових компаній, які є окремими юридичними особами.

5.3.7. Здійснення прямих інвестицій, включаючи виплату емісійного доходу на користь емітента корпоративних прав.

5.3.8. Виплату дивідендів.

5.3.9. Виплату винагород або інших видів заохочень пов'язаним з таким платником податку фізичним чи юридичним особам у разі, якщо немає документальних доказів, що таку виплату або заохочення було проведено як компенсацію за фактично надану послугу (відпрацьований час). За наявності зазначених документальних доказів віднесення до складу валових витрат підлягають фактичні суми виплат (заохочень), але не більші, ніж суми, розраховані за звичайними цінами.

Не підлягають віднесенню до складу валових витрат суми збитків платника податку, понесених у зв'язку з реалізацією товарів (робіт, послуг) або їх обміном за цінами, що нижчі за звичайні, пов'язаним з таким платником податку особам.

У разі коли сума виплат (заохочень) або її частина пов'язаним фізичним особам не визнаються валовими витратами, така сума (або її частина) є базою для нарахування внесків на соціальні заходи, передбачені пунктом 5.7 цієї статті.

Не належать до складу валових витрат будь-які витрати, не підтверджені відповідними розрахунковими, платіжними та іншими документами, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачена правилами ведення податкового обліку.

У разі втрати, знищення або зіпсуття зазначених документів, платник податку має право письмово заявити про це податковому органу та здійснити заходи, необхідні для поновлення таких документів. Письмова заява має бути надіслана до/або разом з поданням розрахунку податкових зобов'язань звітного періоду. Якщо платник податку не подасть у такий строк письмову заяву та не поновить зазначених документів до закінчення податкового періоду, що настає за звітним, непідтверджені відповідними документами витрати не визнаються валовими витратами і на суму недосплаченого податку нараховується пеня у розмірі облікової ставки Національного банку України, збільшеної в 1,2 раза.

Якщо платник податку поновить зазначені документи у наступних періодах, підтверджені витрати (з урахуванням сплаченої пені) включаються до валових витрат податкового періоду, на який припадає таке поновлення.

5.4. Особливості віднесення витрат подвійного призначення до складу валових витрат платника податку.

До валових витрат включаються:

5.4.1. Витрати платника податку на забезпечення найманих працівників спеціальним одягом, взуттям, обмундируванням, що необхідні для виконання професійних обов'язків, а також продуктами спеціального харчування за переліком, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5.4.2. Витрати, крім тих, що підлягають амортизації, пов'язані з науково-технічним забезпеченням господарської діяльності, на винахідництво і раціоналізацію господарських процесів, проведення дослідно-експериментальних та конструкторських робіт, виготовлення та дослідження моделей і зразків, пов'язаних з основною діяльністю платника податку, виплатою роялті та придбанням нематеріальних активів (крім тих, що підлягають амортизації) для їх використання в господарській діяльності платника податку. Норми цього підпункту стосуються витрат на зазначені заходи незалежно від того, чи призвели такі заходи до збільшення доходів платника податку.

Витрати на придбання науково-технічної літератури і передплату спеціалізованих періодичних видань та оплату участі у наукових семінарах за основною діяльністю платника податку.

Витрати платника податку, пов'язані з професійною підготовкою або перепідготовкою за профілем такого платника податку фізичних осіб, що перебувають в трудових відносинах з таким платником податку, в українських закладах освіти, за винятком фізичних осіб, пов'язаних з таким платником податку. Порядок професійної підготовки і перепідготовки та розміри витрат на такі цілі встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Під основною діяльністю розуміється діяльність платника податку, визначена у його статутних документах, яка є регулярною і постійною протягом календарного року, на який припадає звітний період. Критерії віднесення діяльності до основної встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Обов'язки з доведення зв'язку витрат на цілі, обумовлені цим підпунктом, з основною діяльністю платника податку, покладаються на такого платника податку.

У разі виникнення розбіжностей між податковим органом та платником податку стосовно зв'язку витрат на цілі, обумовлені цим підпунктом, з основною діяльністю платника податку, такі податкові органи зобов'язані звернутися до Міністерства України у справах науки і технологій, чий експертний висновок є підставою для прийняття рішення податковим органом.

Оскарження рішень податкових органів, прийнятих на підставі експертних висновків Міністерства України у справах науки і технологій, провадиться платниками податку в загальному порядку.

5.4.3. Будь-які витрати на гарантійний ремонт (обслуговування) або гарантійні заміни товарів, реалізованих платником податку, вартість яких не компенсується за рахунок покупців таких товарів, але не більше від суми, яка відповідає рівню гарантійних замін, прийнятих (оприлюднених) платником податку, але не вище 10 відсотків від сукупної вартості таких товарів, що були реалізовані, та по яких не закінчився строк гарантійного обслуговування.

У разі здійснення гарантійних замін товарів платник податку зобов'язаний вести окремий облік бракованих товарів, повернутих покупцями, а також облік покупців, що отримали таку заміну або послуги з ремонту (обслуговування), у порядку, встановленому центральним податковим органом.

Здійснення заміни товару без зворотного отримання бракованого товару або без належного ведення зазначеного обліку не дає права на збільшення валових витрат продавця такого товару на вартість заміни.

Порядок гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійних замін, а також перелік товарів, на які встановлюється гарантійне обслуговування, визначається Кабінетом Міністрів України на підставі норм законодавства з питань захисту прав споживачів.

Під терміном «оприлюднення» слід розуміти розповсюджене в змісті реклами, технічної документації, договору або іншого документа зобов'язання продавця щодо умов та строків гарантійного обслуговування.

5.4.4. Витрати платника податку на проведення передпродажних та рекламних заходів стосовно товарів (робіт, послуг), що продаються (надаються) такими платниками податку.

Витрати на організацію прийомів, презентацій і свят, придбання і розповсюдження подарунків, включаючи безоплатну роздачу зразків товарів або безоплатне надання послуг (виконання робіт) з рекламними цілями, але не більше двох відсотків від прибутку, що підлягає оподаткуванню платника податку за звітний період.

5.4.5. Будь-які витрати платника податку, пов'язані з утриманням та експлуатацією фондів природоохоронного призначення (крім витрат, що підлягають амортизації або відшкодуванню згідно із нормами статей 8 і 9 цього Закону), які перебувають у його власності, витрати із самостійного зберігання, переробки, захоронення або оплати послуг із зберігання, переробки, захоронення та ліквідації відходів від виробничої діяльності платника податку сторонніми організаціями, з очищення стічних вод, інші витрати на збереження екологічних систем, які перебувають під негативним впливом господарської діяльності платника податку.

У разі виникнення розбіжностей між податковим органом та платником податку стосовно зв'язку проведених витрат на природоохоронні заходи з діяльністю платника податку податкові органи зобов`язані звернутися до Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, чий експертний висновок є підставою для прийняття рішення податковим органом.

5.4.6. Будь-які витрати зі страхування ризиків загибелі врожаю, транспортування продукції платника податку; цивільної відповідальності, пов'язаної з експлуатацією транспортних засобів, що перебувають у складі основних фондів платника податку; екологічної та ядерної шкоди, що може бути завдана платником податку іншим особам; майна платника податку; кредитних та інших комерційних ризиків платника податку, за винятком страхування життя, здоров'я або інших ризиків, пов'язаних з діяльністю фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з платником податку, обов`язковість якого не передбачена законодавством, або будь-які витрати зі страхування сторонніх фізичних чи юридичних осіб.

Якщо умови страхування передбачають виплату страхового відшкодування на користь платника податку — страхувальника, застраховані збитки, понесені таким платником податку, відносяться до його валових витрат у податковий період їх понесення, а суми страхового вішкодування таких збитків включаються до валових доходів такого платника податку у податковий період їх отримання.

5.4.7. Будь-які витрати на придбання ліцензій та інших спеціальних дозволів, виданих державними органами для ведення господарської діяльності, включаючи плату за реєстрацію підприємства в органах державної реєстрації, крім витрат на придбання торгових патентів, установлених Законом України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності».

5.4.8. Витрати на відрядження фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку або є членами керівних органів платника податку, у межах фактичних витрат особи, яка відряджена, на проїзд (включаючи перевезення багажу) як до місця відрядження і назад, так і за місцем відрядження, оплату вартості проживання у готелях (мотелях), а також включених до таких рахунків витрат на харчування чи побутові послуги (прання, чистка, лагодження та прасування одягу, взуття чи білизни), найм інших

житлих приміщень, телефонних рахунків, оформлення закордонних паспортів, дозволів на в`їзд (віз), обов`язкового страхування, інших документально оформлених витрат, пов`язаних з правилами в`їзду та перебування у місці відрядження, включаючи будь-які збори і податки, що підлягають сплаті у зв`язку зі здійсненням таких витрат.

Зазначені витрати можуть бути включені до складу валових витрат платника податку лише за наявності підтверджуючих документів, що засвідчують вартість цих витрат у вигляді транспортних квитків або транспортних рахунків (багажних квитанцій), рахунків готелів (мотелів) або від інших осіб, що надають послуги з розміщення та проживання фізичної особи, страхових полісів тощо. Не включається до складу витрат платника податку готівка, витрачена на цілі, визначені підпунктами 5.3.1 та 5.4.4 цієї статті, а також на цілі, не пов`язані з відшкодуванням особистих витрат фізичної особи, яка перебуває у відрядженні.

Не дозволяється відносити до складу витрат на харчування вартість алкогольних напоїв та тютюнових виробів, суми «чайових», за винятком випадків, коли суми таких «чайових» включаються до рахунку згідно із законами країни перебування, а також плати за видовищні заходи.

Додатково до витрат, визначених першим абзацом цього підпункту, відносяться не підтверджені документально витрати на харчування та фінансування інших власних потреб фізичної особи (добових витрат), понесених у зв`язку з її відрядженням, у межах граничних норм, встановлюваних Кабінетом Міністрів України за кожний повний день відрядження, включаючи день`від`їзду та приїзду.

Зазначені граничні норми встановлюються в гривнях:

в єдиній сумі для відряджень за кордон незалежно від країни відрядження та статусу населених пунктів;

в єдиній сумі для відряджень у межах України незалежно від статусу населених пунктів.

Сума добових визначається:

у разі відрядження у межах України та країн, з якими не встановлено або спрощено прикордонний контроль, — згідно з відмітками відряджуючої та приймаючої сторони на посвідченні про відрядження, форма якого затверджується центральним податковим органом;

у разі відрядження до країн, з якими встановлено повний прикордонний митний контроль, — згідно з відмітками органів прикордонного контролю у паспорті або документі, що його замінює.

За відсутності зазначених відміток сума добових не включається до валових витрат платника податку.

Будь-які витрати на відрядження можуть бути включені до складу валових витрат платника податку за наявності підтверджуючих документів щодо зв`язку такого відрядження з основною діяльністю такого платника податку — запрошень приймаючої сторони, діяльність якої співпадає з діяльністю платника податку; укладеного договору (контракту); інших документів, які встановлюють або засвідчують бажання встановити цивільно-правові відносини; документів, що засвідчують участь особи, яка відряджена стороною у переговорах, конференціях або симпозіумах, які проводяться за тематикою, що співпадає з основною діяльністю платника податку.

За запитом представника податкового органу платник податку має забезпечити за власний рахунок переклад звітних та підтверджуючих документів, виданих іноземною мовою.

Суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, які направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів, визначаються Кабінетом Міністрів України. Сума добових для таких категорій фізичних осіб не може перевищувати суму, встановлену другим абзацом цього підпункту для інших відряджених осіб. Власник або уповноважена ним особа може встановлювати додаткові обмеження щодо сум та цілей використання коштів, наданих на відрядження.

5.4.9. До валових витрат відносяться витрати платника податку на утримання та експлуатацію таких об`єктів соціальної інфраструктури, що перебували на балансі та утримувалися за рахунок такого платника податку на момент набрання чинності цим Законом (крім капітальних затрат, які підлягають амортизації):

дитячих ясел або садків;

закладів середньої та середньої професійно-технічної освіти та закладів підвищення кваліфікації працівників такого платника податку;

дитячих, музичних та художніх шкіл, шкіл мистецтв, у разі якщо вони не надають платних послуг та не займаються іншою комерційною діяльністю;

закладів охорони здоров'я, пунктів безоплатного медичного обстеження, профілактики та допомоги працівникам;

спортивних залів і площадок, що використовуються безоплатно для фізичного оздоровлення та психологічного відтворення працівників, клубів і будинків культури, в разі якщо вони не використовуються для надання платних послуг та іншої комерційної діяльності (крім будинків відпочинку, туристичних баз та інших подібних закладів);

приміщень, що використовуються платником податку для організації харчування працівників такого платника податку;

багатоквартирного житлового фонду, включаючи гуртожитки, одноквартирного житлового фонду в сільській місцевості та об`єктів житлово-комунального господарства, які перебувають на балансі юридичних осіб, щодо яких платником податку прийнято документально оформлене рішення про передачу на баланс місцевих рад.

5.4.10. До валових витрат платника податку відносяться витрати на утримання та експлуатацію (крім тих, що підлягають амортизації):

приміщень житлового фонду, які належать юридичним особам, основною діяльністю яких є надання платних послуг з туристичного обслуговування сторонніх громадян чи здавання таких приміщень в оренду (найм) стороннім громадянам або організаціям у порядку, визначеному цим Законом;

побутових літальних апаратів, моторних човнів, катерів і яхт, призначених для відпочинку, що належать юридичним особам, основною діяльністю яких є надання платних послуг з транспортного чи туристичного обслуговування сторонніх громадян або організацій, а також спортивним організаціям.

Не включаються до складу валових витрат платника податку витрати на утримання і експлуатацію приміщень житлового фонду (крім житлового фонду, визначеного у підпункті 5.4.9 цієї статті), побутових літальних апаратів, моторних човнів, катерів і яхт, призначених для відпочинку, що використовуються з іншими цілями, ніж зазначені у цьому підпункті, або іншими, ніж зазначені у цьому підпункті, платниками податку.

Обмеження, встановлені цим підпунктом, не стосуються платників податку, основною діяльністю яких є надання послуг з утримання та експлуатації приміщень житлового фонду, побутових літальних апаратів, моторних човнів, катерів і яхт, призначених для відпочинку, які належать іншим особам, за замовленням та за рахунок таких інших осіб.

5.5. Особливості визначення складу витрат платника податку у разі сплати процентів за борговими зобов`язаннями

5.5.1. До складу валових витрат відносяться будь-які витрати, пов`язані з виплатою або нарахуванням процентів за борговими зобов`язаннями (у тому числі за будь-якими кредитами, депозитами або у вигляді орендної плати) протягом звітного періоду, якщо такі виплати або нарахування здійснюються у зв'язку з веденням господарської діяльності платника податку.

5.5.2. Для платників податку, зазначених у підпункті 5.5.3 цього пункту, віднесення витрат на виплату або нарахування процентів за борговими зобов'язаннями у будь-якому податковому періоді дозволяється у сумі, що не перевищує суми доходів такого платника податку протягом звітного періоду, отриманих у вигляді процентів, збільшеної на суму, що дорівнює 50 відсоткам оподатковуваного прибутку звітного періоду, без урахування суми отриманих процентів.

5.5.3. Вимоги підпункту 5.5.2 поширюються на платників податку, 50 або більше відсотків статутного фонду яких перебуває у власності або управлінні (безпосередньо чи побічно) осіб, що не є резидентами України, а також юридичних осіб, звільнених від сплати податку на прибуток підприємств згідно з положеннями пункту 7.11 статті 7 цього Закону.

5.5.4. Для цілей підпункту 5.5.2 оподатковуваний прибуток без врахування процентів визначається як скоригований валовий доход звітного періоду без урахування доходу звітного періоду, отриманого у вигляді процентів, зменшений на суму валових витрат звітного періоду, за винятком валових витрат звітного періоду, пов`язаних із виплатою процентів.

5.5.5. Витрати на сплату процентів, які відповідають вимогам підпункту 5.5.1, але не віднесені до складу витрат виробництва (обігу) згідно з положеннями підпункту 5.5.2 протягом звітного періоду, підлягають перенесенню на результати майбутніх податкових періодів із збереженням обмежень, передбачених пунктом 5.5.2.

5.6. Особливості визначення складу витрат на оплату праці

5.6.1. З урахуванням норм пункту 5.3 цієї статті, до складу валових витрат платника податку відносяться витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку (далі — працівники), які включають витрати на виплату основної і додаткової заробітної плати та інших видів заохочень і виплат, виходячи з тарифних ставок, у вигляді премій, заохочень, відшкодувань вартості товарів (робіт, послуг), витрати на виплату авторських винагород та виплат за виконання робіт (послуг), згідно з договорами цивільно-правового характеру, будь-які інші виплати в грошовій або натуральній формі, встановлені за домовленістю сторін.

5.6.2. Додатково до виплат, передбачених підпунктом 5.6.1 цієї статті, до складу валових витрат платника податку включаються обов'язкові виплати, а також компенсація вартості послуг, які надаються працівникам у випадках, передбачених законодавством, а також внески платника податку на обов'язкове страхування життя або здоров'я працівників у випадках, передбачених законодавством.

5.6.3. Не включаються до складу валових витрат платника податку суми внесених до бюджету податків на доходи фізичних осіб, які підлягають утриманню з таких доходів, у разі коли платник податку є особою, уповноваженою здійснювати утримання таких податків.

5.7. Особливості віднесення до складу витрат сум внесків на соціальні заходи

5.7.1. До складу валових витрат платника податку відносяться суми зборів на обов`язкове державне пенсійне страхування та інші види загальнообов'язкового (в тому числі державного) соціального страхування фізичних осіб, які перебувають у трудових відносинах з платником податку, нараховані на виплати, зазначені у підпункті 5.6.1 цієї статті, за ставками та у порядку, встановленому законом.

5.7.2. Добровільні внески до пенсійного рахунку працівника, що відкритий у межах пенсійних планів, передбачених пунктом 5.8 цієї статті, відраховуються платником податку — наймодавцем за рахунок сум виплат доходу такого працівника та не включаються до складу валових витрат такого платника податку — наймодавця.

5.8. Додаткове пенсійне забезпечення (пенсійний план)

5.8.1. Під пенсійним планом слід розуміти порядок управління та розміщення накопичених пенсійних внесків, який відповідає таким вимогам:

а) пенсійні рахунки відкриваються платником податку у банках, уповноважених Кабінетом Міністрів України за погодженням з Національним банком України;

б) вкладниками пенсійного рахунку можуть бути працівники, які перебувають у трудових відносинах з платником податку;

в) зняття коштів з рахунків вкладника не може провадитися раніше ніж при досягненні ним віку, встановленого Кабінетом Міністрів України, за винятком випадків, коли такий вкладник:

виїжджає за кордон на постійне місце проживання;

оголошений судом безвісно відсутнім або померлим;

помер;

г) у разі смерті власника пенсійного рахунку кошти, а також проценти, нараховані на такі кошти, передаються спадкоємцям власника такого рахунку та додаються до їх пенсійних рахунків у порядку, визначеному законодавством;

д) уповноважений банк зобов'язаний тримати кошти, внесені вкладниками, у ліквідній формі згідно з правилами, встановленими законодавством з пенсійного страхування;

е) підприємство, що відкриває пенсійний план на користь своїх працівників, повинно бути зареєстровано у порядку, передбаченому законодавством про пенсійні плани.

5.8.2. Кошти пенсійних рахунків, сформовані згідно з підпунктом 5.8.1. цієї статті, можуть використовуватися для забезпечення ризиків вкладників у цивільно-правових відносинах, включаючи забезпечення кредитів, розстрочок при купівлі товарів або нерухомості тощо.

Виплати з пенсійних рахунків на покриття ризиків, зазначених у цьому підпункті, можуть здійснюватися після відкриття пенсійного рахунку у строки, передбачені законодавством.

5.8.3. Суми, внесені протягом звітного періоду від імені працівника його працедавцем до додаткового пенсійного плану, не підлягають обкладенню податком з доходів громадян у разі їх відрахування до такого пенсійного плану, але включаються (з урахуванням нарахованих процентів) до доходів такого працівника (його спадкоємців) у разі їх виплати. Зазначені у цьому підпункті внески не включаються в базу нарахувань соціальних внесків, передбачених підпунктом 5.7.1 цієї статті.

5.8.4. До складу валових витрат платника податку відносяться суми валових внесків працівника до додаткових пенсійних планів, які вносяться від його імені таким платником податку, але не більше як 15 відсотків сукупного доходу, отриманого таким працівником від такого платника податку протягом податкового періоду, коли відбулося таке внесення.

5.8.5. Якщо законодавством про пенсійне забезпечення встановлюються інші правила, ніж ті, що зазначені у цьому пункті, застосовуються правила такого законодавства про пенсійне забезпечення.

5.9. Платник податку веде облік приросту (убутку) балансової вартості покупних матеріалів, сировини, комплектуючих виробів та напівфабрикатів на складах, у незавершеному виробництві та залишках готової продукції. У разі коли балансова вартість таких запасів на кінець звітного кварталу перевищує їх балансову вартість на початок того ж звітного кварталу, різниця вираховується з суми валових витрат платника податку у такому звітному кварталі.

У разі коли вартість таких запасів на початок звітного кварталу перевищує їх вартість на кінець того ж звітного кварталу, різниця додається до складу валових витрат платника податку у такому звітному періоді.

Дія цього пункту не поширюється на виробників сільськогосподарської продукції.

5.10. Установлення додаткових обмежень щодо віднесення витрат до складу валових витрат платника податку, крім тих, що зазначені у цьому Законі, не дозволяється.

Стаття 6. Порядок перенесення балансових збитків на наступні податкові періоди

6.1. Якщо платник податку з числа резидентів протягом звітного періоду має від`ємне значення об'єкта оподаткування, дозволяється віднесення таких балансових збитків на майбутні податкові періоди протягом п'яти податкових років, що наступають за роком виникнення такого збитку, та відповідне зменшення об'єкта оподаткування майбутніх податкових періодів протягом цих п'яти років.

6.2. Зазначене у пункті 6.1 цієї статті зменшення об'єкта оподаткування має здійснюватися за результатами податкового періоду, що настає за звітним, а у разі недостатності валового доходу періоду, що настає за звітним, має відноситися на результати чергового наступного періоду.

6.3. У разі якщо за результатами наступного звітного кварталу балансові збитки попереднього кварталу не відшкодовані валовими доходами, різниця підлягає індексації згідно з офіційним індексом інфляції такого звітного кварталу.

Стаття 7. Оподаткування операцій особливого виду

7.1. Оподаткування товарообмінних (бартерних) операцій

7.1.1. Доходи та витрати від здійснення товарообмінних (бартерних) операцій визначаються платником податку, виходячи з договірної ціни такої операції, але не нижчої за звичайні ціни.

7.1.2. Платник податку подає розрахунок фінансових результатів товарообмінних (бартерних) операцій разом із розрахунком податку на прибуток до податкового органу за місцезнаходженням такого платника податку.

7.2. Оподаткування страхової діяльності

7.2.1. Валові доходи від страхової діяльності (крім страхування життя) страховиків-резидентів оподатковуються за ставкою три відсотки від суми валового доходу, отриманого від страхової діяльності, та не підлягають оподаткуванню податком, встановленим статтею 10 цього Закону. Для цілей оподаткування страхової діяльності під валовим доходом від страхової діяльності слід розуміти суму страхових внесків, страхових платежів або страхових премій (далі — сума валових внесків), накопичених страховиками протягом звітного періоду по договорах страхування і перестрахування ризиків на території України або за її межами.

7.2.2. Облік операцій зі страхування життя фізичних осіб ведеться страховиками окремо.

Доходи, отримані страховиками-резидентами у вигляді сум страхових внесків, страхових платежів чи страхових премій, накопичених протягом звітного періоду за договорами страхування і перестрахування життя на території України або за її межами, не включаються до складу валових доходів, встановлених підпунктом 7.2.1. цієї статті.

Страхові резерви (резервні фонди) на покриття ризиків (збитків) із страхування життя, формуються окремо від страхових резервів (резервних фондів) на покриття ризиків (збитків) з інших видів страхування та використовуються виключно на покриття ризиків із страхування життя. Методика формування страхових резервів (резервних фондів) страховиків установлюється Комітетом у справах нагляду за страховою діяльністю.

Доходи, отримані страховиками від страхування і перестрахування життя, не підлягають оподаткуванню податками, встановленими підпунктом 7.2.1 цієї статті, статтею 10 цього Закону, та підлягають оподаткуванню податком, встановленим

пунктом 13.3 цього Закону у випадках, передбачених таким пунктом.

7.2.3 У разі коли страховик одержує доходи з джерел інших, ніж ті, що визначені у підпункті 7.2.1 та 7.2.2, такі доходи оподатковуються у загальному порядку. При цьому до категорії валових витрат, пов'язаних з отриманням таких доходів, не включаються витрати, понесені страховиком при здійсненні операцій із страхування (перестрахування).

7.2.4. Для цілей оподаткування операцією із страхування життя фізичної особи вважається операція, яка передбачає страхову виплату при таких страхових випадках:

смерть застрахованої особи;

рішення суду про оголошення застрахованої особи померлою;

дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування або досягнення нею віку, визначеного договором страхування. У цьому випадку строк дії договору не може бути меншим як 120 календарних місяців та не може передбачати часткових виплат до закінчення строку такого договору або настання страхового випадку. На перехідний період до 2003 року строк дії договору із страхування життя громадян віком після 50 років встановлюється від 60 календарних місяців.

У разі дострокового розірвання договору із страхування життя, не пов'язаного із смертю застрахованої особи, доходи, отримані страховиком, підлягають оподаткуванню в порядку, встановленому підпунктом 7.2.1 цієї статті за наслідками податкового періоду, протягом якого відбулося таке розірвання з використанням ставки податку у шість відсотків.

Доходи від страхування фізичних осіб на інших умовах оподатковуються у порядку, встановленому підпунктом 7.2.1 цієї статті.

7.3. Оподаткування операцій із розрахунками в іноземній валюті

7.3.1. Доходи, отримані (нараховані) платником податку в іноземній валюті у зв'язку з продажем товарів (робіт, послуг) протягом звітного періоду, перераховуються в гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату отримання (нарахування) таких доходів, і не підлягають перерахуванню у зв'язку зі зміною обмінного курсу гривні протягом такого звітного періоду.

Балансова вартість іноземної валюти, отриманої платником податку у зв'язку з таким продажем (виручка в іноземній валюті), визначається за курсом, зазначеним у першому абзаці цього підпункту.

7.3.2. Витрати, понесені (нараховані) платником податку в іноземній валюті протягом звітного періоду у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), вартість яких відноситься до валових витрат такого платника податку, визначаються у сумі, що має дорівнювати балансовій вартості такої іноземної валюти, визначеної згідно з положенням пункту 7.3.1, 7.3.4, 7.3.6 цієї статті, і не підлягають перерахуванню у зв'язку зі зміною обмінного курсу гривні протягом такого звітного періоду.

7.3.3. Будь-яка заборгованість платника податку або перед платником податку, основна сума якої (без процентів та комісійних винагород) виражена в іноземній валюті, відображається в податковому обліку дебітора або кредитора шляхом перерахунку суми такої заборгованості в гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату її виникнення (далі — балансова вартість заборгованості), і не підлягає перерахуванню у зв'язку зі зміною обмінного курсу гривні протягом звітного періоду.

У разі коли така заборгованість продається (погашається) протягом звітного періоду, вартість такої заборгованості визначається шляхом перерахунку її суми в гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату такого продажу (погашення).

7.3.4. У разі купівлі іноземної валюти за гривні валові витрати або валові доходи платника податку не змінюються. Сума гривень, сплачена платником податку у зв'язку з такою купівлею (без урахування комісійних або вартості інших послуг осіб, що здійснюють конверсійні (обмінні) операції за дорученням платника податку), вважається балансовою вартістю такої іноземної валюти.

У разі купівлі однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту балансова вартість придбаної іноземної валюти визначається на рівні балансової вартості іноземної валюти, що була продана.

7.3.5. У разі продажу іноземної валюти за гривні валові доходи платника податку збільшуються на суму гривень, отриманих від покупця у зв'язку з таким продажем, а валові витрати такого платника податку збільшуються на суму балансової вартості такої іноземної валюти.

7.3.6. З метою оподаткування будь-яка іноземна валюта або заборгованість в іноземній валюті, що перебували на обліку платника податку на кінець звітного періоду, перераховуються в гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на останній робочий день звітного періоду. При цьому позитивна або від'ємна різниця між результатом такого перерахунку та балансовою вартістю іноземної валюти або заборгованості включається відповідно до валових доходів або валових витрат платника податку — кредитора або до валових витрат чи валових доходів платника податку — дебітора за наслідками звітного періоду. Для наступного податкового періоду балансова вартість іноземної валюти або заборгованості в іноземній валюті прирівнюється до їх вартості, визначеної на кінець попереднього звітного періоду.

7.3.7. До валових витрат платників податку — суб'єктів валютного ринку відносяться також будь-які витрати, пов'язані з оплатою послуг інших осіб, що здійснюють конверсійні (обмінні) операції за дорученням таких платників податку.

7.3.8. Банки здійснюють окремий від інших платників податку податковий облік результатів операцій з іноземною валютою.

Облік операцій з продажу або купівлі іноземної валюти, які здійснюються за дорученням та за рахунок клієнтів таких банків, ведеться окремо від обліку операцій з продажу або купівлі іноземної валюти, здійснюваних за рішенням банку за рахунок інших (власних) джерел.

При здійсненні операцій з продажу або купівлі іноземної валюти за дорученням та за рахунок клієнтів до валових доходів банку відносяться суми комісійних (брокерських) та інших подібних видів винагород, сплачених (нарахованих) банком у зв'язку із здійсненням таких операцій протягом звітного періоду, а до валових витрат — витрати банку, понесені (нараховані) у зв'язку із здійсненням таких операцій протягом звітного періоду.

При здійсненні операцій з купівлі або продажу іноземної валюти за рішенням банку до складу валових доходів або валових витрат банку відноситься кінцевий фінансовий результат обмінних (конверсійних) операцій за результатами звітного періоду.

Кінцевий фінансовий результат обмінних (конверсійних) операцій за результатами звітного періоду вираховується як сума фінансових результатів обмінних (конверсійних) операцій за результатами кожного банківського дня. Фінансовим результатом обмінних (конверсійних) операцій за результатами банківського дня є різниця між валовими доходами, отриманими (нарахованими) банком внаслідок продажу іноземної валюти протягом такого банківського дня, та валовими витратами, понесеними (нарахованими) у зв'язку із придбанням іноземної валюти протягом такого банківського дня.

У розрахунки фінансового результату обмінних (конверсійних) операцій не беруться суми комісійних (брокерських) або інших подібних винагород, сплачених або отриманих (нарахованих) банком у зв'язку із здійсненням таких обмінних (конверсійних) операцій, які відносяться до складу валових доходів або валових витрат банку у загальному порядку.

На іноземну валюту, що входила до складу власних коштів банку за станом на останній день звітного періоду, поширюється порядок, передбачений підпунктом 7.3.6 цієї статті.

7.4. Оподаткування операцій з пов'язаними особами

З метою оподаткування:

7.4.1. Дохід, отриманий платником податку від реалізації товарів (робіт, послуг) пов'язаним особам, визначається, виходячи із договірних цін, але не менших за звичайні ціни на такі товари (роботи, послуги), що діяли на дату такої реалізації.

7.4.2. Витрати, понесені платником податку у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у пов'язаної особи визначаються, виходячи із договірних цін, але не більших за звичайні ціни, що діяли на дату такого придбання.

7.4.3. Положення підпунктів 7.4.1, 7.4.2 поширюються також на операції з юридичними особами, які не є платниками податку, встановленого статтею 10 цього Закону, або сплачують податок на прибуток за іншими, ніж платник податку, ставками.

7.4.4. Витрати платника податку, понесені по сплаті процентів по депозитах, орендних платежах, цивільно-правових договорах пов'язаним з платником податку особам, визначаються, виходячи з договірних цін (процентних ставок за депозит), але не вищих за звичайні ціни (звичайні процентні ставки за депозит).

7.5. До валового доходу платника податку включається прибуток від продажу (обміну, інших видів відчуження) основних фондів або нематеріальних активів, що підлягають амортизації, визначений згідно з статтею 8 цього Закону.

7.6. Оподаткування операцій з торгівлі цінними паперами та деривативами

7.6.1. З метою оподаткування платник податку веде окремий облік фінансових результатів операцій з торгівлі цінними паперами та деривативами.

У разі коли протягом звітного періоду витрати, понесені (нараховані) платником податку у зв'язку із придбанням цінних паперів і деривативів, перевищують доходи, отримані від продажу (відчуження) цінних паперів і деривативів протягом такого звітного періоду, балансові збитки переносяться на зменшення доходів майбутніх періодів від таких операцій протягом строків, визначених статтею 6 цього Закону.

У разі коли протягом звітного періоду доходи, отримані (нараховані) платником податку в зв'язку із продажем (відчуженням) цінних паперів і деривативів, перевищують витрати, понесені (нараховані) платником податку в зв'язку із придбанням цінних паперів і деривативів протягом такого звітного періоду, збільшені на суму некомпенсованих балансових збитків від таких операцій минулих періодів, прибуток включається до складу валових доходів за результатами такого звітного періоду.

7.6.2. Під терміном «торгівля цінними паперами і деривативами» слід розуміти:

будь-які операції з придбання або продажу цінних паперів чи фондових деривативів торговцями цінними паперами, чий статус встановлюється відповідним законодавством про цінні папери і фондовий ринок;

будь-які операції з придбання або продажу товарних деривативів членами товарних бірж, чий статус встановлюється законодавством про товарні біржі;

будь-які операції з купівлі та продажу цінних паперів особами, які не мають статусу торгівців цінними паперами.

7.6.3. Під терміном «витрати» слід розуміти суму коштів або вартість майна, сплачену (нараховану) платником податку продавцю цінних паперів та деривативів як компенсація їх вартості.

До складу витрат включається також сума будь-якої заборгованості покупця, яка виникає у зв'язку з таким придбанням.

7.6.4. Під терміном «доходи» слід розуміти суму коштів або вартість майна, отриману платником податку від продажу, обміну або інших способів відчуження цінних паперів та деривативів, збільшена на вартість будь-яких матеріальних цінностей чи нематеріальних активів, які передаються платнику податку в зв'язку з таким продажем, обміном або відчуженням.

До складу доходів включається також сума будь-якої заборгованості платника податку, яка погашається у зв'язку з таким продажем, обміном або відчуженням.

7.6.5. Норми цього пункту поширюються також на визначення балансових збитків або прибутків, отриманих платником податку від операцій з корпоративними правами, що виражені в інших, ніж цінні папери, формах.

7.6.6. Норми цього пункту не відносяться до операцій з придбанням матеріальних цінностей на строкових умовах.

7.7. Оподаткування спільної діяльності на території України без створення юридичної особи

7.7.1. Спільна діяльність без створення юридичної особи провадиться на підставі договору про спільну діяльність, що передбачає об'єднання коштів або майна учасників для досягнення спільної господарської мети.

7.7.2. Облік результатів спільної діяльності ведеться платником податку, уповноваженим на це іншими сторонами згідно з умовами договору, окремо від обліку господарських результатів такого платника податку.

7.7.3. Виплати частини доходу, отриманого учасниками від спільної діяльності, прирівнюються до виплат дивідендів в порядку, передбаченому підпунктами 7.8.2, 7.8.6—7.8.8 цієї статті.

7.7.4. У разі коли доходи від спільної діяльності не розподіляються протягом звітного періоду з метою оподаткування, вони вважаються розподіленими між учасниками згідно з умовами договору про спільну діяльність на кінець такого звітного періоду і підлягають оподаткуванню згідно з підпунктом 7.7.3 цієї статті.

7.7.5. У разі коли протягом звітного періоду витрати, понесені платником податку в зв'язку із проведенням спільної діяльності, перевищують доходи, отримані від таких операцій, балансові збитки переносяться на зменшення доходів майбутніх податкових періодів від такої спільної діяльності протягом строків, визначених статтею 6 цього Закону.

7.7.6. Для цілей оподаткування господарські відносини між учасниками спільної діяльності прирівнюються до відносин на основі окремих цивільно-правових договорів.

7.7.7. Порядок податкового обліку та звітності результатів спільної діяльності встановлюється центральним податковим органом.

7.8. Оподаткування дивідендів

7.8.1. У разі прийняття рішення щодо виплати дивідендів емітент корпоративних прав, на які нараховуються дивіденди, провадить зазначені виплати власнику таких корпоративних прав пропорційно частці його в статутному фонді підприємства-емітента таких корпоративних прав незалежно від того, чи була діяльність такого підприємства-емітента прибутковою протягом звітного періоду при наявності інших власних джерел для виплати дивідендів.

7.8.2. За винятком випадків, передбачених підпунктом 7.8.5 цієї статті, платник податку, який виплачує дивіденди своїм акціонерам (власникам), нараховує та утримує податок на дивіденди в розмірі 30 відсотків нарахованої суми виплат за рахунок таких виплат незалежно від того, чи є емітент платником податку на прибуток. Зазначений податок вноситься до бюджету до/або одночасно із виплатою дивідендів.

Платіжний документ, який надається платником податку банківській установі, що його обслуговує, повинен відображати суму дивідендів, що підлягають виплаті, а також утриману суму податку на дивіденди. Банківська установа не має права приймати до виконання платіжний документ, що не відповідає зазначеним вимогам.

7.8.3. Платник податку — емітент корпоративних прав зменшує суму нарахованого податку на прибуток на суму внесеного до бюджету податку на дивіденди, запровадженого підпунктом 7.8.2 цієї статті. Не дозволяється проведення зазначеного заліку з податком, передбаченим пунктом 7.2 цієї статті.

7.8.4. У разі, коли сума сплаченого податку на дивіденди перевищує суму податкових зобов'язань підприємства-емітента за податком на прибуток звітного періоду, різниця переноситься на зменшення зобов'язань за податком на прибуток такого підприємства у майбутніх податкових періодах у порядку, передбаченому статтею 6 цього Закону.

7.8.5. Податок на дивіденди, передбачений підпунктом 7.8.2 цієї статті, не застосовується у разі виплати дивідендів у вигляді акцій (часток, паїв), емітованих підприємством, яке нараховує дивіденди, за умови, що така виплата ніяким чином не змінює пропорцій (часток) участі всіх акціонерів (власників) у статутному фонді підприємства-емітента.

7.8.6. Юридичні особи, що отримують дивіденди, з яких утримано податок, передбачений підпунктом 7.8.2 цієї статті, або дивіденди, виплачені у вигляді акцій, згідно з положеннями підпункту 7.8.5 цієї статті не включають такі дивіденди до складу валового доходу.

7.8.7. У випадках виплати дивідендів фізичним особам на привілейовані акції суми таких виплат підлягають оподаткуванню податком, передбаченим підпунктом 7.8.2 цієї статті, і прирівнюються до виплати додаткових благ, які оподатковуються у порядку, встановленому законом України про оподаткування доходів фізичних осіб.

7.8.8. Якщо внаслідок повної ліквідації підприємства платник податку — власник корпоративних прав, емітованих таким підприємством, отримує кошти або майно, вартість яких перевищує балансову вартість таких корпоративних прав, сума перевищення включається до валового доходу такої особи. У разі коли сума коштів або вартість майна менша від номінальної вартості корпоративних прав, сума збитків відноситься до складу валових витрат платника податку у податковий період отримання такої компенсації, але не раніше періоду повної ліквідації підприємства-емітента.

7.9. Оподаткування операцій з борговими вимогами та зобов'язаннями

7.9.1. З урахуванням особливостей, встановлених цим Законом, не включаються до валового доходу і не підлягають оподаткуванню кошти або майно, залучені платником податку у зв'язку з:

отриманням платником податку фінансових кредитів від інших осіб-кредиторів, а також поверненням основної суми фінансових кредитів, наданих платником податку іншим особам-дебіторам;

залученням платником податку коштів або майна в депозит (вклад) чи на інші строкові або довірчі рахунки, а також поверненням платнику податку основної суми депозиту (вкладу) чи інших строкових та довірчих рахунків, відкритих іншими особами на користь такого платника податку;

залученням платником податку майна на підставі договору лізингу (оренди), концесії, комісії, консигнації, довірчого управління, схову (відповідального зберігання), а також згідно з іншими цивільно-правовими договорами, що не передбачають передачі права власності на таке майно.

7.9.2. З урахуванням особливостей, встановлених цим Законом, не включаються до валових витрат кошти або майно, надані платником податку у зв'язку з:

поверненням платником податку основної суми кредиту іншим особам-кредиторам, а також з наданням кредиту іншим особам-дебіторам;

поверненням платником податку основної суми депозитів чи строкових або довірчих рахунків, а також розміщенням платником податку коштів на депозитних, строкових або довірчих рахунках, відкритих іншими особами на користь платника податку;

наданням платником податку майна на підставі договорів лізингу (оренди), концесії, комісії, консигнації, довірчого управління, схову (відповідального зберігання) або згідно з іншими цивільно-правовими договорами, що не передбачають передачі права власності на таке майно іншій особі.

Під терміном «основна сума» слід розуміти суму наданого кредиту або депозиту (строкових, довірчих рахунків) без урахування процентів (фіксованих виплат, премій, виграшів).

7.9.3. Доходи, отримані платником податку від продажу (розміщення) емітованих ним облігацій, ощадних сертифікатів та інших цінних паперів, крім цінних паперів, що засвідчують корпоративні права з обмеженим строком дії, включаються до складу валового доходу такого платника податку у податковий період, протягом якого відбувся такий продаж (розміщення). Витрати, понесені платником податку — покупцем таких цінних паперів та платником податку у зв'язку з погашенням номінальної вартості емітованих ним облігацій, ощадних сертифікатів та інших цінних паперів з обмеженим строком дії, включаються до складу валових витрат платника податку в податковий період, протягом якого відбулося або мало відбутися таке погашення. За процентними цінними паперами, емітованими платником податку, виплата процентів відноситься до складу валових витрат такого платника податку у податковий період нарахування такої виплати. За дисконтними цінними паперами, емітованими платником податку, балансові збитки від їх розміщення відносяться до складу валових витрат такого платника податку у податковий період, протягом якого відбувся продаж (розміщення) таких цінних паперів.

Витрати платника податку на придбання таких цінних паперів відносяться до валових витрат платника податку. Кошти, отримані платником податку в зв'язку з погашенням придбаних ним цінних паперів, та одержані за ними проценти відносяться до складу валових доходів платника податку.

7.9.4. Оподаткування операцій з безстроковими цінними паперами здійснюється у порядку, передбаченому для оподаткування дивідендів.

Дія цього підпункту не поширюється на цінні папери, що засвідчують корпоративні права.

Безстрокові цінні папери — це цінні папери, які не мають встановленого строку погашення чи мають строк погашення більш як 10 років з моменту їх емісії (випуску) або згідно з умовами емісії передбачають право емітента приймати одноособове рішення про продовження строку погашення (ліквідації) таких цінних паперів, незалежно від загального строку дії таких цінних паперів.

Витрати, понесені платником податку у зв`язку з придбанням безстрокових цінних паперів, до валових витрат не включаються і підлягають амортизації як нематеріальні активи згідно із статтею 8 цього Закону. Дія цього підпункту не поширюється на цінні папери, що засвідчують корпоративні права.

7.9.5. При відчуженні майна, заставленого з метою забезпечення повної суми боргової вимоги, валові витрати та валові доходи заставодавця та заставодержателя визначаються у такому порядку:

відчуження об'єкта застави для заставодавця прирівнюється до продажу такого об'єкта у податковий період такого відчуження, а основна сума кредиту та нарахованих на неї процентів, що залишилися неповернутими кредитору (гаранту), — ціною продажу такої застави;

якщо згідно з умовами договору або закону об'єкт застави відчужується у власність заставодержателя у рахунок погашення боргових зобов'язань, таке відчуження прирівнюється до купівлі заставодержателем такого об'єкта застави у податковий період такого відчуження, а основна сума кредиту та нарахованих на неї процентів, що залишилися неповерненими кредитору (гаранту), — ціною придбання такої застави;

якщо кредитор у подальшому продає об'єкт застави іншим особам, його доходи або збитки визнаються у загальному порядку;

якщо згідно з умовами договору або закону об'єкт застави з метою погашення боргових зобов`язань підлягає продажу на аукціоні (публічних торгах), валові доходи і валові витрати заставодержателя визначаються у порядку, встановленому підпунктом 12.3.4 цього Закону та Законом України «Про заставу».

Порядок надання та погашення боргових зобов'язань, забезпечених заставою, встановлюється відповідним законодавством.

7.10. Порядок оподаткування доходів від виконання довгострокових договірних зобов`язань.

7.10.1. Платник податку може вибрати особливий порядок оподаткування результатів діяльності, що здійснюється за довгостроковим договором (контрактом).

7.10.2. Під терміном «довгостроковий договір (контракт)» слід розуміти будь-який договір на виготовлення, будівництво, установку або монтаж матеріальних цінностей, що входитимуть до складу основних фондів замовника або складових частин таких основних фондів, а також на створення нематеріальних активів, пов`язаних з таким виготовленням, будівництвом, установкою або монтажем (послуг типу «інженірінг», науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт та розробок), за умови, якщо такий контракт не планується завершити раніше ніж через 9 місяців з моменту здійснення перших витрат або отримання авансу (передоплати).

7.10.3. Виконавець самостійно визначає доходи і витрати, нараховані (понесені) протягом звітного періоду у зв'язку із виконанням довгострокового договору (контракту), використовуючи оціночний коефіцієнт виконання такого довгострокового контракту.

7.10.4. Оціночний коефіцієнт виконання довгострокового договору (контракту) визначається як співвідношення суми фактичних витрат звітного періоду до суми загальних витрат, що плануються виконавцем при виконанні довгострокового контракту.

7.10.5. Доход виконавців у звітному періоді визначається як добуток загальної договірної ціни довгострокового договору (контракту) до оціночного коефіцієнта виконання достроково контракту.

7.10.6. Витрати виконавця у звітному періоді визначаються на рівні фактично оплачених (нарахованих) витрат, пов'язаних із виконанням довгострокового договору (контракту) у такому звітному періоді.

7.10.7. Витрати і доходи, понесені (нараховані) виконавцем довгострокового договору (контракту) протягом звітного періоду, включаються до складу валових витрат або валових доходів такого виконавця за наслідками такого періоду в сумах, визначених підпунктами 7.10.5 та 7.10.6 цієї статті.

7.10.8. Для цілей оподаткування суми авансів або передоплат, наданих виконавцю довгострокового договору (контракту), відносяться до складу валового доходу такого виконавця виключно у межах сум, визначених згідно із підпунктом 7.10.5 цього пункту.

7.10.9. Після завершення довгострокового договору (контракту) виконавець здійснює перерахунок сум податкових зобов'язань, попередньо визначених ним за наслідками кожного податкового періоду протягом строку виконання такого довгострокового договору (контракту), визначаючи фактичний коефіцієнт виконання довгострокового договору (контракту) як співвідношення витрат відповідних попередніх звітних періодів до фактичних загальних витрат, понесених (нарахованих) виконавцем при виконанні довгострокового договору (контракту), та доход таких періодів як добуток кінцевої договірної ціни об'єкта довгострокового договору (контракту) до фактичного коефіцієнта виконання довгострокового договору (контракту).

У разі, коли за наслідками перерахунку виявляється, що платник податку завищив або занизив суму податкових зобов'язань, розраховану за наслідками будь-якого попереднього податкового періоду протягом виконання довгострокового договору (контракту), зазначене завищення або заниження враховується відповідно у зменшенні або збільшенні валового доходу такого платника податку в податковому періоді завершення довгострокового договору (контракту) із застосуванням до суми визначеної різниці процента, що дорівнює 120 відсоткам ставки Національного банку України, що діяла на момент здійснення такого перерахунку, за строк дії такої переплати чи недоплати.

При цьому відлік строку позовної давності починається з податкового періоду, в якому завершується довгостроковий договір (контракт).

7.10.10. Податкові звіти щодо результатів діяльності виконавця довгострокового договору (контракту) за наслідками кожного податкового періоду надаються податковому органу за формою, що встановлюється центральним податковим органом.

7.10.11. Витрати, понесені замовником довгострокового договору (контракту), відносяться до його валових витрат виключно у сумах коштів або майнових цінностей (нематеріальних активів), наданих виконавцю у вигляді авансів (передоплати) або вартості об'єкта довгострокового договору (контракту) або його частини, переданих на баланс замовника за підсумками податкового періоду надання таких авансів (передоплати) або передачі на баланс такого об`єкта чи його частини.

7.10.12. Підпункти 7.10.3 — 7.10.8 цієї статті застосовуються також для визначення доходів і витрат відповідних звітних періодів від операцій з передплати періодичних видань, оперативного лізингу (оренди), оренди землі та оренди жилих приміщень у разі попередньої оплати таких операцій на строк, що перевищує звітний період.

У таких випадках норми підпункту 7.10.9 не застосовуються.

7.11. Оподаткування неприбуткових установ і організацій

7.11.1. Ця стаття застосовується до неприбуткових установ і організацій, які є:

а) органами державної влади України, органами місцевого самоврядування та створеними ними установами або організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів;

б) благодійними фондами і благодійними організаціями, створеними у порядку, визначеному законом для проведення благодійної діяльності, в тому числі громадськими організаціями, створеними з метою провадження екологічної, оздоровчої, аматорської спортивної, культурної, освітньої та наукової діяльності, а також творчими спілками;

в) пенсійними фондами, кредитними спілками, утвореними у порядку, визначеному законом;

г) іншими, ніж визначені у абзаці «б» цього підпункту, юридичними особами, діяльність яких не передбачає одержання прибутку згідно з нормами відповідних законів;

д) спілками, асоціаціями та іншими об'єднаннями юридичних осіб, створеними для представлення інтересів засновників що утримуються лише за рахунок внесків таких засновників та не проводять підприємницької діяльності, за винятком отримання пасивних доходів;

е) релігійними організаціями зареєстрованими у порядку, передбаченому законом.

7.11.2. Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у абзаці «а» підпункту 7.11.1, отримані у вигляді:

коштів або майна, які надходять безоплатно або у вигляді безповоротної фінансової допомоги чи добровільних пожертвувань;

пасивних доходів;

коштів або майна, які надходять до таких неприбуткових організацій як компенсація вартості отриманих державних послуг.

7.11.3. Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у абзаці «б» підпункту 7.11.1, отримані у вигляді:

коштів або майна, які надходять безоплатно або у вигляді безповоротної фінансової допомоги чи добровільних пожертвувань;

пасивних доходів;

коштів або майна, які надходять таким неприбутковим організаціям, від проведення їх основної діяльності, з урахуванням положень підпункту 7.11.11 цієї статті.

7.11.4. Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у абзаці «в» підпункту 7.11.1, отримані у вигляді:

коштів, які надходять до кредитних спілок та пенсійних фондів у вигляді внесків на додаткове пенсійне забезпечення або внесків на інші потреби, передбачені законодавством;

пасивних доходів, отриманих з джерел, визначених законодавством про кредитні спілки та пенсійні фонди.

7.11.5. Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у абзаці «г» підпункту 7.11.1, отримані у вигляді коштів або майна, які надходять таким неприбутковим організаціям від проведення їх основної діяльності та у вигляді пасивних доходів.

7.11.6. Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у абзаці «д» підпункту 7.11.1, отримані у вигляді:

разових або періодичних внесків засновників;

пасивних доходів.

7.11.7. Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у абзаці «е» підпункту 7.11.1, отримані у вигляді:

коштів або майна, які надходять безоплатно або у вигляді безповоротної фінансової допомоги чи добровільних пожертвувань;

будь-яких інших доходів від надання культових послуг, а також пасивних доходів.

7.11.8. Доходи або майно неприбуткових організацій, за винятком неприбуткових організацій, визначених у абзацах «а» та «в» підпункту 7.11.1, не підлягають розподілу між їх засновниками або учасниками та не можуть використовуватися для вигоди будь-якого окремого засновника або учасника такої неприбуткової організації, її посадових осіб (крім оплати їх праці та відрахувань на соціальні заходи).

Доходи закладів освіти, охорони здоров'я, архівних установ, а також бібліотек, які утримуються за рахунок бюджету, спрямовуються до відповідних бюджетів, а в разі недостатнього бюджетного фінансування таких закладів зараховуються на спеціальний рахунок і використовуються виключно на фінансування видатків по непрофінансованих бюджетом частинах кошторису на утримання цих закладів, розрахованих згідно з нормативами, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Перелік платних послуг, які можуть надаватись зазначеними закладами, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Доходи неприбуткових організацій, визначених у абзаці «в» підпункту 7.11.1, розподіляються виключно між їх засновниками (учасниками) у порядку, встановленому відповідним законодавством.

7.11.9. Доходи, отримувані відповідними неприбутковими організаціями з інших джерел, ніж визначені підпунктами 7.11.2—7.11.7, якщо таке отримання дозволяється згідно із законодавством про такі неприбуткові організації, оподатковуються у загальному порядку, передбаченому для платників податку. При цьому неприбуткова організація повинна вести окремий облік фінансових результатів неосновної діяльності у порядку, встановленому для платників податку.

7.11.10. З метою оподаткування центральний податковий орган веде реєстр всіх неприбуткових організацій, які звільняються від оподаткування згідно з положеннями цієї статті.

Державна реєстрація неприбуткових організацій здійснюється у порядку, передбаченому законодавством.

7.11.11. У разі ліквідації неприбуткової організації її активи повинні бути передані іншій неприбутковій організації відповідного виду або зараховані до доходу бюджету.

7.11.12. Центральний податковий орган встановлює порядок обліку і подання податкової звітності про використання коштів неприбуткових організацій та вирішує питання про виключення організацій з реєстру неприбуткових організацій і оподаткування їх доходів у разі порушення ними положень цього Закону та інших законодавчих актів про неприбуткові організації. Рішення центрального податкового органу можуть бути оскаржені в судовому порядку.

7.11.13. Під терміном «державні послуги» слід розуміти будь-які платні послуги, обов'язковість отримання яких встановлюється законодавством та які надаються фізичним чи юридичним особам органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та створеними ними установами і організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів. До терміну «державні послуги» не включаються податки, збори (обов'язкові платежі), визначені Законом України «Про систему оподаткування».

Під терміном «пасивні доходи» слід розуміти доходи, отримані у вигляді процентів, дивідендів, страхових виплат і відшкодувань, а також роялті.

Під терміном, «основна діяльність» слід розуміти діяльність неприбуткових організацій з надання благодійної допомоги, просвітніх, культурних, наукових, освітніх та інших подібних послуг для суспільного споживання, зі створення системи соціального самозабезпечення громадян та для інших цілей, передбачених статутними документами, укладеними на підставі норм відповідних законів про неприбуткові організації. Статутні документи неприбуткових організацій повинні містити вичерпний перелік видів їх діяльності.

7.12. Особливості оподаткування підприємств громадських організацій інвалідів.

7.12.1. Звільняється від оподаткування прибуток підприємств, що засновані всеукраїнськими громадськими організаціями інвалідів та є їх повною власністю, отриманий від реалізації товарів (робіт, послуг) власного виробництва (за винятком підакцизних товарів, посередницької діяльності, грального бізнесу).

Зазначена пільга поширюється тільки на підприємства, де кількість інвалідів, які мають там основне місце роботи, становить протягом звітного періоду не менше 50 відсотків загальної чисельності працюючих та фонд оплати праці таких інвалідів становить протягом звітного періоду не менше 25 відсотків суми загальних виплат на оплату праці, що включається до складу валових витрат. Підприємство, яке підпадає під дію цього пункту, реєструється у податковому органі.

7.13. Особливості оподаткування окремих платників податку.

7.13.1. Звільняється від оподаткування прибуток підприємств, отриманий від реалізації на митній території України спеціальних продуктів дитячого харчування

власного виробництва, спрямований на збільшення обсягів виробництва та зменшення роздрібних цін таких продуктів.

Перелік спеціальних продуктів дитячого харчування встановлюється Кабінетом Міністрів України.

7.14. Особливості оподаткування інноваційної діяльності інноваційних центрів, внесених до державного реєстру.

7.14.1. Оподатковується у розмірі 50 відсотків від діючої ставки прибуток від реалізації інноваційного продукту, заявленого при реєстрації в інноваційних центрах, що створені відповідно до закону.

7.14.2. Пільги, визначені у підпункті 7.14.1, діють перші три роки після державної реєстрації продукції як інноваційної.

7.15. Порядок віднесення товарів (робіт, послуг) до власного виробництва стосовно пунктів 7.12 і 7.13.1 цієї статті визначається Кабінетом Міністрів України.

Податкова звітність підприємств, обумовлених пунктами 7.12, 7.13 і 7.14 цієї статті, здійснюється у порядку, встановленому центральним податковим органом.

7.16. Не включаються до валових доходів кошти, отримані Державною адміністрацією залізничного транспорту України (Укрзалізницею), а також залізницями від підприємств, організацій та їх структурних підрозділів, які перебувають у функціональному підпорядкуванні Укрзалізниці та залізниць, що перераховуються ними за рахунок чистого прибутку, який залишається в розпорядженні таких підприємств за результатами звітного періоду після сплати всіх зобов'язань, у тому числі податків, зборів (обов'язкових платежів), строк погашення яких настав.

У разі, коли за рішенням Укрзалізниці здійснюється передача рухомого складу залізничного транспорту загального користування від одного підрозділу залізниці іншому або від однієї залізниці іншій, балансова вартість відповідної групи основних фондів, передбачених статтею 8 цього Закону, не змінюється, а така передача не вважається операцією з безоплатної передачі товарів (робіт, послуг) і не збільшує валових доходів платника податку.

Стаття 8. Амортизація

8.1. Визначення амортизації

8.1.1. Під терміном «амортизація» основних фондів і нематеріальних активів слід розуміти поступове віднесення витрат на їх придбання, виготовлення або поліпшення, на зменшення скоригованого прибутку платника податку у межах норм амортизаційних відрахувань, установлених цією статтею.

8.1.2. Амортизації підлягають витрати на:

придбання основних фондів та нематеріальних активів для власного виробничого використання включаючи витрати на придбання племінної худоби та придбання, закладення і вирощування багаторічних насаджень до початку плодоношення;

самостійне виготовлення основних фондів для власних виробничих потреб включаючи витрати на виплату заробітної плати працівникам, які були зайняті на виготовленні таких основних фондів;

проведення всіх видів ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення основних фондів;

придбання, ремонт і модернізація легкового автотранспорту лише юридичними особами, основною діяльністю яких є надання платних послуг з перевезення сторонніх громадян (таксомоторні парки) та послуг з надання легкового автотранспорту в оренду (прокат) стороннім громадянам і організаціям;

поліпшення якості земель, не пов'язаних з будівництвом.

8.1.3. Не підлягають амортизації та повністю відносяться до складу валових витрат звітного періоду витрати платника податку на:

придбання і відгодівлю продуктивної худоби;

вирощування багаторічних плодоносних насаджень;

придбання основних фондів або нематеріальних активів з метою їх подальшої реалізації іншим платникам податку чи їх використання у виробництві (будівництві, спорудженні) інших основних фондів, призначених для подальшої реалізації іншим платникам податку;

утримання основних фондів, що знаходяться на консервації.

8.1.4. Не підлягають амортизації та проводяться за рахунок відповідних джерел фінансування:

витрати бюджетів на будівництво та утримання споруд благоустрою й житлових будинків, придбання і збереження бібліотечних і архівних фондів;

витрати бюджетів на будівництво та утримання автомобільних доріг загального користування;

витрати на придбання та збереження Національного архівного фонду України, а також бібліотечного фонду, що формується та утримується за рахунок бюджетів, бібліотечних і архівних фондів;

витрати на придбання, ремонт та модернізацію легкових автомобілів, що використовуються для інших цілей, ніж зазначені в підпункті 8.1.2 цього пункту.

8.2. Визначення основних фондів та їх груп

8.2.1. Під терміном «основні фонди» слід розуміти матеріальні цінності, що використовуються у виробничій діяльності платника податку протягом періоду, який перевищує 365 календарних днів з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом.

Ця стаття не регулює порядок віднесення на витрати виробництва (обігу) платника податку витрат на придбання матеріальних цінностей, віднесених згідно з рішенням Кабінету Міністрів України до категорії малоцінних та швидкозношуваних предметів.

8.2.2. Основні фонди підлягають розподілу за такими групами:

група 1 — будівлі, споруди, їх структурні компоненти та передавальні пристрої, в тому числі жилі будинки та їх частини (квартири і місця загального користування);

група 2 — автомобільний транспорт та вузли (запасні частини) до нього; меблі; побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, включаючи електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, інформаційні системи, телефони, мікрофони та рації, інше конторське (офісне) обладнання, устаткування та приладдя до них;

група 3 — будь-які інші основні фонди, не включені до груп 1 і 2.

8.3. Порядок визначення та нарахування сум амортизаційних відрахувань.

8.3.1. Суми амортизаційних відрахувань звітного періоду визначаються шляхом застосування норм амортизації, визначених пунктом 8.6 цієї статті, до балансової вартості груп основних фондів на початок звітного періоду.

Суми амортизаційних відрахувань вилученню до бюджету не підлягають.

8.3.2. Балансова вартість групи основних фондів на початок звітного періоду розраховується за формулою:

$$Б_{(а)} = Б_{(а-1)} + П_{(а-1)} - В_{(а-1)} - А_{(а-1)},$$

де

Б(а) — балансова вартість групи на початок звітного періоду;

$Б_{(а-1)}$ — балансова вартість групи на початок періоду, що передував звітному;

$П_{(а-1)}$ — сума витрат, понесених на придбання основних фондів, здійснення капітального ремонту, реконструкцій, модернізацій та інших поліпшень основних фондів протягом періоду, що передував звітному;

$В_{(а-1)}$ — сума введених з експлуатації основних фондів протягом періоду, що передував звітному;

$А_{(а-1)}$ — сума амортизаційних відрахувань, нарахованих у періоді, що передував звітному.

8.3.3. Платники податку всіх форм власності мають право застосовувати щорічну індексацію балансової вартості груп основних фондів та нематеріальних активів на коефіцієнт індексації, який визначається за формулою:

Кі= [І(а-1) — 110]:100, де

І(а-1) — індекс інфляції року, за результатами якого проводиться індексація.

Якщо значення Кі не перевищує одиниці, індексація не проводиться.

У разі, коли платник податку застосував коефіцієнт індексації, такий платник податку зобов'язаний визначити капітальний доход у сумі, що дорівнює різниці між балансовою вартістю відповідної групи основних фондів (нематеріальних активів), визначеною на початок звітного року із застосуванням коефіцієнта індексації, і балансовою вартістю такої групи основних фондів (нематеріальних активів) до такої індексації.

Зазначений капітальний доход відноситься до складу валових доходів платника податку кожного звітного кварталу звітного року в сумі, яка дорівнює одній четвертій відсотка річної норми амортизації відповідної групи основних фондів (нематеріальних активів) від суми капітального доходу такої групи (нематеріального активу).

При застосуванні прискореного методу амортизації, визначеного підпунктом 8.6.2 цієї статті, коефіцієнт індексації не застосовується.

8.3.4. Облік балансової вартості основних фондів, які підпадають під визначення групи 1, ведеться по кожній окремій будівлі, споруді або їх структурному компоненту та в цілому по групі 1 як сума балансових вартостей окремих об'єктів такої групи.

8.3.5. Облік балансової вартості основних фондів, які підпадають під визначення груп 2 і 3, ведеться за сукупною балансовою вартістю відповідної групи основних фондів незалежно від часу введення в експлуатацію таких основних фондів. При цьому окремий облік балансової вартості індивідуальної матеріальної цінності, що входить до складу основних фондів групи 2 або групи 3, з метою оподаткування не ведеться.

8.3.6. Порядок бухгалтерського обліку балансової вартості груп основних фондів установлюється Міністерством фінансів України.

8.3.7. Амортизація окремого об'єкта основних фондів групи 1 провадиться до досягнення балансовою вартістю такого об'єкта ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Залишкова вартість такого об'єкта відноситься до складу валових витрат за результатами відповідного податкового періоду, а вартість такого об'єкта прирівнюється до нуля.

8.3.8. Амортизація основних фондів груп 2 і 3 провадиться до досягнення балансовою вартістю групи нульового значення.

8.3.9. Для амортизації нематеріальних активів застосовується лінійний метод, за яким кожний окремий вид нематеріального активу амортизується рівними частками виходячи з його первісної вартості з урахуванням індексації згідно з підпунктом 8.3.3 цієї статті протягом строку, який визначається платником податку самостійно виходячи із строку корисного використання таких нематеріальних активів або строку діяльності платника податку, але не більше 10 років безперервної експлуатації.

Амортизаційні відрахування провадяться до досягнення залишковою вартістю нематеріального активу нульового значення.

8.4. Порядок збільшення та зменшення балансової вартості груп основних фондів

8.4.1. У разі здійснення витрат на придбання основних фондів балансова вартість відповідної групи збільшується на суму вартості їх придбання, з урахуванням транспортних і страхових платежів, а також інших витрат, понесених у зв'язку з таким придбанням, без урахування сплаченого податку на додану вартість, у разі коли платник податку на прибуток підприємств зареєстрований платником податку на додану вартість.

8.4.2. У разі здійснення витрат на самостійне виготовлення основних фондів платником податку для власних виробничих потреб балансова вартість відповідної групи основних фондів збільшується на суму всіх виробничих витрат, понесених платником податку, що пов'язані з їх виготовленням та введенням в експлуатацію, а також витрат на виготовлення таких основних фондів, що мають інші джерела фінансування, без урахування сплаченого податку на додану вартість, у разі коли платник податку на прибуток підприємств зареєстрований платником податку на додану вартість.

8.4.3. У разі виведення з експлуатації окремих об'єктів основних фондів групи 1 у зв'язку з їх реалізацією балансова вартість групи 1 зменшується на суму балансової вартості такого об'єкта.

Сума перевищення виручки від реалізації над балансовою вартістю окремих об'єктів основних фондів групи 1 та нематеріальних активів включається до валових доходів платника податку, а сума перевищення балансової вартості над виручкою від такої реалізації включається до валових витрат платника податку.

8.4.4. У разі виведення з експлуатації основних фондів груп 2 і 3 у зв'язку з їх реалізацією балансова вартість групи зменшується на суму вартості реалізації таких основних фондів (вартості продукції, робіт, послуг, отриманих платником податку в межах бартерних (товарообмінних) операцій). Якщо сума вартості основних фондів дорівнює або перевищує балансову вартість відповідної групи, її балансова вартість прирівнюється до нуля, а сума перевищення включається до валового доходу платника податку відповідного періоду.

8.4.5. У разі виведення з експлуатації окремого об'єкта основних фондів групи 1 в зв'язку з його ліквідацією, капітальним ремонтом, реконструкцією та консервацією за рішенням платника податку або Кабінету Міністрів України балансова вартість такого об'єкта для цілей амортизації прирівнюється до нуля. При цьому амортизаційні відрахування не нараховуються.

Зворотне введення основних фондів після проведення їх капітального ремонту, реконструкції або модернізації здійснюється у порядку, встановленому підпунктом 8.4.2 цієї статті.

8.4.6. У разі виведення з експлуатації окремих фондів груп 2 і 3 у зв'язку з їх ліквідацією, капітальним ремонтом, реконструкцією, модернізацією та консервацією за рішенням платника податку або Кабінету Міністрів України балансова вартість групи не змінюється.

Зворотне введення таких основних фондів в експлуатацію після проведення їх капітального ремонту, реконструкції та модернізації збільшує баланс групи тільки на суму витрат, пов'язаних з цими роботами.

8.4.7. Якщо на початок звітного кварталу групи 2 і 3 основних фондів не містять матеріальних цінностей, балансова вартість такої групи відноситься до валових витрат платника податку такого звітного періоду.

8.4.8. У разі вимушеної заміни основних фондів, якщо з незалежних від платника податку обставин вони (чи їх частина) зруйновані, вкрадені чи підлягають знесенню або платник податку змушений відмовлятись від використання таких основних фондів з обставин загрози чи неминучої заміни, зруйнування або знесення (за умови підтвердження наявності такої загрози або неминучості у порядку, визначеному законодавством), платник податку в звітному періоді, на який припадає така заміна:

а) збільшує валові витрати на суму балансової вартості окремого об'єкта основних фондів групи 1, який підлягає вимушеній заміні, а вартість такого об'єкта прирівнюється до нуля;

б) не змінює балансову вартість груп 2 і 3 для таких обставин стосовно основних фондів цих груп.

8.4.9. У разі коли страхова організація або інша юридична чи фізична особа, визнана винною у заподіяній шкоді, компенсує платнику податку втрати, пов'язані з вимушеною заміною основних фондів, платник податку в податковий період, на який припадає така компенсація:

а) збільшує валовий доход на суму компенсації за основні фонди групи 1;

б) зменшує баланс відповідної групи основних фондів на суму компенсації за основні фонди груп 2 і 3.

8.4.10. У разі якщо платник податку приймає рішення про ліквідацію окремого об'єкта основних фондів групи 1, не пов'язане з обставинами, обумовленими підпунктом 8.4.8 цієї статті, балансова вартість такого об'єкта не відноситься до валових витрат і відшкодовується за рахунок власних джерел платника податку.

8.5. Порядок обліку основних фондів, наданих в лізинг (оренду).

8.5.1. Балансова вартість відповідної групи основних фондів не зменшується на вартість основних фондів, які надаються платником податку в оперативний лізинг (оренду).

8.5.2. Балансова вартість відповідної групи основних фондів зменшується на вартість основних фондів, які надаються платником податку у фінансовий лізинг (оренду) у порядку, передбаченому для реалізації основних фондів. При цьому лізингоотримувач (орендар) збільшує балансову вартість відповідної групи основних фондів у порядку, передбаченому для придбання основних фондів.

8.6. Норми амортизації

8.6.1. Норми амортизації встановлюються у відсотках до балансової вартості кожної з груп основних фондів на кінець звітного періоду у такому розмірі (в розрахунку на календарний рік):

група 1 — 5 відсотків;
група 2 — 25 відсотків;
група 3 — 15 відсотків.

8.6.2. Платник податку може самостійно прийняти рішення про застосування прискореної амортизації основних фондів групи 3, придбаних після набуття чинності цим Законом за такими нормами:

1-й рік експлуатації — 15 відсотків;
2-й рік експлуатації — 30 відсотків;
3-й рік експлуатації — 20 відсотків;
4-й рік експлуатації — 15 відсотків;
5-й рік експлуатації — 10 відсотків;
6-й рік експлуатації — 5 відсотків;
7-й рік експлуатації — 5 відсотків.

Зазначене рішення не може бути прийняте платниками податку, що випускають продукцію (роботи, послуги), ціни (тарифи) на які встановлюються (регулюються) державою.

Облік таких основних фондів ведеться окремо по кожному об'єкту. Амортизаційні відрахування нараховуються на балансову вартість таких об'єктів, яка дорівнює їх первісній вартості, збільшеній на суму витрат, пов'язаних із поліпшенням таких фондів, у порядку, передбаченому підпунктами 8.3.2 і 8.7.1 цієї статті.

8.7. Поточний і капітальний ремонт, реконструкція, модернізація, технічне переозброєння та інші види поліпшення основних фондів.

8.7.1. Платники податку мають право протягом звітного року віднести до валових витрат будь-які витрати, пов'язані з поліпшенням основних фондів, у сумі, що не перевищує п'ять відсотків сукупної балансової вартості груп основних фондів на початок звітного року.

Витрати, що перевищують зазначену суму, відносяться на збільшення балансової вартості груп 2 і 3 (балансової вартості окремого об'єкта основних фондів групи 1) та підлягають амортизації за нормами, передбаченими для відповідних основних фондів.

Стаття 9. Амортизація витрат, пов'язаних з видобутком корисних копалин

9.1. Будь-які витрати на розвідку (дорозвідку) та розробку будь-яких запасів (родовищ) корисних копадин (в тому числі будь-які нафтові або газові свердловини) включаються до окремої групи витрат платника податку, на балансі якого пере-

бувають такі запаси (родовища), та підлягають амортизації.

9.2. До складу зазначеної групи включаються витрати на розвідку (дорозвідку) та облаштування будь-яких запасів (родовищ) корисних копалин. Перелік витрат, що включаються до такої групи, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

9.3. Облік балансової вартості витрат, пов`язаних з видобутком корисних копалин, ведеться по кожному окремому родовищу (кар`єру, шахті, свердловині). Порядок такого обліку встановлюється Міністерством фінансів України.

9.4. Сума амортизаційних відрахувань звітного періоду на витрати, пов`язані з видобутком корисних копалин, розраховується за формулою:

$С(а) = Б(а) \times О(а) : О(з)$, де

$С(а)$ — сума амортизаційних відрахувань за звітний квартал;

$Б(а)$ — балансова вартість групи на початок звітного періоду, яка дорівнює балансовій вартості групи на початок кварталу, що передує звітному, збільшеній на суму витрат на розвідку (дорозвідку) та облаштування запасів (родовищ) корисних копалин, понесених протягом попереднього кварталу;

$О(а)$ — обсяг (у натуральних величинах) корисних копалин, фактично видобутих протягом звітного кварталу;

$О(з)$ — загальний розрахунковий обсяг (у натуральних величинах) видобутку корисних копалин на відповідному родовищі.

Платники податку всіх форм власності мають право застосувати щорічну індексацію балансової вартості витрат, пов'язаних з видобутком корисних копалин, на коефіцієнт індексації, який нараховується за формулою: $Кі = [І(а-1) - 11] : 100$, де

$І(а-1)$ — індекс інфляції, за результатами якої провадиться індексація.

Якщо значення Кі не перевищує одиниці, індексація не провадиться.

У разі коли платник податку застосував коефіцієнт індексації, такий платник податку зобов'язаний визнати капітальний доход у сумі, що дорівнює різниці між балансовою вартістю витрат, пов'язаних з видобутком корисних копалин, яка визначена на початок звітного року із застосуванням коефіцієнта індексації, і балансовою вартістю таких витрат до такої індексації.

Зазначений капітальний доход відноситься до складу валових доходів платника податку кожного звітного кварталу звітного року в сумі, яка визначається як добуток суми капітального доходу до коефіцієнта, що дорівнює $О(ар) : О(з) : 4$, де

$О(ар)$ — обсяг (у натуральних величинах) корисних копалин, фактично видобутих протягом року, що передував звітному;

$О(з)$—загальний розрахунковий обсяг (у натуральних величинах) видобутку корисних копалин на відповідному родовищі.

9.5. Загальний розрахунковий обсяг видобутку корисних копалин визначається за методикою, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

9.6. У разі, коли діяльність, пов'язана з розвідкою (дорозвідкою) запасів (родовищ) корисних копалин, не привела до їх відкриття або платником податку було прийнято рішення щодо недоцільності проведення подальшої розвідки чи розробки таких запасів (родовищ) у зв'язку з їх економічною недоцільністю, дозволяється віднесення витрат з такої розвідки (дорозвідки) чи розробки до складу валових витрат виробництва (обігу) поточного податкового періоду такого платника податку. При цьому балансова вартість такої групи витрат, пов'язана з видобутком корисних копалин, прирівнюється до нуля.

Стаття 10. Ставка податку

10.1. Прибуток платників податку, включаючи підприємства, засновані на власності окремої фізичної особи, оподатковується за ставкою 30 відсотків до об'єкта оподаткування.

10.2. Будь-яка особа, яка здійснює виплату фізичній чи юридичній особі у зв'язку з виграшем такої особи у лотерею, казино, в інших гральних місцях (домах), зобов'язана утримувати у вигляді податку та вносити до бюджету 30 відсотків суми такого виграшу за рахунок такої суми.

Норми цього пункту не поширюються на державні грошові лотереї. Під державними грошовими лотереями слід розуміти лотереї, які провадяться за дозволом Міністерства фінансів України та умови яких мають передбачати наявність призового фонду в розмірах не менших 50 відсотків від суми отриманих доходів, а також відрахувань до Державного бюджету України у розмірі, не менших 30 відсотків доходів, що залишаються після виплат призового фонду.

Стаття 11. Правила ведення податкового обліку

11.1. Податкові періоди

Для цілей цього Закону використовуються такі періоди:

звітний (податковий) рік — період, який розпочинається 1 січня поточного року і закінчується 31 грудня поточного року;

звітний (податковий) квартал.

11.2. Дата збільшення валових витрат

11.2.1. Датою збільшення валових витрат виробництва (обігу) вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

або дата списання коштів з банківських рахунків платника податку на оплату товарів (робіт, послуг), а в разі їх придбання за готівкові кошти — день їх видачі з каси платника податку;

або дата оприбуткування платником податку товарів, а для робіт (послуг) — дата фактичного отримання платником податку результатів робіт (послуг).

11.2.2. У разі, коли платник податку придбаває товари (роботи, послуги) з використанням кредитних, дебетових карток або комерційних чеків, датою збільшення валових витрат вважається дата оформлення відповідного рахунку (товарного чека).

11.2.3. Для товарообмінних (бартерних) операцій — дата здійснення заключної (балансуючої) операції, що здійснюється після першої операції, визначеної згідно з підпунктом 11.3.4 цієї статті.

11.3. Дата збільшення валового доходу

11.3.1. Датою збільшення валового доходу вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

або дата зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку в оплату товарів (робіт, послуг), що підлягають реалізації, у разі реалізації товарів (робіт, послуг) за готівку — дата її оприбуткування в касі платника податку, а за відсутності такої — дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

або дата відвантаження товарів, а для робіт (послуг) — дата фактичного надання результатів робіт (послуг) платником податку.

11.3.2. У разі здійснення торгівлі продукцією (валютними цінностями) або роботами (послугами) з використанням торговельних автоматів або іншого подібного обладнання, що не передбачає наявності касового апарата, контрольованого уповноваженою на це фізичною особою, датою збільшення валового доходу вважається дата вилучення з таких торговельних апаратів або подібного обладнання грошової виручки.

Правила інкасації зазначеної виручки встановлюються Національним банком України.

У разі, коли торгівля продукцією (роботами, послугами) через торговельні автомати здійснюється з використанням жетонів, карток або інших замінників гривні, датою збільшення валового доходу вважається дата реалізації таких жетонів, карток або інших замінників гривні.

11.3.3. У разі, коли торгівля продукцією (роботами, послугами) здійснюється з використанням кредитних або дебетових карток, дорожніх, комерційних, персональних або інших чеків, датою збільшення валового доходу вважається дата оформлення відповідного рахунку (товарного чека).

11.3.4. Датою збільшення валового доходу у разі здійснення бартерних (товарообмінних) операцій вважається будь-яка з подій, що сталася раніше:

або дата відвантаження товарів, а для робіт (послуг) — дата фактичного надання результатів робіт (послуг) платником податку;

або дата оприбуткування товарів, а для робіт (послуг) — дата фактичного отримання результатів робіт (послуг) платником податку.

11.3.5. Датою збільшення валового доходу в разі реалізації товарів (робіт, послуг) з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата надходження таких коштів на розрахунковий рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якому іншому вигляді, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов`язаннями перед таким бюджетом.

11.3.6. Датою збільшення валових доходів кредитора від здійснення кредитно-депозитних операцій є дата нарахування процентів (комісійних) у строки, визначені кредитним (депозитним) договором. У разі коли сума отриманих від боржника (дебітора) процентів (комісійних) перевищує їх нараховану суму (дострокове погашення зобов'язань по сплаті процентів (комісійних), валовий доход кредитора збільшується на суму фактично отриманих протягом податкового періоду процентів (комісійних), а валові витрати дебітора збільшуються на таку ж суму в податковому періоді такого перерахування.

У разі коли дебітор затримує сплату процентів (комісійних), кредитор має право застосувати механізм врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості, визначений пунктом 12.1 статті 12 цього Закону. При цьому метод нарахувань для визначення податкових зобов`язань кредитора за таким кредитом (депозитом) не застосовується до повного погашення дебітором заборгованості або списання боргу чи його частини на збитки кредитора у порядку, встановленому цим Законом.

При наявності простроченої заборгованості по процентах при надходженні від дебітора коштів на погашення заборгованості за кредитом у першу чергу погашається заборгованість по процентах.

Стаття 12. Безнадійна заборгованість

12.1. Порядок врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості.

12.1.1. Платник податку — продавець товарів (робіт, послуг), у тому числі банки і небанківські фінансові установи, має право зменшити суму валового доходу звітного періоду на вартість відвантажених товарів (виконаних робіт, наданих послуг), у разі коли покупець таких товарів (робіт, послуг) затримує без погодження з платником податку оплату їх вартості. Зазначене зменшення здійснюється, у разі якщо затримка в оплаті вартості товарів (робіт, послуг) перевищує 30 днів від дати, визначеної умовами договору, та платник податку звернувся із заявою до суду (арбітражного суду) про стягнення заборгованості з такого покупця.

12.1.2. У разі коли протягом наступних податкових періодів суд (арбітражний суд) не задовольняє з вини платника податку позов або задовольняє його частково, платник податку зобов`язаний збільшити валовий доход відповідного податкового періоду на вартість відвантажених товарів (виконаних робіт, наданих послуг) або її частину, що не визнана судом (арбітражним судом), та нарахувати пеню виходячи за діючою на момент такого збільшення облікової ставки Національного банку України, збільшеної в 1,2 раза. Зазначена пеня розраховується за строк з першого дня податкового періоду, наступного за періодом, протягом якого відбулося зменшення валового доходу, до останнього дня податкового періоду, на який припадає збільшення валового доходу.

12.1.3. У разі коли платник податку оскаржує рішення суду (арбітражного суду) у порядку, встановленому законом, збільшення валового доходу, передбачене підпунктом 12.1.2. цієї статті, не відбувається до моменту прийняття остаточного рішення відповідним судовим органом.

12.1.4. Повідомлення про зменшення валового доходу та копія рішення суду про прийняття справи до провадження надсилаються податковому органу за правилами, встановленими центральним податковим органом.

12.2. Особливості покриття безнадійної заборгованості банками та небанківськими фінансовими установами

12.2.1. Будь-який банк, а також будь-яка небанківська фінансова установа, створена згідно з нормами відповідних законів, крім страхових компаній (далі — фінансові установи), зобов'язані створювати страховий резерв для відшкодування можливих втрат по основному боргу (без процентів та комісій) за всіма видами кредитів та інших активних операцій, які відносяться до їх основної діяльності згідно з законодавством.

12.2.2. З урахуванням положень підпункту 12.2.3. цієї статті створення страхового резерву здійснюється фінансовою установою самостійно у розмірі, достатньому для повного покриття ризиків неповернення основного боргу за кредитами (іншими видами заборгованості), визнаними нестандартними за методикою, яка встановлюється для банків Національним банком України, а для небанківських фнансових установ — Кабінетом Міністрів України, а також за кредитами (іншими видами заборгованості), визнаними безнадійними згідно з нормами цього Закону.

12.2.3. Розмір страхового резерву, що створюється за рахунок збільшення валових витрат фінансової установи, не може перевищувати:

для комерційних банків — 20 відсотків від суми боргових вимог, а саме сукупної заборгованості за кредитами, гарантіями та поруками, фактично наданими (виставленими на користь) дебіторам на останній робочий день звітного податкового періоду;

для небанківських фінансових установ — розміру, що встановлюється відповідними законами про відповідну небанківську фінансову установу, але не більше 30 відсотків від суми боргових вимог, а саме сукупних зобов`язань дебіторів такої небанківської фінансової установи на останній робочий день звітного податкового періоду.

До суми зазначеної заборгованості не включаються зобов`язання дебіторів, які виникають при здійсненні операцій, що не включаються до основної діяльності фінансових установ.

Під терміном «основна діяльність» слід розуміти операції, визначені статтею 3 Закону України «Про банки і банківську діяльність», а також відповідними статтями законів про небанківські фінансові установи.

12.2.4. У разі, коли за наслідками звітного податкового періоду відбувається зменшення сукупного розміру нестандартних або безнадійних кредитів (інших видів заборгованості) у зв'язку з їх переведенням до стандартної категорії чи зі списанням до складу валових витрат платника податку за процедурою, встановленою пунктом 12.3 цієї статті, або при зменшенні сум боргових вимог, що використовується як база для визначення обмежень, встановлених підпунктом 12.2.3 цього пункту, надлишкова сума страхового резерву направляється на збільшення валового доходу фінансової установи за наслідками такого звітного періоду.

12.2.5. Порядок і джерела створення та використання резервів (фондів) для страхування вкладів (депозитів) фізичних осіб встановлюються окремим законом.

12.3. Порядок відшкодування сум безнадійної заборгованості за рахунок страхового резерву платника податку.

12.3.1. Безнадійна заборгованість відноситься на валові витрати кредитора, у разі якщо термін позовної давності за відповідною угодою з дебітором минув до моменту набрання чинності цим Законом. У випадках, коли термін позовної давності за кредитною угодою не минув на момент набрання чинності цим Законом, безнадійна заборгованість відшкодовується за рахунок страхового резерву та включається до складу валових витрат у порядку, передбаченому іншими підпунктами цього пункту.

При цьому валовий доход дебітора збільшується на суму його заборгованості, по якій минув термін позовної давності у відповідний податковий період.

12.3.2. Безнадійна заборгованість за угодами, що передбачають виставлення векселя на користь кредитора в якості забезпечення боргових зобов`язань дебітора, відшкодовується за рахунок страхового резерву кредитора за умови, якщо опротестований у неплатежі вексель залишається непогашеним протягом 30 календарних днів з моменту його опротестування та векселеотримувач порушив справу про банкрутство векселедавця у арбітражному суді.

При цьому валовий доход векселедаві збільшується на суму опротестованого неплатежі векселя у податковому періоді, на який припадає 30-й календарний день з моменту опротестування такого векселя.

12.3.3. Безнадійна заборгованість позичальника, визнаного банкрутом у встановленому законодавством порядку, відшкодовується за рахунок страхового резерв кредитора після прийняття арбітражним судом рішення про визнання дебітора банкрутом. Кошти, отримані кредитором внаслідок завершення ліквідаційної процедури та реалізації майна позичальника, включаються до складу валових доходів кредитора в податковий період їх надходження.

У разі коли кредитор надає кредит дебітору, проти якого порушено справу про банкрутство до моменту укладення кредитної угоди, та інформація про порушення такої справи була оприлюднена (за винятком випадків надання фінансових кредитів у межах процедури санації дебітора під заставу його корпоративних прав) безнадійна заборгованість за кредитом погашається за рахунок власних коштів кредитора.

При цьому валовий доход дебіт об`явленого банкрутом у встановленому законодавством порядку, не збільшується на суму зазначеної безнадійної заборгованості.

12.3.4. Заборгованість, забезпечена заставою, погашається у порядку, пердбаченому нормами Закону України «Про заставу».

Заставодержатель має право відшкодувати за рахунок страхового резерву частину заборгованості, що залишилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, одержаних кредитором від реалізації майна дебітора, переданого у заставу, та за умови, що інші юридичні дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника не призвели до повного покриття заборгованості. Реалізація майна, переданого у заставу, здійснюється лише через аукціони (публічні торги). У разі відчуження майна, переданого у заставу, іншими способами кредитор покриває збитки за рахунок прибутку, який залишається у його розпорядженні після оподаткування.

Порядок проведення аукціонів (публічних торгів) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

12.3.5. Безнадійна заборгованість, яка виникла внаслідок неспроможності дебітора погасити заборгованість у зв'язку з дією обставин непереборної сили або стихійного лиха (форс-мажору), відшкодовується за рахунок страхового резерву кредитора за наявності будь-якого з нижче названих документів:

підтвердження Торгово-промислової палати України про настання обставин непереборної сили чи стихійного лиха на території України або

підтвердження уповноважених органів іншої держави, легалізованих консульськими установами України, у разі настання обставин непереборної сили чи стихійного лиха не території такої держави;

рішення Президента України про запровадження надзвичайної екологічної ситуації в окремих місцевостях України, затверджене Верховною Радою України, або рішення Кабінету Міністрів України про визнання окремих місцевостей України потерпілими від повені, посухи, пожежі та інших видів стихійного лиха, включаючи рішення щодо визнання окремих місцевостей потерпілими від несприятливих погодних умов, які потягли за собою втрату врожаю сільськогосподарських культур в обсягах, які перевищують 30 відсотків від середнього врожаю за попередні п'ять календарних років.

При цьому валовий доход дебітора не збільшується на суму заборгованості, що виникла внаслідок його неспроможності погасити таку заборгованість у зв'язку з дією обставин непереборної сили або стихійного лиха (форс-мажору), протягом усього строку дії таких форс-мажорних обставин.

12.3.6. Прострочена заборгованість підприємств, установ і організацій, на майно яких не може бути звернено стягнення (або тих, що не підлягають приватизації) згідно із законодавством України, відшкодовується за рахунок страхового резерву кредитора у разі, якщо протягом 30 календарних днів з моменту виникнення прострочення зазначена заборгованість не була відшкодована коштами Державного бюджету України чи відповідних місцевих бюджетів або компенсована в будь-який інший спосіб.

При цьому кредитор у строки, передбачені законодавством, зобов'язаний звернутись до суду (арбітражного суду) з позовом щодо відшкодування збитків, отриманих у зв'язку з таким кредитуванням. У разі, коли кредитор не звертається до суду (арбітражного суду) протягом визначених законодавством строків, або у разі, коли суд (арбітражний суд) відмовляє у позові або залишає позовну заяву без розгляду, кредитор зобов'язаний збільшити валові доходи на суму безнадійної заборгованості у відповідний податковий період.

12.3.7. Прострочена заборгованість фізичних осіб, визнаних у судовому порядку безвісно відсутніми або померлими, відшкодовується за рахунок страхового резерву кредитора за умови, якщо рішення суду про визнання фізичних осіб безвісно відсутніми або померлими було прийнято пізніше дати укладення кредитної угоди.

При цьому кредитор має здійснити юридичні заходи щодо стягнення безнадійної заборгованості зі спадку такої фізичної особи у межах та за процедурою, визначеною законодавством.

12.3.8. Прострочена заборгованість за договорами, визнаними у судовому порядку повністю або частково недійсними з вини дебітора, відшкодовується за рахунок страхового резерву кредитора у разі, якщо дебітор не погашає заборгованість за зазначеними договорами протягом 30 календарних днів з дня прийняття рішення суду про визнання їх повністю або частково недійсними.

При цьому валовий доход дебітора збільшується на суму такої заборгованості у податковий період, на який припадає рішення суду (арбітражного суду) щодо визнання договорів повністю або частково недійсними з вини дебітора.

12.3.9. Прострочена заборгованість за договорами або їх частинами, визнаними у судовому порядку недійсними з вини кредитора або з вини обох сторін, погашається за рахунок повернення дебітором суми кредиторської заборгованості, а в разі її неповернення протягом 30 календарних днів — з прибутку, який залишається у розпорядженні кредитора після оподаткування.

При цьому валовий доход дебітора збільшується на суму такої заборгованості у податковий період, на який припадає рішення суду (арбітражного суду) щодо визнання договорів або їх частин недійсними з вини обох сторін.

12.3.10. Прострочена заборгованість фізичних осіб, стосовно яких оголошено розшук у порядку, передбаченому Кримінально-процесуальним кодексом України, відшкодовується за рахунок страхового резерву кредитора у разі, якщо протягом 180 календарних днів з дня оголошення розшуку місце перебування такої фізичної особи не встановлено.

12.3.11. Прострочена заборгованість юридичних осіб, стосовно керівників яких оголошено розшук у порядку, передбаченому Кримінально-процесуальним кодексом України, відшкодовується за рахунок страхового резерву кредитора у разі, якщо протягом 180 календарних днів з дня оголошення розшуку місце перебування цих осіб не встановлено.

12.3.12. У разі коли всі заходи щодо стягнення безнадійної заборгованості згідно з порядком, визначеним пунктом 12.3 цієї статті, не призвели до позитивного наслідку, банки та небанківські фінансові установи відносять на валові витрати таку заборгованість в частині, що не відшкодована за рахунок страхового резерву, створеного відповідно до цієї статті.

12.4. Додаткові положення

12.4.1. У разі коли дебітор повністю або частково погашає безнадійну заборгованість, попередньо віднесену кредитором до складу валових витрат або відшкодовану за рахунок страхового резерву згідно з положеннями пункту 12.1 і пункту 12.3 цієї статті, кредитор збільшує валовий доход на суму компенсації, одержаної від дебітора у податковий період, протягом якого відбулося повернення зазначеної заборгованості або її частини.

12.4.2. У разі коли за висновком відповідного уповноваженого органу, визначеного підпунктом 12.3.5 пункту 12.3 цієї статті, обставини непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажору) носять тимчасовий характер і не впливають на дієспроможність дебітора сплатити заборгованість після їх закінчення, кредитор зобов'язаний надати претензію дебітору стосовно сплати зазначеної заборгованості протягом 30 календарних днів після закінчення дії таких обставин непереборної сили. У випадку, якщо дебітор не погасив зазначену заборгованість або кредитор не звернувся з позовом до суду (арбітражного суду) стосовно стягнення такої заборгованості протягом строків, визначених законодавством, валові доходи кредитора і дебітора збільшуються на суму зазначеної заборгованості.

12.4.3. У разі коли фізична особа — дебітор, визнана у судовому порядку безвісно відсутньою або померлою, заявляється, кредитор зобов'язаний здійснити відповідні заходи щодо стягнення заборгованості з такої особи. У випадку, коли така фізична особа сплачує заборгованість, що була попередньо віднесена кредитором до складу валових витрат або відшкодована за рахунок страхового резерву, кредитор збільшує валовий доход на суму коштів, одержаних від дебітора у податковий період, протягом якого відбулося повернення зазначеної заборгованості.

12.4.4. У разі коли відповідно до законодавства рішення про визнання договорів недійсними з вини дебітора скасоване, а кредитор не оскаржує таке рішення у строки, передбачені законодавством, кредитор збільшує валовий доход на суму заборгованості, попередньо включену до валових витрат або відшкодовану за рахунок страхового резерву у податковий період, протягом якого закінчився строк для подання такої скарги.

12.4.5. У разі коли фізична особа, стосовно якої органами слідства оголошено розшук, розшукана і сплачує заборгованість, яка була попередньо включена кредитором до складу валових витрат або відшкодована за рахунок страхового резерву, кредитор збільшує валовий доход на суму компенсації заборгованості, одержаної від дебітора, у податковий період, протягом якого відбулося повернення зазначеної заборгованості (її частини).

12.4.6. У разі коли юридичні або фізичні особи, визнані винними у заподіянні шкоди згідно з положеннями Цивільного кодексу України, сплачують заборгованість фізичної особи, що віднесена кредитором до складу валових витрат або відшкодована за рахунок страхового резерву, кредитор збільшує валовий доход на суму коштів, одержаних у погашення заборгованості дебітора, у податковий період, протягом якого відбулося повернення зазначеної заборгованості (її частини).

Стаття 13. Оподаткування нерезидентів

13.1. Валові доходи нерезидентів, що не проводять підприємницької діяльності в Україні через постійне представництво, отримані з джерел на території України (включаючи постійні представництва таких нерезидентів), крім доходів, зазначених у пунктах 13.2 — 13.5 цієї статті, оподатковуються за ставкою 15 відсотків під час виплати таких доходів за рахунок таких виплат.

Валові доходи нерезидентів, що не проводять підприємницької діяльності в Україні через постійне представництво, отримані з джерел на території України (включаючи постійні представництва таких нерезидентів) у вигляді процентів (доходу) від операцій з цінними паперами, емітованими (випущеними) в обіг особами, що не є платниками цього податку, оподатковуються за ставкою 30 відсотків під час виплати таких доходів за рахунок таких виплат. При цьому податок, передбачений абзацом першим цього пункту, не нараховується.

13.2. Суми доходів нерезидентів, які виплачуються резидентами як оплата вартості фрахту транспортних засобів, оподатковуються за ставкою шість відсотків у джерела виплати таких доходів за рахунок таких виплат.

13.3. Суми доходів нерезидентів, отриманих у вигляді страхових внесків, страхових платежів або страхових премій від перестрахування ризиків на території України, оподатковуються за ставкою 10 відсотків у джерела їх виплати за рахунок таких виплат.

Суми доходів нерезидентів, отриманих у вигляді страхових внесків, страхових платежів або страхових премій від страхування ризиків на території України, а також у вигляді надання рекламних послуг на території України, оподатковуються за ставкою 30 відсотків у джерела їх виплати за рахунок таких виплат.

13.4. Суми доходів нерезидентів, отриманих у вигляді дивідендів, нарахованих на корпоративні права, емітовані резидентами України, оподатковуються за ставкою 30 відсотків у джерела їх виплати за рахунок таких виплат.

13.5. Суми доходів нерезидентів, які здійснюють свою діяльність на території України через постійне представництво, оподатковуються у загальному порядку. При цьому таке постійне представництво прирівнюється з метою оподаткування до платника податку, який здійснює свою діяльність незалежно від такого нерезидента.

У разі, якщо нерезидент здійснює свою діяльність не лише в Україні, а й за її межами і при цьому не визначає прибуток від своєї діяльності, що проводиться ним через постійне представництво в Україні, сума прибутку, що підлягає оподаткуванню в Україні, визначається на підставі складення нерезидентом розподільчого балансу, погодженого з податковим органом за місцезнаходженням постійного представництва.

У разі неможливості шляхом прямого підрахування визначити прибуток, одержаний нерезидентами від діяльності в Україні, він визначається податковим органом на підставі валового доходу або проведених затрат, виходячи з норми рентабельності 30 відсотків.

13.6. З метою оподаткування до постійних представництв також відносяться резиденти України, основна діяльність яких полягає в наданні агентських, довірчих або комісійних та інших подібних послуг за рахунок і на користь нерезидента.

Стаття 14. Оподаткування виробників сільськогосподарської продукції

14.1. Підприємства, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, сплачують податок на прибуток у порядку і в розмірах, передбачених цим Законом, за підсумками звітного податкового року.

Валові доходи і витрати підприємств—виробників сільськогосподарської продукції, утримані (понесені) протягом звітного податкового року, підлягають індексуванню, виходячи з офіційного індексу інфляції за період від місяця, наступного за місяцем понесення таких витрат (отримання доходів), до кінця звітного податкового року.

Сума нарахованого податку зменшується на суму податку на землю, що використовується у сільськогосподарському виробничому обороті.

Якщо за результатами звітного податкового року такі підприємства мали балансові збитки, вони переносяться на зменшення валових доходів майбутніх податкових років у порядку, встановленому статтею 6 цього Закону.

14.2. Дія пункту 14.1 цієї статті не поширюється на підприємства, основною діяльністю яких є виробництво та/або реалізація продукції квітково-декоративного рослинництва, дикорослих рослин, диких тварин і птахів, риби (крім риби, виловленої у річках та закритих водоймах), хутряних товарів, лікеро-горілчаних виробів, пива, вина і виноматеріалів (крім виноматеріалів, що реалізуються для подальшої переробки), які оподатковуються у загальному порядку.

Стаття 15. Порядок внесення змін до Закону

Ставки податку на прибуток, пільги щодо податку, об'єкт оподаткування, порядок обчислення оподатковуваного прибутку, строки і порядок сплати та зарахування податку до бюджетів можуть встановлюватися та змінюватися лише шляхом внесення змін до цього Закону.

Стаття 16. Порядок нарахування та строки сплати податку

16.1. Платники податку самостійно визначають суми податку, що підлягають сплаті.

16.2. Податок на прибуток нараховується за ставкою, визначеною статтею 10 цього Закону, від прибутку, що підлягає оподаткуванню, розрахованому згідно з пунктом 3.1 цього Закону, з урахуванням положень пунктів 7.12, 7.13, 7.14, 14.1, 16.8, 16.9 та статті 6 цього Закону.

16.3. Податок, що підлягає сплаті до бюджету, дорівнює сумі, визначеній згідно з пунктом 16.2 цієї статті, яка зменшена на вартість торгових патентів, придбаних платником податку згідно із Законом України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності».

16.4. Податок сплачується до бюджету не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Платники податку не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом, подають до податкового органу декларацію про прибуток за звітний квартал, розраховану наростаючим підсумком з початку звітного фінансового року.

Платники податку не пізніше 15 лютого року, що настає за звітним, подають податковому органу річний бухгалтерський звіт, який у випадках, передбачених законодавством, повинен бути підтверджений висновками аудиту.

Підприємства-виробники сільськогосподарської продукції подають податкову декларацію про прибуток, розрахунок податку на прибуток та сплачують податок одночасно з поданням річного бухгалтерського звіту.

16.5. Платіжні доручення на перерахування податку до бюджету подаються підприємствами до банківських установ до настання строку платежу.

16.6. Платники податку мають право не пізніше ніж за 10 днів до закінчення строку подання документів, установлених пунктом 16.4 цієї статті, надіслати їх податковим органам поштою з повідомленням про вручення. При цьому спір, який може виникнути між платником податку і поштою з приводу несвоєчасності надіслання такого рекомендованого листа до податкового органу, вирішується у судовому порядку. Порядок оформлення зазначених поштових відправлень, а також нормативи їх обігу встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Податкові органи не узгоджують розрахунки податкових зобов'язань платника податку, що передують сплаті податку, за винятком випадків, передбачених пунктом 16.12 цієї статті.

16.7. Протягом кварталу платники податку, за винятком нерезидентів та виробників сільськогосподарської продукції, сплачують авансові внески податку до бюджету за перший та другий місяць кварталу, визначені згідно з пунктом 16.3 цієї статті наростаючим підсумком з початку року.

Авансові внески сплачуються до бюджету за підсумками першого та другого місяців кварталу до 20 числа другого і третього місяця кварталу відповідно.

Розрахунки авансових внесків здійснюються платником податку самостійно, без подання податкової декларації. Про результати таких розрахунків повідомляється податковому органу в терміни, передбачені для сплати авансових анесків. Штрафні санкції за відхилення розмірів сплачених авансових внесків від розмірів внесків, перерахованих за результатами звітного кварталу, не застосовуються.

16.8. Податок, що підлягає сплаті до бюджету нерезидентами, визначається у порядку, передбаченому статтею 13 цього Закону.

16.9. Податок, що підлягає сплаті до бюджету платниками податку, які здійснюють страхову діяльність, визначається у порядку, передбаченому пунктом 7.2 цього Закону.

16.10. Бюджетні організації сплачують податок на прибуток, отриманий від підприємницької діяльності, щоквартально за наростаючим підсумком з початку звітного податкового року.

Неприбуткові організації, визначені пунктом 7.11 цього Закону, сплачують податок на прибуток від неосновної діяльності у загальному порядку.

16.11. Нерезиденти, що проводять діяльність на території України через постійне представництво, ведуть бухгалтерський облік та звітність згідно з законодавством України, щоквартально подають податковим органам за місцезнаходженням постійного представництва декларацію про прибуток, одержаний із джерел в Україні, а також розрахунок нарахованого податку на прибуток за формою, встановленою центральним податковим органом.

У разі зупинення діяльності постійного представництва до закінчення звітного кварталу, зазначені документи подаються державному податковому органу протягом 15 календарних днів з моменту такого зупинення.

16.12. Податок на прибуток нерезидента щоквартально обчислюється платником податку і підлягає підтвердженню податковим органом за місцезнаходженням постійного представництва.

Нерезидент щорічно отримує від податкового органу підтвердження щодо сплати податку на прибуток українською мовою.

Щорічні аудиторські перевірки фінансово-господарських результатів діяльності нерезидента проводяться відповідно до закону.

16.13. Відповідальність за утримання та перерахування до бюджету податку на доходи громадян, сум внесків на соціальні заходи, податків, зазначених у пункті 7.8, пункті 10.2 та статті 13 цього Закону, несуть платники податку, які провадять відповідні виплати.

Перерахування зазначених податків здійснюється до/або разом зі здійсненням таких виплат.

Джерелом сплати зазначених податків є сума відповідних виплат.

16.14. Сплата податку іншими, ніж платник податку, особами не дозволяється.

16.15. Порядок ведення і складання податкових звітів, декларацій про прибуток підприємств та розрахунків податку встановлюється центральним податковим органом.

16.16. Надміру внесені до бюджету су-

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

(Початок на 5—13-й стор.).

ми податку, що нараховані за звітний період наростаючим підсумком з початку року, зараховуються в рахунок наступних платежів або повертаються платнику податку у десятиденний термін з дня одержання письмової заяви такого платника податку.

У разі якщо платник податку, що має відокремлені підрозділи, без статусу юридичної особи, сплачує податок по консолідованому балансу, і сума податку, нарахованого по консолідованому балансу, є меншою суми податків, сплачених відокремленими підрозділами, таке перевищення з бюджету не відшкодовується.

Стаття 17. Зарахування податку до бюджету

Суми податку на прибуток зараховуються до бюджетів територіальних громад за місцезнаходженням платника податку.

Стаття 18. Спеціальні правила

18.1. Якщо міжнародним договором, ратифікованим Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються норми міжнародного договору.

18.2. У разі укладення договорів з нерезидентами не дозволяється включення до контракту податкових застережень, згідно з якими підприємства, що виплачують доходи, беруть на себе зобов'язання щодо сплати податків на доходи нерезидентів.

18.3. У разі укладення договорів з нерезидентами, що розташовані в офшорних зонах або рахунки яких розташовані в офшорних зонах, чи при укладенні договорів, які передбачають здійснення оплати товарів (робіт, послуг) на користь нерезидентів, розташованих в офшорних зонах, незалежно від того чи здійснюється така оплата безпосередньо або переведенням з використанням рахунків інших резидентів або нерезидентів, витрати платників податку, пов'язані з придбанням таких товарів (робіт, послуг), включаються до складу їх валових витрат у сумі, що становить 85 відсотків від вартості таких товарів (робіт, послуг).

Під нерезидентами, створеними в офшорних зонах, слід розуміти нерезидентів, створених в країнах, з якими Україна не має міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування, ратифікованих Верховною Радою України, або створених у регіонах будь-яких країн, що мають офшорний статус згідно з внутрішнім (національним) законодавством. Перелік регіональних офшорних зон щорічно оприлюднюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Усунення подвійного оподаткування

19.1. Суми податків на прибуток, отриманий з іноземних джерел, що сплачені суб'єктами підприємницької діяльності за кордоном, зараховуються під час сплати ними податку на прибуток в Україні. При цьому зарахуванню підлягає сума податку, розрахована за правилами, встановленими цим Законом.

19.2. Розмір зарахованих сум податку на прибуток з іноземних джерел протягом податкового періоду не може перевищувати суми податку, що підлягає сплаті в Україні таким платником податку протягом такого періоду.

19.3. Не підлягають зарахуванню у зменшення податкових зобов'язань такі податки, сплачені в інших країнах:

податок на капітал (майно) та приріст капіталу;

поштові податки;

податки на реалізацію (продаж);

інші непрямі податки незалежно від того, чи підпадають вони під категорію прибуткових податків, чи оподатковуються окремими податками згідно із законодавством іноземних держав;

суми податку, сплачені з пасивного прибутку (дивідендів, процентів, страхування, роялті).

19.4. Зарахування сплачених за митним кордоном України сум податку на прибуток провадиться за умови подання письмового підтвердження податкового органу іншої держави щодо факту сплати такого податку та за наявності міжнародного договору України про усунення подвійного оподаткування доходів, ратифікованого Верховною Радою України.

Стаття 20. Відповідальність платників податку

20.1. Відповідальність за правильність нарахування, своєчасність сплати податку та дотримання податкового законодавства несе платник податку.

20.2. Платники податку, які не мають на момент перевірки податковим органом бухгалтерських звітів і балансів, декларацій і розрахунків, пов'язаних з нарахуванням та сплатою податку за відповідні періоди, сплачують штраф у розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за одноразове порушення. Якщо протягом наступних 12-місячних податкових періодів платник податку допускає друге або більше таких порушень, такий платник податку сплачує штраф у сумі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, помножених на число таких порушень. Початком відрахунку зазначених 12 місяців є податковий період, на який припадає останнє порушення.

20.3. Платники податку, які не подали або невчасно подали до податкового органу декларацію про прибуток, розрахунок податку на прибуток, платіжне доручення на перерахування податку до бюджету, сплачують штраф у розмірі 10 відсотків суми нарахованого податку за кожний випадок порушення.

Якщо таке неподання або невчасне подання є наслідком неналежного виконання обов'язків поштою, платник податку має право оскаржити правомірність застосування фінансових санкцій у судовому порядку.

20.4. У разі приховання або заниження сум податку платник податку сплачує суму донарахованого податковим органом податку, штрафу у розмірі, встановленому законодавством, та пені, обчисленої, виходячи з 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на момент сплати, нараховану на повну суму недоїмки (без урахування штрафів) за весь її строк.

Не застосовуються штрафні санкції, передбачені цим пунктом, до платників податку, які до початку перевірки податковим органом виявили факт заниження оподатковуваного прибутку, письмово повідомили про це податковий орган та сплатили суму недоїмки, а також пеню, обчислену, виходячи з 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на момент сплати, нараховану на повну суму недоїмки за весь її строк.

20.5. Якщо за наслідками перевірки платника податку податковим органом виявлено випадки арифметичних помилок або описок, що призвели до заниження суми податку, але не більше як п'ять відсотків суми загальних зобов'язань платника податку щодо сплати такого податку за період, що перевіряється, керівник відповідного податкового органу може прийняти рішення про незастосування фінансових санкцій у вигляді штрафів до такого платника податку. Рішення керівника податкового органу є остаточним і оскарженню не підлягає. Таке рішення не звільняє платника податку від зобов'язань щодо сплати пені, обчисленої згідно з положеннями пункту 20.4 цієї статті.

20.6. Суми донарахованої недоїмки та штрафних санкцій сплачуються платником податку самостійно у строки та за процедурою, передбаченими законодавством.

20.7. Посадові особи, винні в порушенні податкового законодавства, притягаються до відповідальності згідно із законодавством.

Стаття 21. Інші положення

21.1. Суми виявленого прихованого (заниженого) прибутку та штрафи справляються за весь час ухилення від сплати податку.

21.2. Після закінчення встановлених строків сплати податку до бюджетів невнесені суми вважаються недоїмкою та стягуються до бюджетів з нарахуванням пені на рівні 120 процентів облікової ставки Національного банку України, що діяла на момент сплати, нарахованої на повну суму недоїмки за весь її строк.

21.3. Сума податкових платежів, що надміру надійшла до бюджету в результаті неправильного нарахування або порушення платником податку встановленого порядку сплати податку, підлягає поверненню з відповідного бюджету протягом 15 робочих днів з моменту отримання податковим органом відповідної заяви платника податку або зарахуванню на зменшення платежів до цього бюджету майбутніх періодів, за вибором платника податку, в разі, якщо не минув строк позовної давності, встановлений законодавством.

Подання заяви про повернення надміру сплачених податків перериває перебіг строку позовної давності.

21.4. Сума податку, що надміру надійшла до бюджету в результаті неправильного нарахування (донарахування) податковим органом, підлягає поверненню з відповідного бюджету з урахуванням сум, сплачених за фінансовими санкціями або зарахуванню на зменшення платежів до цього бюджету майбутніх періодів на підставі заяви, що подається платником податку такому податковому органу, якщо не минув строк позовної давності, встановлений законодавством. При цьому, починаючи з дня внесення зазначених сум до бюджету і закінчуючи днем їх повернення (заліку) на зазначену суму провадиться нарахування у розмірі 120 процентів облікової ставки Національного банку України, що діяла на момент такого повернення (заліку).

21.5. Обов'язковими для виконання платником податку є тільки акти центрального податкового органу, видані у випадках, прямо передбачених цим Законом та зареєстрованих Міністерством юстиції України.

Стаття 22. Прикінцеві положення

22.1. Ввести в дію Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» з 1 липня 1997 року.

22.2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» застосовується лише під час розрахунків з бюджетом, починаючи з доходів і витрат, які отримані і проведені з 1 липня 1997 року.

22.3. Встановити, що в період з 1 липня 1997 року до 1 січня 2002 року податок на прибуток в розмірі 1,5 відсотка від суми нарахованого податку на прибуток зараховується на спеціальний рахунок бюджетів територіальних громад для фінансування житлового будівництва для військовослужбовців, учасників бойових дій в Афганістані та воєнних конфліктів у зарубіжних країнах, членам сімей військовослужбовців, що загинули під час виконання ними службових обов'язків.

22.4. Норми амортизації, визначені статтею 8 цього Закону, застосовуються у 1997 році з коефіцієнтом 0,7, а з 1 січня 1998 року — без понижуючих коефіцієнтів.

22.5. Встановити, що оподаткування прибутку підприємств—суб'єктів експериментальної економічної зони «Сиваш» здійснюється згідно із Законом України «Про деякі питання валютного регулювання та оподаткування суб'єктів експериментальної економічної зони «Сиваш». Інші акти законодавства до приведення їх у відповідність із Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутків підприємств» застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

22.6. Запропонувати Президенту України привести чинні нормативні акти, видані Президентом України, у відповідність з цим Законом.

22.7. Штрафні санкції, які можуть бути накладені на платників податку у зв'язку з порушенням нормативних актів Кабінету Міністрів України або центрального податкового органу, виданих протягом строків, передбачених цією статтею, у випадках, прямо передбачених цим Законом, починають застосовуватися до таких платників податку за наслідками податкового періоду, наступного за податковим періодом, протягом якого були оприлюднені такі акти.

22.8. Балансова вартість основних фондів, які згідно зі статтею 8 цього Закону підпадають під визначення груп 1, 2 та 3, введених в експлуатацію до набрання чинності цим законом, визначається на рівні їх залишкової вартості за станом на момент набрання чинності цим Законом.

22.9. Балансова вартість нематеріальних активів, що введені в експлуатацію до набрання чинності цим Законом, визначається на рівні їх первісної балансової вартості за станом на момент набрання чинності цим Законом.

22.10. Балансова вартість витрат, пов'язаних з видобутком корисних копалин, які підпадають під визначення статті 9 цього Закону та включених до балансу платника податку до набрання чинності цим Законом, визначається як їх залишкова балансова вартість за станом на момент набрання чинності цим Законом.

22.11. Для родовищ, частково розроблених на момент набрання чинності цим Законом, загальний розрахунковий обсяг видобутку корисних копалин визначається на рівні залишкових запасів родовища, за станом на момент набрання чинності цим Законом.

22.12. Норми пункту 12.1. цього Закону не поширюються на заборгованість, що виникла у зв'язку із затримкою в оплаті товарів (робіт, послуг), проданих (відвантажених, наданих, виконаних) до набрання чинності цим Законом.

22.13. На перехідний період встановлюються такі нормативи формування страхового резерву відносно сукупного розміру боргових вимог банків згідно з підпунктом 12.2.3 цієї статті: 40 відсотків до 31 грудня 1999 року включно; 30 відсотків до 31 грудня 2001 року включно; 20 відсотків, починаючи з 1 січня 2002 року.

22.14. Датою збільшення валових доходів платника податку для товарів (робіт, послуг), відвантажених (виконаних, наданих) до набрання чинності цим Законом, по яких не проведена оплата їх вартості покупцями, є дата зарахування коштів на розрахунковий рахунок платника податку в оплату таких товарів (робіт, послуг), крім платників податку, які застосовують порядок, за яким виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) визначається за вартістю віжвантаженої продукції (виконаних робіт, наданих послуг), що зазначена в оформлених для сплати покупцем розрахункових документах.

22.15. Датою збільшення валових доходів та валових витрат по фінансових кредитах, що надані банківськими установами до набрання чинності цим Законом, є дата сплати процентів по таких кредитах позичальником.

22.16. Оподаткування доходів, одержаних від володіння державними цінними паперами, провадиться по доходах від державних цінних паперів, що придбані платником податку після набрання чинності цим Законом.

22.17. Стаття 14 цього Закону щодо виробників сільськогосподарської продукції застосовується для оподаткування доходів починаючи з підсумків діяльності за 1998 рік.

22.18. Норми пункту 5.7, 5.8, 7.14 цього Закону набирають чинності після прийняття відповідних законів.

22.19. Курсові різниці, накопичені у звітних періодах, до моменту набрання чинності цим Законом списуються і не враховуються при визначенні доходів і видатків при оподаткуванні відповідно до цього Закону.

Порядок списання накопичених курсових різниць по банках установлюється Національним банком України, по інших суб'єктах підприємницької діяльності — Кабінетом Міністрів України.

22.20. У зв'язку з введенням обов'язкової реєстрації постійних представництв нерезидентів в якості платників податку державна реєстрація таких постійних представництв нерезидентів з моменту набрання чинності цим Законом не застосовується.

22.21. Кабінету Міністрів України:

розглянути пропозиції щодо особливостей оподаткування інноваційної діяльності і до 1 жовтня 1997 року подати Верховній Раді України відповідні пропозиції з цього питання;

протягом місяця прийняти відповідні рішення для забезпечення реалізації цього Закону, які прямо віднесені цим Законом до його компетенції;

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

протягом місяця привести рішення Уряду у відповідність із цим Законом».

Президент України
Л.КУЧМА.

м. Київ,
22 травня 1997 року.
№ 283/97-ВР.

Український центр правничих студій Української правничої фундації при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ НАБІР

слухачів на навчання за програмою отримання ступеня магістра права

Спеціальності:
- **конституційне і муніципальне право**
- **право Європейського Союзу**
- **комерційне право**

Денна форма навчання на базі вищої юридичної освіти — 1 рік; на базі вищої неюридичної освіти — 3 роки.

ПРИЙОМ ДОКУМЕНТІВ
з 25 червня по 1 вересня 1997 р.
Початок занять 15 вересня 1997 р. Навчання платне.

ЗВЕРТАТИСЯ ЗА АДРЕСОЮ:
254119, м. Київ,
вул. Мельникова, 36/1,
Інститут міжнародних відносин, ауд. 435;
тел.: 211-44-52, 244-69-01.

Інформація про діяльність ВАТ «Потенціал» у 1996 році

Назва емітента	Відкрите акціонерне товариство «Потенціал»
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства і дата видачі	Свідоцтво № 232 від 05.06.1994 року
Місцезнаходження	Україна, 255100, Київська обл., смт Макарів, вул. Ватутіна, 65.
Телефон (факс)	(044/278) 5-26-75
Основні види діяльності	Виробництво електронних приладів авіапромисловості
Кількість акціонерів	2917
Кількість працівників	147
Статутний фонд	45533,3
Дата проведення загальних зборів акціонерів	25.03.1997 року
Строки виплати дивідендів	До кінця 1997 року

Основні фінансові показники

	1996 р.	1995 р.
1. Балансовий прибуток (тис. грн.)	89,6	14,8
2. Прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства (тис. грн.)	57,0	-13
3. Всього по активах балансу	458,4	328,0

Адреса незалежного реєстратора: Закрите акціонерне товариство «Діксон», юр. адреса: Київ, вул. Рейтерська, 35-а; для листів: 254080, вул. Фрунзе, 19-21, т/ф (044)417-25-46; р/р 467534 у філії Стратегічного АКБ «Легбанк», МФО 322863; і. к. 23387059.

Міжнародний Фонд "УКРАЇНА - КУЛЬТУРА - ЄВРОПА" за підтримкою Фонду сприяння розвитку мистецтв України та Асоціації "ІНТЕРАГРО" представляє театральну виставу

CARMEN

Кармен - Вікторія Спесівцева
Хосе - Анатолій Хостікоєв

ПРЕМ'ЄРА
У приміщенні Київського Національного Академічного театру російської драми ім. Л. Українки
Телефон для довідок: (044) 229 - 16 - 11

Початок о 19.00 — 27 червня п"ятниця
Початок о 19.00 — 28 червня субота
Початок о 19.00 — 29 червня неділя

режисер - Андрій Жолдак, продюсер - Мирослав Гринишин

генеральні спонсори: INTERAGRO, AEROSTAR, S. CATKO, U'tel
спонсори: Міжнародні Авіалінії України Ukraine International, Sputnik Супутник, РЭП-ТРАНС, Агентство недвижимости «ЯНУС», Tetra Pak, Budapest Ltd
інформаційні спонсори: Щоденна всеукраїнська газета День, ТЕЛЕНЕДЕЛЯ, ТРК "ЮТАР", Українське радіо, Все о бухгалтерском учете, УТ-1, Голос України

ARISTON — генеральний спонсор
КОРОНА — СПРАВЖНІЙ ЧОРНИЙ ШОКОЛАД — офіційний спонсор
EVEREST — генеральний спонсор

Інформація про діяльність ВАТ «Перемога» за 1996 рік

Найменування емітента	ВАТ «Перемога»
Код ЄДРПОУ	01565193
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№ 02464 від 19.09.1996 р.
Місцезнаходження:	Київ, бульв. Шевченка, 26
Телефон	224-23-72
Телефакс	225-50-89
Основні види діяльності	роздрібна торгівля, оптова торгівля
Кількість акціонерів	385
Кількість власників облігацій	—
Чисельність працівників	510
Статутний фонд (для ВАТ):	418320 грн.
— прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	9960 100%
— привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	—
Дати проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	29 квітня 1997 року
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати доход по його цінних паперах	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись	у терміни, визначені загальними зборами акціонерів

Основні фінансові показники (грн.)

ПОКАЗНИК	Рік звітний	Рік попередній
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукці (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	1792	1959
2. Балансовий прибуток (збиток)	-298	229
3. Всього по активах балансу	2827	1285
4. Всього зобов'язань	—	—
5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акції)	418320 (42)	418320 (42)
6. Нерозподілений прибуток	—	—
7. Прибуток, що припадає на одну просту акцію	—	—
8. Дивіденди, сплачені на одну просту акацію	—	

До уваги акціонерів ВАТ «Київський картонно-паперовий комбінат»

Правління ВАТ «Київський картонно-паперовий комбінат» повідомляє про проведення перших загальних зборів акціонерів, які відбудуться 1 серпня 1997 року о 14 годині за адресою: 255400, Київська область, Обухів, вул. Київська, 130, актовий зал підприємства.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Затвердження положень, які регламентують економічну та фінансову діяльність, перспективи розвитку ВАТ.
3. Затвердження внутрішніх нормативних актів:
положення про спостережну раду;
положення про правління;
положення про ревізійну комісію.
4. Прийняття статуту ВАТ.
5. Різне.

Реєстрація акціонерів проводиться 31 липня 1997 року з 9 до 16 години і 1 серпня 1997 року з 9 до 12 години за адресою: 255400, Київська область, Обухів, вул. Київська, 130, «Київський картонно-паперовий комбінат» за пред'явленням документом, який засвідчує особистість.

Довідки за тел.: 58-403, 57-403.

Правління ВАТ «Київський КПК».

Шановні акціонери АКБ «ЮНЕКС»

Повідомляємо вам, що акціонерами АКБ «Юнекс», які володіють у сукупності більш як 20 % голосів (ТОВ «Лемонекс», ТОВ «Сигет», ТОВ «Дижон», ЗАТ «Руат», ТОВ ІК «Юнекс-Інвест», АТ «Астарта-Центр»), у зв'язку з необхідністю забезпечення стабільності функціонування банку скликаються позачергові загальні збори акціонерів АКБ «Юнекс», які відбуватимуться кожну наступну календарну п'ятницю, о 15.00 за київським часом, у приміщенні банку за адресою: 254070, Київ-70, вул. Почайнінська, 38/44, у такому порядку: перші з них — 8 серпня 1997 р., за ними наступні — 15 серпня 1997 р., далі послідовно — 22 серпня 1997 р., 29 серпня 1997 р., 5 вересня 1997 р., 12 вересня 1997 р., 19 вересня 1997 р., 26 вересня 1997 р., 3 жовтня 1997 р., 10 жовтня 1997 р., 17 жовтня 1997 р., 24 жовтня 1997 р., 31 жовтня 1997 р.

Порядок денний усіх вищезазначених позачергових загальних зборів акціонерів АКБ «Юнекс» такий:
1. Відкликання та обрання голови правління банку.
2. Відкликання та обрання членів ревізійної комісії банку.
3. Відкликання та обрання голови та членів ради банку.
4. Про внесення змін та доповнень у статут банку.
5. Про заходи, необхідні для забезпечення стабільності функціонування та розвитку банку.
6. Різне.

Нагадуємо всім акціонерам, що вони мають право вносити свої пропозиції щодо порядку денного конкретних загальних зборів не пізніш як за 40 днів до дати їх проведення.

Усі документи стосовно питань порядку денного зборів надаватимуться акціонерам для ознайомлення в приміщенні банку за адресою: 254070, Київ-70, вул. Почайнінська, 38/44.

Продаем векселя НДЦ Минэнерго Украины.

Тел.: (044) 417 -22-27; 417-27-51.

Товариство з обмеженою відповідальністю підприємство «Дніпрошляхбудкомплект» (ідентифікаційний код 02023488) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймають протягом двох місяців з дня публікації за адресою: 320070, Дніпропетровськ, вул. Леніна, 24; тел.44-85-06.

ЧП «Двигатель» объявляет о своем закрытии. Претензии принимаются в течение 2 месяцев по телефонам: (044)552-11-24; 552-11-38; 552-33-77.

ОДО-ДО «Компания «Финмаркет» сообщает о своей ликвидации. Претензии предъявляются в течение месяца по телефону: 216-23-37.

У зв'язку з припиненням діяльності закрите акціонерне товариство «Буд Арт» повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації за адресою м. Київ, вул. Тимошенка, 16. к. 421.

Арбітражний суд Львівської області (290010, Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/465 про банкрутство ВАТ «Західагротехсервіс» (Львів, вул. Городоцька, 367а, р/р 569501 в ЛОУ «Ощадбанку», МФО 325796, ЗКПО 20798425).

ООО «Инвест» сообщает о прекращении финансово-хозяйственной деятельности с 01.06.97 г.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Адрес: 320085, г. Днепропетровск, ул. Косиора, 40.

Тел. (0562) 29-07-79.

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

У номер

● *Хмельницький*

Послухайте жінок

21 червня на Хмельницькій атомній електростанції проходитиме засідання жіночої секції Українського ядерного товариства. На велику жіночу раду прибудуть посланниці з Запоріжжя і Рівного, Чорнобиля і з Південноукраїнської АЕС, київських інститутів «Енергопроект» та «Енергоатом», з державного наукового центру ядерної безпеки. Створюючи секцію «Жінки у ядерній енергетиці України», організатори акції планують обговорити роль жінки у створенні об'єктивної думки про атомну енергетику, проблему соціальних гарантій атомників як одну з передумов безпечної роботи АЕС, взаємодію жіночої секції «Українського ядерного товариства» з відповідними європейськими об'єднаннями.

● *Запоріжжя*

Так вчителів ще не вшановували

На честь першого директора класичного ліцею при Запорізькому державному університеті, заслуженої вчительки України Неллі Савеліївни Казачук, яка пішла з життя на 47-му році, біля входу до ліцею встановлено пам'ятну дошку.

Кошти для її виготовлення збирали члени громадського благодійного фонду «Ліцейський союз», допомагали —Запорізький міськвиконком та Орджонікідзевська райадміністрація, обласна організація Товариства охорони пам'ятників історії та культури. Образ Неллі Казачук у бронзі та граніті відтворили запорізькі художники Олексій Башкатов і Микола Тихонов.

● *Луцьк*

Коров'яча хвороба цілить в людей

У підсобному господарстві однієї з шахт Нововолинська виявлено захворювання тварини на сибірку. Цей діагноз підтверджено обласною ветлабораторією. Виявлено 15 осіб, які могли бути контактерами. Спеціальні бригади медпрацівників проводять подвірні обходи в навколишніх селах, роз'яснюють людям небезпечність хвороби. Останній раз сибірка побувала на Волині у 1995 році. Тоді загинули чоловік та кілька тварин.

● *Одеса*

«Жигулі» за... охайність

Підбито підсумки обласного конкурсу сільських та селищних рад Одещини на кращий санітарний стан і благоустрій території. Переможцями у своїх зонах визнано Сербівську сільраду Кодимського, Яковлівську Роздільнянського та Зорянську Саратського районів. За розпорядженням голови Одеської обласної ради Руслана Боделана їх нагороджено автомобілями «Жигулі».

● *Полтава*

Матимемо свої бинти

Нову вітчизняну продукцію світового рівня, яка одразу полегшить страждання хворих у багатьох лікарнях, що не мають нині змоги закуповувати дорогі медичні препарати на заході, випустило лубенське підприємство «Лубнифарм». Це — щойно впроваджені у серійне виробництво різнотипні комплекти перев'язувальних матеріалів, які гостро потребує більшість населених пунктів України. Усі ці вироби, як правило, дешевші за імпортні аналоги, хоч за якістю навіть переважають деякі з них. Перші партії нових перев'язувальних засобів надійшли до медичних закладів Києва, Львова та Харкова, а незабаром з'являться і в інших містах та селах країни, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Кому потрібен нічийний вантаж?

Проблема

У НАШИХ портах нині накопичилося стільки залежалого товару, що голова йде обертом. У одних випадках їхні хазяї відомі, в інших — ні, себто вантажі нічийні. Природа появи їх у портах однакова.

Входження в ринкові стосунки комерційних структур України й інших країн СНД носило спочатку, м'яко кажучи, дилетантський характер: безоглядно хапали все заморське, переважно за бартером, не замислюючись над тим, як потім доставити все те у місця призначення, в які витрати це виллється і чи вдасться товар реалізувати. У портах за кілька років осіло тисячі й тисячі тонн найрізноманітніших вантажів як промислового, так і продовольчого призначення. Пошуки їх господарів засвідчують різне: одні фірми «луснули», другі перепрофілювалися, змінили назви й адреси, треті не мають змоги заплатити за зберігання вантажів на портових складах, четверті вирішили, що транспортувати товар за тисячі кілометрів немає сенсу.

А порти «стогнуть». В Іллічівську, скажімо, накопичилося близько 2,5 тисяч «нічийних» контейнерів. Уявляєте собі оту армаду? Чого тут тільки немає! Взуття й сигарети, постільні речі й посуд, напої й миючі засоби, одяг і продукти харчування, метал і засоби особистої гігієни... Все те не тільки загромаджує складські території, не дає змоги ефективно їх використовувати, а й вимагає постійної охорони. До того ж дещо вже псується, створюючи екологічну й санітарно-епідеміологічну небезпеку.

Майже рік тому, після тривалих клопотань портовиків, уряд, нарешті, видав розпорядження «Про реалізацію вантажів, що знаходяться в морських торгових портах і на залізничних станціях понад встановлені строки». Для його виконання було створено міжвідомчу комісію (міністерства зовнішньоекономічних відносин, транспорту, юстиції), яка розробила й затвердила положення про вилучення й реалізацію залежалих товарів. Хоча порти й приступили з осені минулого року до реалізації отих товарів, та справа посувається надто повільно. Бо багато ще перепон та неузгоджень на цьому шляху. Скажімо, митне оформлення настільки марудне, що ті, хто за це береться, нерідко кидають все напівдорозі. Для пропуску товарів на український ринок потрібні сертифікат відповідності, дозвіл Міністерства охорони здоров'я, ліцензія на право ввезення, ще немало паперів. Аби добути кожен з них у різних відомствах, слід мати не тільки час і терпіння, а й гроші.

Одне слово, наче нікого більше, окрім самих портів, і не «тисне» оте контейнерне начиння, що роками лежить без руху, псується, розкрадається. А мало б «тиснути». Бо при нашій нинішній фінансовій скруті виручені за них гроші не були б зайвими ані в місцевому та державному бюджетах, ані в касах портів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На знімку: контейнерний термінал Одеського морського порту.

Фото Олександра КРЕМКА.

Альтернатива

Замість вугілля гірники «видаватимуть на-гора» яйця

Перший транш у 250 тисяч гривень отримало акціонерне товариство «Донецькптахопром» для створення нових робочих місць гірникам шахт, що ліквідуються. Згідно з обласною програмою стабілізації і нарощування виробництва продукції промислового птахівництва протягом 3 років на технічне переозброєння галузі буде спрямовано 30 млн. гривень. Це дасть змогу створити 11 тисяч робочих місць, насамперед у сільгосппідприємствах поблизу міст, де закриваються шахти, — Донецька, Єнакієвого, Горлівки й Тореза. Модернізацію птахопідприємств, координатором якої призначений «Донецькптахопром», здійснюватимуть і в інших вугільних регіонах. З цією метою передбачено виділити 111 млн. гривень. У Донецькій області, зокрема, програма не лише надасть нову роботу вчорашнім гірникам, а й дозволить збільшити виробництво яєць до 1 млрд. штук і м'яса птиці до 70—80 тис. тонн на рік.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Проекти

Аби потім не плакати, краще не втрачати

Дніпропетровщина перша в Україні спільно з Організацією промислового розвитку, що діє при ООН, створює регіональний проект залучення іноземних інвестицій, спрямованих на відродження конкретних підприємств і виробництва загалом. Ставлять за мету не втратити того, на що спроможна Дніпропетровщина. Ідея викликала неабияку зацікавленість у керівників багатьох підприємств, які вже приймають допомогу з підготовки бізнес-планів, інноваційно-виробничих програм, впровадження найсучасніших технологій, та щодо доступу до кредитних ліній іноземних інвесторів.

На думку начальника управління економіки облдержадміністрації В'ячеслава Антонова, вже цей рік стане переломним і закладе підмурки для поступового подолання кризи та занепаду.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Посіють, зберуть і додому завезуть

У пенсіонерів села Іванів Калинівського району з'явився надійний опікун.

Це — сільський комунгосп, новий господарський підрозділ, створений при тамтешній сільраді. З'явився він завдяки стараниям молодого голови сільради Юрія Бондарчука. Втілити задумане в життя, щоправда, вдалося не одразу. Зате тепер з чистою совістю можна дивитися в очі кожній літній людині.

Раніше в Іванові (тут мешкає близько шести тисяч чоловік) було, як у всіх. З настанням весни чи осені у старих людей боліла голова: як виорати город, звезти зібраний урожай. А ще ж треба палива на зиму припасти...

—Нині у нас з цим жодних проблем, — ділиться думками голова сільради. — Надання цих та ще деяких послуг узяв на себе комунгосп. Бажаючим досить лише зробити заявку на виконання тих чи інших робіт.

Торік майже 800 іванівчан, здебільшого престарілих, замовляли техніку для оранки присадибних ділянок. Жодне з прохань не залишилося поза увагою. Чотири трактори комунгоспу з ранку й до вечора не виходили з борозни, зате до зими в односельчан було виорано городи. В касу комунгоспу за надання тракторних послуг надійшло 12620 грн. Вартість однієї виораної сотки — 70 копійок. До речі, місцеве господарство бере на 30 копійок дорожче. І майже вдвічі більше, якщо орати землю власника (такі теж є в Іванові). Слід сказати, що виконком сільради своїм рішенням затвердив систему знижок оплати для багатодітних сімей і одиноких пенсіонерів. Транспортні послуги таким категоріям населення надаються безкоштовно. Не залишено поза увагою ветеранів та інвалідів війни і праці. Вони сплачують половину від вартості встановлених розцінок.

Комунгосп — у селі його жартома ще називають бюро добрих послуг — створювався не за помахом чарівної палички. Поки, скажімо, придбали необхідну техніку (крім згаданих тракторів, у розпорядженні є ще два автомобілі, один з яких для перевезення молока, що здає населення, один комбайн, сільськогосподарський інвентар тощо), не раз довелося ходити з шапкою по колу. Найбільше допомогли місцеві підприємства та організації, зокрема КСП «Прогрес», кар'єр з видобутку каменю, лісництво.

Для чого, запитаєте, комунгоспу зернозбиральний комбайн? Річ у тім, відповідає Ю. Бондарчук, що новий підрозділ має у своєму розпорядженні землю — 70 гектарів, виділених із земель запасу, що належать сільраді. З цієї площі торік зібрали 41 тонну зерна пшениці, 16 — ячменю. І цукор мали свій, і жом, і меляс\у. Все це зусиллями лише 13 чоловік, які працюють у комунгоспі. Частину вирощеного врожаю, зокрема три тонни зерна, видали малозабезпеченим односельчанам. Одиноким людям похилого віку теж надали допомогу — 10 кілограмів цукру і п'ять — круп. Усе це — безкоштовно. Дешевшими стали обіди у чотирьох школах села: в їх розпорядження передали частину сільгосппродуктів із урожаю, зібраного комунгоспівцями.

Новий виробничий підрозділ, за словами Ю. Бондарчука, виправдав сподівання. Завдяки старанням цього невеликого колективу отримано одну тисячу гривень чистого прибутку. Втім, відрадний, на перший погляд, факт не додає ентузіазму: «Половину з цих коштів, — розводить руками Ю. Бондарчук, — держава забрала в нас у вигляді податків». Керівник сільради не проти податків. Але — розумних. А то що ж виходить: за моє жито мене ж бито...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Новинка

Плитку «розкрутив» кредит

Колектив ВАТ «Луцький завод великопанельного домобудування» освоїв випуск якісно нової продукції різнокольорової цементно-піщаної плитки, призначеної для оздоблення фасадів будинків, стін, підлоги, пішохідних доріжок, а також бруківки. Продукція екологічно чиста, морозостійка. Лінію налагоджено за 8 місяців за сприяння Держінфонду України. Колектив отримав безвідсотковий кредит у розмірі 64 тисячі гривень терміном на три роки. І вже є результат —завод має пакет замовлень на шість місяців. Першими покупцями новинки стали будівельні організації, Рівненська та Хмельницька атомні станції.

Богдан ВАСИЛЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ **Рукописів не повертаємо.**
◊ **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

◊ **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
◊ **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
◊ **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 280293.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311607.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.